

Jaarverslag 2023

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Bestuursverslag 2023

VOORWOORD

In ons Koersplan 'Samen in ontwikkeling' hebben we voor de jaren 2020-2024 de hoofdlijnen van onze koers vastgelegd in vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering.

In het kalenderjaar 2023 hebben we samen met de collega's op de OPOZ-scholen gewerkt aan deze ambities. In diverse expertgroepen is door (adjunct) directeuren en beleidsmedewerkers gewerkt aan nieuw OPOZ-beleid op diverse thema's.

In oktober 2023 zijn we gestart met het traject voor de totstandkoming van onze nieuwe koers. In diverse werkvormen (managementbijeenkomsten, koerscafés en schoolbezoeken) hebben we breed binnen de organisatie input opgehaald voor de strategische koers voor de periode 2024-2028.

Het nieuwe koersplan moet herkenbaar zijn in de organisatie en dient als kapstok waarbinnen de directies, samen met hun teams hun schoolplannen maken. Dit vraagt om een scherpe en concrete beschrijving van nieuw geformuleerde ambities. Het is onze doelstelling om het koersplan in mei 2024 vast te stellen, uiteraard na instemming van de GMR en met goedkeuring van de RvT vooraf.

Met dit bestuursverslag blikken we terug op het kalenderjaar 2023. Het werken aan de onderwijskwaliteit stond dit kalenderjaar centraal. Door verschillende inspectiebezoeken op OPOZ-scholen, het bestuursonderzoek van de Inspectie en door een OPOZ-brede externe audit, ontstond er goed zicht op de actuele stand van zaken op de negentien OPOZ-scholen. Hierdoor kunnen we heel gericht directies en scholen ondersteunen in de ontwikkeling naar nog beter onderwijs.

Met de start van het schooljaar 2023-2024 lanceerden we de OPOZ-Campus. Dit draagt bij aan één van onze speerpunten voor de komende jaren: meer van én met elkaar leren. Met de OPOZ-Campus stimuleren we verbinding, ontwikkeling en kennisdeling binnen OPOZ. Op deze manier investeren we niet alleen in kinderen, maar ook in onze collega's.

Het allerbeste onderwijs voor alle kinderen voor OPOZ is onze grootste ambitie. Daarbij kijken we niet uitsluitend naar de cognitieve ontwikkeling van het kind, maar kijken we naar het totale kind. Het gesprek over goed onderwijs gaan we met alle collega's graag aan. Dit hebben we onder meer gedaan tijdens schoolbezoeken, op de jaarlijkse OPOZ-Onderwijsdag en bij de onderwijscafés.

Tot slot de opmerking dat we de ambities niet kunnen realiseren zonder onze collega's op de OPOZ-scholen. Het behouden van deze collega's en het werven van nieuwe collega's was in 2023 een speerpunt en blijft de komende jaren een grote uitdaging.

Frederieke van der Vloed en Michael Krul

College van Bestuur

INHOUDSOPGAVE

1.	Kerngegevens	1
1.1	Algemene instellingsgegevens	1
1.2	Juridische structuur	1
1.3	Organisatie	1
1.4	Strategisch beleid	2
1.5	Organisatorische ontwikkelingen	3
2.	Onderwijs	4
2.1	Ontwikkeling leerlingaantal	4
2.2	Ouderbetrokkenheid	4
2.3	IKC-vorming	5
2.4	Passend onderwijs	5
2.5	Professionalisering	6
2.6	Samenwerking in het kader van opleiden	6
2.7	Gemeentelijke subsidies	7
3.	Kwaliteitszorg	9
3.1	Toezicht Inspectie	9
3.2	Nationaal Programma Onderwijs	13
4.	HR	14
4.1	Ontwikkelingen	14
4.2	Personeelsbestand	16
4.3	Verzuim	17
4.4	Instroom en uitstroom personeel	18
5.	Financiën	21
5.1	Inleiding	21
5.2	Algemeen	22
5.3	Toelichting exploitatie 2023 t.o.v. begroting 2023	23
5.3.1	Toelichting baten	23
5.3.2	Toelichting lasten	24
5.4	Toelichting exploitatie 2023 t.o.v. exploitatie 2022	29
5.5	Toelichting balans	33
5.5.1	Toelichting activa	33
5.5.2	Toelichting passiva	34
5.6	Kengetallen	35
5.6.1	Vermogensbeheer OPOZ	35
5.6.2	Budgetbeheer OPOZ	36
5.7	Professionalisering, begeleiding van startende leraren en schoolleiders	37
5.8	Werkdrukmiddelen	37
6.	Bedrijfsvoering	38
6.1	Organisatieontwikkeling	38
6.2	Code Goed bestuur	38
6.3	Medezeggenschap	39
6.4	AVG	39
6.5	Huisvesting	40
6.6	Inkoop en investeringen	41
6.7	Horizontale verantwoording	42
6.8	Samenwerking en verbonden partijen	42
6.9	Toegankelijkheid en Toelating	43
6.10	Risicomanagement	43
6.11	Benoeming en rol van de accountant	43
6.12	Klachten	43
7	Continuïteitsparagraaf	45

7.1	Inleiding	45
7.2	Allocatie van middelen	45
7.3	Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's	46
7.4	Meerjaren exploitatierekening 2024-2028	46
7.4.1	Algemeen	46
7.4.2	Baten	47
7.4.3	Lasten	48
7.5	Meerjarenbalans	49
7.5.1	Algemeen	49
7.5.2	Toelichting balans	50
7.6	Financiële kengetallen	50
7.7	Treasury	51
7.8	Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem	51
7.8.1	Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment	51
7.9	Rapportage toezichthoudend orgaan	56
8	Verslag Raad van Toezicht	57
8.1	Inleiding	57
8.2	Samenstelling Raad van Toezicht	58
8.3	College van Bestuur	58
8.4	Werkwijze van de Raad van Toezicht	58
8.5	Bijeenkomsten	58
8.6	Professionalisering en jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht	60
8.7	Rooster van aftreden	61
8.8	Onkosten RvT	62
	Jaarrekening 2023	65

1. Kerngegevens

1.1 Algemene instellingsgegevens

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK Zoetermeer

Telefoon: 079 – 329 08 25
Website: www.opoz.nl
Email: info@opoz.nl

Bestuursnummer: 41390

1.2 Juridische structuur

Het Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is sinds 1 januari 2003 een stichting. Sinds 1 januari 2010 is er sprake van de huidige bestuursvorm: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De samenstelling van beide organen is in 2023 als volgt:

College van Bestuur: mw. F.H. van der Vloed
dhr. M.L. Krul

Raad van Toezicht: mw. F. Deug
mw. C. Walther
dhr. M. Bosman
dhr. Ö. Gölpinar
dhr. M. Oskam

Mw. F. van der Vloed is per 1 augustus 2023 aangesteld als lid College van Bestuur. Zij vervangt dhr. M. Schoon, die tot die datum voorzitter College van Bestuur was.

Voor de vacature die per 1 januari 2023 was ontstaan binnen de RvT, is mw. F. Deug in 2023 benoemd als RvT-lid. Zij is sinds 1 juli 2023 als toebehoort aanwezig geweest bij de RvT-vergaderingen tot aan haar formele benoeming door de gemeenteraad per 11 september 2023.

De gescheiden taken en bevoegdheden van beide organen liggen vast in de stichtingsstatuten. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur en de directeuren van de scholen zijn vastgelegd in een directeurenstatuut.

1.3 Organisatie

OPOZ heeft 19 scholen, verspreid over alle wijken van Zoetermeer.

Het College van Bestuur heeft sinds zijn aantreden in 2019 een andere besturingsfilosofie geïntroduceerd die een ontwikkeling nastreeft naar een professioneel lerende organisatie, waarin verantwoordelijkheid en vertrouwen samengaan en waar samenwerking en betrokkenheid in de gehele organisatie centraal staan. Dit betekent een cultuuromslag: van centraal naar decentraal, van curatief naar preventief, van instrumenteel naar beleidsmatig en van volgend naar leidend. Het College van Bestuur en de directeuren treden hierin gezamenlijk op en dat is een meerjarig traject. Deze cultuurontwikkeling wordt voortgezet in de nieuwe Koers voor 2024-2028, waarbij binnen de strategische koerspijlers voor de komende jaren uiteraard wel andere accenten gelegd zullen worden.

OPOZ vindt diversiteit belangrijk en streeft ook naar een evenwichtige verdeling van man/vrouw in leidinggevende functies. De RvT bestaat formeel per 11 september 2023 uit twee vrouwen en drie mannen. Het CvB bestaat per 1 oktober 2023 uit een vrouw en een man. De directie van de 19

scholen bestaat per 1 augustus 2023 uit 12 vrouwen en 8 mannen. De adjunct-directie (inclusief de leerkrachten met adjunct-taken) bestaat sinds die datum uit 12 vrouwen en 2 mannen.

1.4 Strategisch beleid

Het huidige Koersplan 'Samen in ontwikkeling' dateert uit 2020. Halverwege de looptijd van dat Koersplan zijn de ambities herijkt en dat heeft geleid tot ambitiekaarten op school- en stichtingsniveau, om in 2023 en 2024 concreter invulling te kunnen geven aan diverse speerpunten uit het Koersplan.

Het Koersplan heeft de volgende vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering.

Onderwijskwaliteit

Om deze ambitie te verwezenlijken werkt OPOZ aan een professionele kwaliteitscultuur op alle niveaus van de organisatie. De scholen worden daarbij uitdrukkelijk gepositioneerd en vanuit de organisatie gefaciliteerd om onderwijs neer te zetten dat past bij de eigen doelgroep/omgeving. Systematische kwaliteitszorg als onderdeel van de schoolopdracht hoort daar onlosmakelijk bij. De Inspectie verwacht immers dat scholen en bestuur zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en dat er sprake is van een verbetercultuur, een gezamenlijk streven om de onderwijskwaliteit niet alleen op voldoende niveau te brengen maar ook duurzaam te verbeteren.

Professionele cultuur

De ontwikkeling van een professionele cultuur heeft de komende jaren binnen OPOZ prioriteit. Het doel is onder andere om de samenwerking tussen de scholen en de collega's te versterken. Dit gebeurt binnen de stichting op verschillende niveaus. Er zijn expertgroepen geformeerd die aan de slag gaan met de uitwerking van de ambities behorend bij het Koersplan. Voornaamste doel van de expertgroepen is het gezamenlijk ontwikkelen van beleid, waardoor er meer betrokkenheid bij, eigenaarschap van en draagvlak voor OPOZ-beleid ontstaat.

Binnen de scholen is het van belang dat teams zich buigen over de gewenste en vereiste deskundigheidsbevordering, ook op individueel niveau, vanuit de ambities en keuzes die binnen het schoolplan voor de komende jaren zijn gemaakt. Het leren met elkaar en van elkaar is daarin een belangrijke pijler.

Onderwijsinnovatie

De samenleving is sterk veranderd, maar het onderwijs is al lange tijd op dezelfde wijze georganiseerd met één leerkracht voor de groep en schoolgebouwen met gangen en vaste lokalen. Eigentijds onderwijs vraagt ook om een voortdurende aanpassing van de organisatie. Binnen het thema 'anders organiseren' gaat één van de expertgroepen op zoek naar kansen en mogelijkheden van nieuwe organisatievormen voor het onderwijs. Tegelijkertijd heeft het afstandsonderwijs door Corona het proces van digitalisering ook versneld. Bepaalde keuzes voor digitale methodes of methodes waarmee een hybride vorm van onderwijs gemakkelijker kan worden gerealiseerd, zijn versneld gemaakt. Aan dit traject van digitalisering wordt de komende periode uitdrukkelijker richting gegeven.

Samenwerking

Vanuit het openbare karakter van OPOZ is de Stichting uitdrukkelijk gelieerd aan de gemeente Zoetermeer. Sinds 2020 heeft OPOZ deze samenwerking maar ook die met UNICOZ geïntensiveerd. Initiatieven die uit deze samenwerking zijn ontstaan, zijn onder andere het gezamenlijk werven van zij-instromers en het gezamenlijk formuleren van kaders en uitgangspunten in aanloop naar een nieuw Integraal HuisvestingsPlan.

In 2018 zijn alle OPOZ-scholen (op het SBO na) IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. De OPOZ-scholen dienen zich uitdrukkelijker af te vragen wat de IKC-ontwikkeling voor hun school betekent en hoe hieraan invulling wordt gegeven.

Profilering

Onze scholen en ons onderwijs moeten aantrekkelijk zijn voor kinderen, ouders en personeel. De OPOZ-scholen onderscheiden zich door een diversiteit aan onderwijsconcepten.

Daarnaast blijft het van belang dat OPOZ zich als een aantrekkelijk werkgever weet te positioneren. De krapte op de arbeidsmarkt noopt ons daartoe. Vanuit deze noodzaak is sinds 2020 een aantal initiatieven in gang gezet. Zo is de website van OPOZ aangepast, worden er op alle OPOZ-scholen twee keer per jaar Meet&Greet bijeenkomsten georganiseerd voor potentiële medewerkers en is in 2022 is een digitale wervingscampagne opgestart, waarbij OPOZ via social media onder de aandacht wordt gebracht bij de doelgroep.

1.5 Organisatorische ontwikkelingen

In 2023 heeft een aantal directiewisselingen plaatsgevonden:

- Bij IKC De Gaerde is mw. Martine Geerts per 1/8/23 benoemd als directeur;
- Bij IKC De Springplank is mw. Martine Engelaan per 1/4/23 benoemd als directeur;
- Bij IKC De Trinoom is een interim-directeur aangesteld per 1/8/23. Met ingang van 1/2/24 is mw. Petra Brooshooft gestart als directeur van de school;
- Bij Het Zwanenbos zijn mw. Manon Hulst en mw. Dusty Duijzer als waarnemend directie per 1/11/2023.

2. Onderwijs

2.1 Ontwikkeling leerlingaantal

Het totale leerlingenaantal per teldatum 1/2/2023* bedraagt 4703 bekostigde leerlingen.

	1-okt	1-okt	1-feb	1-feb
	20/21	21/22	22/23	23/24
Gaerde (15MU)	148	101	109	126
Meerpaal (15PJ)	119	139	138	147
Vijverburgh (15PJ01)	204	224	202	209
Zwanenbos (15UC)	243	236	229	211
Piramide (15YP)	403	392	405	393
Watersnip (16CC)	223	190	195	161
Plankier (16GD)	156	158	156	160
Klimboom (16GD01)	297	295	284	266
Tjalk (16HN)	437	422	405	367
Springplank (16KB)	260	264	266	254
Triangel (16KB02)	149	164	189	197
Baanbreker (16ND)	367	373	373	345
Vuurtoren(19KH)	146	143	153	156
Saffier (22MB)	162	175	194	203
Waterlelie (24CP)	219	236	250	242
Edelsteen (24CP03)	294	284	286	258
Trinoom (27MG)	184	179	182	185
Fl. Nightingale (28AL)	207	195	203	184
Da Vinci (28AL01)	490	493	484	449
Totaal aantal lln.	4708	4663	4703	4513

Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren

* Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd en gewijzigd van financiering per schooljaar naar financiering per kalenderjaar. De teldatum is daarmee ook gewijzigd van 1 oktober t-1 naar 1 februari t-1.

T.o.v. een het schooljaar 22/23 is het totaal leerlingaantal gedaald met 190 leerlingen. Enkele scholen voeren aannamebeleid om het leerlingaantal bewust te maximaliseren opdat alle leerlingen op termijn in één schoolgebouw gehuisvest kunnen worden. Dit geldt voor IKC De Tjalk en IKC De Klimboom. Bij Het Zwanenbos is 1 SBO-groep minder gestart. Bij IKC De Watersnip heeft het negatieve inspectieoordeel geleid tot het vertrek van leerlingen.

2.2 Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn een belangrijke partner in het gehele ontwikkelingsproces van de kinderen. Op iedere school werken we samen met ouders. De scholen bepalen zelf hoe ze invulling geven aan die samenwerking. In het kader van het achterstandsbeleid van de gemeente Zoetermeer is er op een aantal VVE-scholen (zie 2.8.1) ouderkamers opgericht. In deze ouderkamers krijgen ouders voorlichting over verschillende maatschappelijke onderwerpen. In de toekomst zullen wij, vanuit de ambities in het Koersplan, verder investeren in de kwaliteit van de samenwerking met ouders.

2.3 IKC-vorming

Alle OPOZ-scholen (op het SBO na) zijn in 2018 IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door een intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Gro-up en Junis. Samen met deze kinderopvangorganisaties en Unicoz heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling ontwikkeld. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer, kenmerkt zich door het 12-puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. We willen de samenwerking intensiveren en gaan toewerken naar meer vormen van integraal samenwerken, zowel op inhoud en huisvesting, als op ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

2.4 Passend onderwijs

Passend onderwijs is goed onderwijs en begint in de klas (of andere onderwijssituatie). Alle scholen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor een goed en passend aanbod voor de leerlingen in het voedingsgebied. Goed onderwijs sluit aan bij de populatie, de eigen visie op onderwijs, het eigen profiel en de denominatie.

Alle OPOZ-scholen werken samen met andere basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zoetermeer PO/VO. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk kinderen een plek in het reguliere basisonderwijs te bieden.

Binnen het samenwerkingsverband zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. In 2021 is een nieuw Ondersteuningsplan verschenen waarin voor Zoetermeer een wijkgerichte aanpak uiteen wordt gezet en gestreefd wordt naar een dekkend netwerk binnen de stadsgrenzen. In 2023 zijn nieuwe school ondersteuningsprofielen per school opgesteld passend binnen deze integrale visie.

Binnen die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis- en extra ondersteuning. Voor de basisondersteuning is een standaard afgesproken die iedere school moet bieden. Extra ondersteuning wordt geboden aan (individuele of groepen) leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, die de basisondersteuning overstijgt. Het gaat om speciale aanpak of extra tijd of aandacht voor het kind of een groepje kinderen dat meer nodig heeft dan de basisondersteuning. Dit kan onder meer door inschakeling van ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school (een arrangement) of (tijdelijke) plaatsing op een andere (speciale) school. Voor extra ondersteuning kan een school door het aanvragen van een onderwijs ondersteuningsarrangement (OOA) een beroep doen op het Samenwerkingsverband.

Voor de komende jaren ligt een aandachtspunt in de verdere professionalisering van de adviseurs onderwijskwaliteit. In veel gevallen voeren deze functionarissen vooral coördinerende en leerlinggerelateerde taken uit, daarnaast sturen zij steeds vaker op de kwaliteit van het onderwijs. Het sturen op onderwijskwaliteit blijft een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

2.5 Professionalisering

Samen in ontwikkeling is waar we als OPOZ voor staan. Bij aanvang van het schooljaar 2023-2024 is het nieuwe OPOZ-kennisplatform, OPOZ-Campus, gelanceerd. OPOZ-campus maakt ontwikkeling voor onze collega's mogelijk. Dit vanuit onze visie om samenwerking te stimuleren en de talenten en expertise binnen OPOZ optimaal te benutten. Naast een aanbod van scholingsmogelijkheden is OPOZ-Campus ook de ontmoetingsplek voor vakspecialisten tijdens de netwerkbijeenkomsten.

Netwerkbijeenkomsten

Vanuit OPOZ-Campus worden er netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Binnen een netwerk staat de onderwijskwaliteit en -vernieuwing van een bepaald vakgebied centraal. De deelnemers geven gezamenlijk vorm en inhoud aan de bijeenkomsten waarin praktische tips en ervaringen met elkaar worden gedeeld.

Inspiratiebijeenkomsten

De OPOZ-onderwijsdag en de onderwijscafés bieden de collega's de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, te zorgen voor verbinding en (elkaar) te inspireren. In een informele setting komen actuele onderwerpen aan bod. In het kalenderjaar 2023 waren dit kansengelijkheid, de kracht van filosoferen, ouderbetrokkenheid, denken in mogelijkheden en onderwijs met ICT.

Scholing

Het scholingsaanbod vanuit OPOZ-Campus is erop gericht om de professionalisering van collega's te stimuleren. Er zijn in het kalenderjaar 2023 twee incompany opleidingen aangeboden. Dit in samenwerking met Unicoz. De opleiding tot kindercoach is bij aanvang van het schooljaar 2023-2024 gestart. Vanuit OPOZ nemen vier collega's deel aan deze opleiding. De opleiding tot leraarondersteuner is in het najaar van 2023 van start gegaan. Aan deze opleiding zijn 11 collega's van OPOZ begonnen.

2.6 Samenwerking in het kader van opleiden

Onderwijsregio's

Het ministerie van OC&W heeft gekozen voor een landelijke aanpak in het kader van onderwijstekorten. In deze aanpak worden in onderwijsregio's bestaande samenwerkingen tussen schoolbesturen, lerarenopleidingen, gemeenten en andere maatschappelijke partners verder uitgebreid. Met deze samenwerking wordt beoogd gezamenlijk te zorgen voor een aantrekkelijk beroepsbeeld en de personeelstekorten te verminderen. Een onderwijsregio stelt een plan van aanpak op dat betrekking heeft op het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van personeel. Hiervoor worden de bestaande financiële middelen van de regionale aanpak personeelstekort (RAP) en het samen opleiden en professionaliseren (SO&P) beschikbaar gesteld.

In het kalenderjaar 2023 zijn de eerste onderwijsregio's gevormd en kon er een voorlopersstatus worden aangevraagd. De Haagse onderwijsregio, Haaglanden, heeft in mei 2023 een propositie ingediend om een voorloperstatus aan te vragen bij OC&W. Deze voorloperstatus is toegekend. Naar aanleiding hiervan zijn diverse gesprekken gevoerd met de partners in de regio. Inmiddels is er een onderwijsregioberaad (ORB) samengesteld met vertegenwoordigers van de verschillende partners. Hier is stichting OPOZ onderdeel van. In het ORB is een governancestructuur vastgesteld en zijn projectvoorstellen voor het kalenderjaar 2024 vastgesteld.

Opleidingsschool Zuid-West Holland

Opleidingsschool Zuid-West Holland (OZWH) is sinds 2017 een partnerschap tussen de Pabo van de Haagse Hogeschool en vier besturen uit de regio, waaronder OPOZ. De opleidingsschool heeft binnen de onderwijsregio Haaglanden een belangrijke rol als het gaat om het opleiden, begeleiden

en professionaliseren van (toekomstig) personeel. Vanuit de opleidingsschool is er een projectaanvraag bij de onderwijsregio ingediend om onderwijsassistenten op te leiden tot leraarondersteuner. Deze projectaanvraag is goedgekeurd en in maart 2024 start de eerste groep onderwijsassistenten. Er is een modulair opgebouwd onderwijsaanbod en de deelnemers ontvangen certificaten in de vorm van microcredentials. Deze leveren vrijstellingen op als de deelnemers vervolgens met de Pabo-opleiding starten.

Een andere ontwikkeling binnen OZWH is de nieuwe opleidingsvariant: Pabo-Halo. Deze opleiding is in september 2023 van start gegaan en duurt 4,5 jaar. Studenten ontvangen na een succesvolle afronding zowel een bachelordiploma van de Pabo als de Halo. De opleiding bestaat voor 40% uit praktijkleren. Dit vindt plaats in de context van het klaslokaal en de gymzaal. Binnen OPOZ begeleiden wij een aantal studenten die aan deze nieuwe opleiding zijn begonnen.

Inholland Den-Haag: Pabo

De Pabo van Inholland vormt met een aantal besturen uit de regio de opleidingsschool Talentum. Talentum is net als OZWH een deelnemend partnerschap aan de onderwijsregio Haaglanden. Binnen de onderwijsregio wordt de samenwerking tussen de opleidingsscholen gestimuleerd en geconcretiseerd met een projectaanvraag. Het doel is om gezamenlijk te gaan werven en het beroepsbeeld aantrekkelijker te maken. Daarnaast wordt onderzocht op welke onderdelen de opleidingsscholen van elkaar kunnen leren, meer uniform kunnen gaan werken en synergievoordelen kunnen behalen.

2.7 Gemeentelijke subsidies

De gemeente Zoetermeer biedt jaarlijks subsidiemogelijkheden aan om de onderwijskwaliteit op de basisscholen te verhogen:

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Het onderwijsachterstandenbeleid is erop gericht om kinderen, die een (verhoogd) risico hebben op onderwijsachterstanden, optimale kansen te bieden. Centraal staat een integrale aanpak, gericht op een ononderbroken ontwikkelingsproces met specifieke aandacht voor de taalontwikkeling in een veilige en uitdagende omgeving.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft in 2019 nieuwe indicatoren geïntroduceerd waarmee het risico op onderwijsachterstanden te voorspellen is. Op basis van deze indicatoren ontvangen gemeenten een budget voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Deze subsidie kan jaarlijks door een bestuur aangevraagd worden voor bepaalde scholen. Dit zijn scholen die volgens de nieuwe indicatoren van het CBS een achterstandsscore van 80 of hoger hebben. Het beschikbare budget in 2022 vanuit de gemeente bedroeg €802.108. Dit bedrag is onderverdeeld in het onderwijsachterstandenbeleid (€617.078), taalklassen (€92.122) en de verlengde schooldag (€92.908). De subsidiemiddelen zijn verdeeld over de OPOZ OAB-scholen; Het Zwanenbos, IKC De Watersnip, IKC De Vijverburgh, IKC De Meerpaal, IKC De Trinoom, IKC Florence Nightingale en IKC de Piramide.

Brede school

De gemeentelijke subsidie kalenderjaar 2023 brede schoolactiviteiten bedroeg €126.517. De brede schoolactiviteiten hebben als doel de ontwikkelingskansen van 4 tot 12-jarigen te vergroten. In samenwerking met (lokale) partners worden er activiteiten aangeboden op het gebied van taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, kunst en cultuur, sport en bewegen, natuur en milieu en wetenschap, techniek en ICT. De subsidiemiddelen worden rechtstreeks toegekend aan de OAB-scholen. De verdeling vindt plaats op basis van leerlingaantallen. De OAB-scholen waren in 2023 zelf verantwoordelijk voor de coördinatie en de organisatie van de activiteiten.

Schoolbegeleiding

Jaarlijks wordt in samenwerking met Onderwijsadvies subsidie aangevraagd voor schoolbegeleiding. De middelen worden ingezet voor psychologisch-didactisch onderzoek, psychologische consultaties en gespecialiseerde leerlingbegeleiding. Door specialistische begeleiding worden zowel de leerkrachten als de kinderen ondersteund bij de inhoudelijke vormgeving en uitvoering van passend onderwijs. Het toegekende subsidiebedrag van € 106.308 is in 2023 niet voldoende gebleken. Vanwege de opgelopen kosten voor onderzoeken en wachtlijsten voor jeugdzorg zijn er meer psychologische en didactische onderzoeken aangevraagd. Om deze reden heeft OPOZ vanuit de eigen middelen extra budget beschikbaar moeten stellen. Dit bedroeg € 25.693,00.

3. Kwaliteitszorg

3.1 Toezicht Inspectie

De inspectie maakt in haar toezicht onderscheid in twee functies: 1) waarborgfunctie en 2) stimuleringsfunctie.

Vanuit haar waarborgfunctie ziet de inspectie toe op de naleving van wettelijke deugdelijkheidseisen. Vanuit haar stimuleringsfunctie daagt de inspectie scholen en besturen uit om aanvullende ambities en doelen te stellen die verder reiken dan de basiskwaliteit.

De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen rond de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. De inspectie kan concluderen dat een school van basiskwaliteit is of 'onvoldoende' of 'zeer zwak'.

Bijstelling Onderzoekskader Inspectie per 1 augustus 2023

Per 1 augustus 2021 is een nieuw Onderzoekskader in werking getreden. De uitgangspunten zijn t.o.v. het vorige Onderzoekskader onveranderd: het stimuleren vormt samen met het waarborgen van onderwijskwaliteit de kern van het toezicht door de Inspectie, waarbij de inspectie besturen aanspreekt op hun verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit en het financieel beheer.

Op 6 juli 2023 is het Onderzoekskader bijgesteld. Er is een nieuwe standaard Basisvaardigheden (OP0) toegevoegd. Daarnaast zijn de teksten van de standaarden OP2 (zicht op ontwikkeling en begeleiding) en OP3 (pedagogisch-didactisch handelen) verduidelijkt. Alle onderzoeken die vanaf 1 augustus 2023 plaatsvinden, voert de Inspectie uit volgens het bijgestelde onderzoekskader.

Jaarlijkse prestatieanalyse

Jaarlijks voert de Inspectie een prestatieanalyse uit. Daarbij gaat de Inspectie na of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Aan de hand van het bestuursverslag wordt gekeken naar risico's voor de financiële continuïteit en de financiële rechtmatigheid. Bovendien wordt gecontroleerd of alle verplichte documenten zijn ingediend, zoals de schoolgidsen. Tot slot worden de opbrengsten en de sociale veiligheidsbeleving van kinderen uit groep 7 en 8 meegenomen. Mocht de Inspectie risico's zien, dan zal de Inspectie aanvullende informatie opvragen bij het bestuur en eventueel met het bestuur in gesprek gaan. Ook kan de prestatieanalyse leiden tot een eventueel kwaliteitsonderzoek bij een school.

Bij de jaarlijkse prestatieanalyse 2023 kwam IKC De Vijverburgh naar voren. Op basis echter van de rapportage van externe audit heeft de Inspectie aangegeven dat deze rapportage een goed beeld geeft van de onderwijskwaliteit en besloten geen kwaliteitsonderzoek uit te voeren.

Resultaten 22/23

Met ingang van schooljaar 20/21 beoordeelt de Inspectie aan de hand van de behaalde referentieniveaus de resultaten van het primair onderwijs. Daarbij wordt rekening gehouden met de leerlingenpopulatie van de school (schoolweging). Er worden twee indicatoren onderscheiden:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele niveau 1F haalt voor taal en rekenen. In principe zou elke leerling dit niveau aan het einde van de basisschool moeten beheersen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen haalt. Het streven is zijn dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

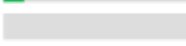
De behaalde resultaten worden jaarlijks meegenomen in de prestatieanalyse van de Inspectie.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke percentages leerlingen het fundamentele en het streefniveau hebben behaald, berekend over 3 schooljaren en gebaseerd op het gemiddelde aantal leerlingen over deze 3 schooljaren.

Wat is het percentage leerlingen dat het fundamentele niveau (1F) heeft behaald op de scholen onder het bestuur ten opzichte van vergelijkbare scholen in Nederland?

School	% 1F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
IKC Da Vinci	97,4% 96,3%	27,6	55,0
Dalton IKC De Edelsteen	96,9% 96,3%	27,4	39,7
IKC De Waterlelie	96,9% 96,3%	27,4	28,7
Montessorischool De Trinoom	96,3% 95,4%	29,4	24,3
IKC De Triangel	95,2% 94,4%	31,5	23,3
IKC Florence Nightingale	94,8% 93,3%	33,3	23,3
IKC De Saffier	94,7% 94,2%	32,6	23,0
IKC De Baanbreker	94,4% 95,4%	29,2	47,3
Dalton IKC De Springplank	93,7% 96,0%	28,7	35,0
IKC De Tjalk	92,9% 96,3%	27,0	51,3
IKC De Gaerde	92,7% 94,4%	31,1	16,7
IKC Klimboom	92,0% 95,3%	30,7	33,3
IKC De Piramide	91,7% 94,4%	31,1	43,0
Basisschool De Vijverburgh	89,6% 92,1%	35,3	31,0
IKC Het Plankier	86,7% 94,4%	31,3	16,7
IKC De Meerpaal	82,6% 90,9%	38,8	14,7
IKC De Watersnip	79,2% 91,8%	36,1	28,3
IKC Het Zwanenbos	63,3% 91,0%	37,7	26,3
SBO De Vuurtoren	50,2%		35,0

Tabel 3.1: Percentage 1F behaald per school (over schooljaren 20/21, 21/22 en 22/23; bron Bestuursrapportage Vensters voor Verantwoording)

School	% 1S/2F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
IKC De Waterlelie	 70,5% 64,9%	27,4	28,7
IKC Da Vinci	 64,2% 64,9%	27,6	55,0
Dalton IKC De Edelsteen	 62,7% 64,9%	27,4	39,7
IKC Florence Nightingale	 62,4% 54,5%	33,3	23,3
IKC De Tjalk	 56,9% 64,9%	27,0	51,3
Montessorischool De Trinoom	 56,2% 58,8%	29,4	24,3
IKC De Triangel	 55,7% 55,6%	31,5	23,3
IKC De Baanbreker	 55,4% 58,8%	29,2	47,3
IKC Het Plankier	 54,0% 55,6%	31,3	16,7
Dalton IKC De Springplank	 52,4% 60,8%	28,7	35,0
IKC De Saffier	 50,2% 54,5%	32,6	23,0
IKC De Piramide	 48,6% 55,6%	31,1	43,0
IKC De Gaerde	 46,7% 55,6%	31,1	16,7
IKC Klimboom	 42,7% 57,9%	30,7	33,3
Basisschool De Vijverburgh	 44,9% 48,5%	35,3	31,0
IKC De Meerpaal	 26,5% 44,7%	38,8	14,7
IKC De Watersnip	 25,9% 47,8%	36,1	28,3
IKC Het Zwanenbos	 26,5% 45,8%	37,7	26,3
SBO De Vuurtoren	 22,4%		35,0

Tabel 3.2: Percentage 1S/2F behaald per school (over schooljaren 20/21, 21/22 en 22/23)

Voor SBO-scholen geldt dat de Inspectie geen signaleringswaarden hanteert: SBO-scholen moeten eigen doelen stellen, passend bij de populatie. In beide tabellen worden de resultaten van IKC Het Zwanenbos niet correct weergegeven.

Geconcludeerd kan worden dat t.a.v. 1F 2 OPOZ-scholen de signaleringswaarde van de Inspectie (=85%) hebben behaald. T.a.v. het streefniveau geldt dat 4 OPOZ-scholen (IKC Het Zwanenbos niet meegerekend) de vereiste signaleringswaarde niet hebben behaald.

Kwaliteitsonderzoeken 5 scholen

Op basis van achterblijvende resultaten op de eindtoets bij 5 OPOZ-scholen heeft in oktober 2022 een bestuursgesprek plaatsgevonden. De desbetreffende scholen zijn vervolgens in de periode december 2022 – februari 2023 bezocht voor een kwaliteitsonderzoek. Het betreft de volgende scholen: Het Zwanenbos, IKC Klimboom, IKC De Meerpaal, IKC De Gaerde en IKC De Watersnip. De laatstgenoemde school heeft daarbij het oordeel 'zeer zwak' gekregen; de overige vier scholen het oordeel 'onvoldoende'. Op alle vijf scholen zal begin 2024 een herstelonderzoek plaatsvinden.

Uitsluitend bij een onderzoek op school worden de resultaten beoordeeld met een 'voldoende' of 'onvoldoende'. Daarbij geldt dat voor het oordeel 'voldoende' het percentage leerlingen voor zowel 1F als 2F/1S op of boven de signaleringswaarden moet liggen. In de schooljaren 22/23 en 23/24 hanteert de Inspectie een aangepaste beoordeling, rekening houdend met de effecten van de Coronacrisis en het feit dat er in 2019 en 2021 sprake was van normeringsverschillen tussen de verschillende eindtoetsen.

Omdat de resultaten van IKC De Meerpaal en IKC De Gaerde voor het streefniveau tussen de signaleringswaarde en de correctiewaarde lagen, heeft dit bij deze scholen geleid tot het oordeel 'niet te beoordelen'. Voor IKC Het Zwanenbos geldt eveneens dat de resultaten niet beoordeeld zijn, omdat de schoolweging geen goede afspiegeling vormt van de leerlingpopulatie, wat regulier en SBO betreft.

Begin maart 2024 hebben de herstelonderzoeken plaatsgevonden bij IKC De Kasteeltuyn (voorheen Meerpaal) en Het Zwanenbos. Beide scholen hebben daarbij het oordeel voldoende gekregen van de Inspectie.

Sociale veiligheid

De opbrengsten van de sociale veiligheidsbeleving van kinderen uit groep 7 en 8 worden jaarlijks meegenomen in de prestatie-analyse van de Inspectie. Uiteraard monitort het bestuur ook of de scholen de monitor jaarlijks afnemen en voldoen aan de meldingsverplichting richting Inspectie. De resultaten van de sociale veiligheidsbeleving zijn daarnaast onderwerp van gesprek tijdens de kwaliteitsgesprekken in het voor- en najaar. Bij het kwaliteitsgesprek in het voorjaar worden de bevindingen van het MT besproken en de eventuele interventies die op school ofwel in specifieke groepen in gang zijn/worden gezet. Tijdens het kwaliteitsgesprek in het najaar zijn de landelijke BM-gegevens bekend en worden de interventies nogmaals gesproken indien de opbrengsten van de sociale veiligheidsbeleving lager liggen dan de BM.

De opbrengsten van de monitoring sociale veiligheidsbeleving in schooljaar 22/23 op alle scholen gaven geen aanleiding tot vragen of opmerkingen vanuit de Inspectie bij het jaarlijkse bestuursgesprek in oktober 2023.

Vierjaarlijks bestuursonderzoek

Het zogenaamde vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen heeft bij OPOZ in juni 2023 plaatsgevonden. Oorspronkelijk zou dit onderzoek eind 2023 plaatsvinden, maar dit is vervroegd naar juni n.a.v. de kwaliteitsonderzoeken bij 5 scholen. Met dit onderzoek onderzoekt de Inspectie de mate waarin het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie- en kwaliteitscultuur.

Voor dit onderzoek heeft de Inspectie diverse verificatieactiviteiten verricht: naast een gesprek met de Raad van Toezicht heeft de Inspectie ook gesproken met een afvaardiging vanuit respectievelijk de GMR, de schooldirecties, de expertgroep onderwijskwaliteit, de directeuren van scholen die bezocht zijn in het kader van een kwaliteitsonderzoek en de adviseurs Onderwijs en Kwaliteit.

Daarnaast zijn er lesbezoeken afgelegd bij het SBO van IKC Het Zwanenbos. Tot slot is bekeken of aan de wettelijke vereisten wordt voldaan.

De Inspectie heeft geconstateerd dat er sprake is van een gedegen stelsel van kwaliteitszorg dat ervoor zorgt dat het bestuur de ontwikkelingen binnen de stichting en de scholen goed kan volgen en indien nodig tijdig kan bijsturen. Het bestuur wordt als integer en transparant ervaren en er is sprake van deugdelijk financieel beheer. Het strategisch beleid en de daarop afgestelde schoolplannen geven richting aan de ontwikkeling naar een decentraal aangestuurde organisatie.

Wat beter kan is de doorvertaling van stichtingsdoelen naar schooldoelen en de handelingsnelheid in situaties waarin scholen (tijdelijk) minder goed functioneren. De eerste aanbeveling wordt uitdrukkelijk meegenomen in het traject naar een nieuw Koersplan voor 24-28. De tweede aanbeveling heeft geleid tot een bestuursmonitor, waarbij scholen met een kwaliteitsopdracht uitdrukkelijk worden gemonitord vanuit het bestuursbureau.

Het bestuursonderzoek heeft geleid tot het oordeel 'voldoende' op bestuursniveau met een herstelopdracht voor burgerschapsonderwijs.

3.2 Nationaal Programma Onderwijs

Het ministerie van OCW heeft onder de noemer van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) fors extra gelden beschikbaar gesteld voor het primair en voortgezet onderwijs. Beoogd doel van het NPO is om het voor leerlingen die dat nodig hebben, langer, meer of effectievere onderwijs(tijd) mogelijk te maken om de impact die de Coronacrisis tot nu toe heeft op hun ontwikkeling te herstellen en hen weer een goede uitgangspositie te geven.

Op alle scholen zijn vanuit de menukaart diverse interventies ingezet op het wegwerken van achterstanden en hiaten. Dat is op verschillende manieren gebeurd: in een aantal gevallen met de inhuur van externe expertise, met de inzet van eigen personeel of van studenten uit de opleidingsschool. Daarbij zijn met name op het gebied van de basisvaardigheden interventies uitgevoerd om op groepsniveau, in kleine groepjes leerlingen of op individueel niveau opgelopen achterstanden weg te werken. Dit heeft geleid tot een aantal meetbare resultaten. Op andere gebieden zoals de interventies op sociaal emotionele ontwikkeling heeft dit geleid tot merkbare resultaten. Zo zijn op een aantal scholen extra SMW-uren ingezet om op groepsniveau te werken aan ontstane hiaten en/of de ontwikkeling van de groepsdynamiek. Daarnaast heeft de inzet van Rots-en-water-trainingen effect gehad in de ontwikkeling van de weerbaarheid van leerlingen die in de Coronaperiode op dit vlak achterstanden hadden opgelopen.

Op schoolniveau is door de verschillende mr positief ingestemd met de NPO plannen.

Van de in 2023 ontvangen NPO middelen is 40% ingezet voor inhuur van extern personeel.

4. HR

4.1 Ontwikkelingen

Als organisatie in het primair onderwijs is het onze voortdurende missie om een werkomgeving te creëren waarin onze medewerkers met plezier en gezondheid optimaal kunnen functioneren. Echter, zoals vele andere organisaties binnen ons vakgebied, ondervinden ook wij de uitdagingen van het groeiende landelijke lerarentekort. Ondanks deze uitdagingen zijn we erin geslaagd om onze vacatures op organisatieniveau nog redelijk goed en snel te vervullen, maar op sommige van onze scholen zijn de personeelstekorten nijpend. Het is van vitaal belang dat we ons blijven inzetten voor aantrekkelijk werkgeverschap, duurzame inzetbaarheid en strategische personeelsplanning om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Door middel van deze strategische pijlers streven we ernaar een flexibele en adaptieve organisatie te zijn die in staat is om effectief te reageren op veranderende omstandigheden en om hoogwaardig onderwijs te kunnen blijven bieden, zelfs in tijden van personeelskrapte. In dit hoofdstuk staan we stil bij onze inspanningen op deze drie speerpunten in het afgelopen jaar.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Het streven naar aantrekkelijk werkgeverschap is een fundamenteel onderdeel van onze strategie om personeelstekorten aan te pakken. In een tijd waarin de concurrentie om talent in het onderwijs hoog is en de uitdagingen op het gebied van werving en behoud van gekwalificeerd personeel toenemen, hebben we actief gewerkt aan het versterken van onze positie als aantrekkelijke werkgever en het aantrekken van talent.

We hebben geïnvesteerd in diverse initiatieven om een aantrekkelijke werkomgeving te realiseren. Dit omvat onder andere het versterken van onze wervingscampagne met onderscheidende vacatures, het bevorderen van professionele ontwikkeling en het ondersteunen van een gezonde balans tussen werk en privé voor onze medewerkers. Daarnaast hebben we actief gewerkt aan het creëren van een positieve en ondersteunende werkcultuur. We hebben verschillende initiatieven geïmplementeerd om de betrokkenheid, motivatie en tevredenheid van ons personeel te vergroten, zoals onderwijscafés, de kerstmarkt, de OPOZ-campus en de denktank 'Meesterbreinen'. Ons doel is een open cultuur te bevorderen waarin medewerkers worden aangemoedigd om ideeën te delen, initiatieven te ontplooiën en voortdurend worden uitgedaagd.

Door mogelijkheden voor zowel persoonlijke als professionele groei te bieden en een positieve werkcultuur te bevorderen, streven we ernaar om ons te onderscheiden als een werkgever die veel belang hecht aan het welzijn en de ontwikkeling van onze medewerkers.

Onze focus op aantrekkelijk werkgeverschap vergroot niet alleen ons vermogen om nieuw talent aan te trekken, maar ook om bestaande medewerkers te behouden en hun loyaliteit aan onze organisatie te versterken. Dit draagt bij aan het verminderen van personeelstekorten binnen onze organisatie en stelt ons in staat om hoogwaardig onderwijs te blijven leveren.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid van ons personeel vormt een kernonderdeel van onze strategie om een veerkrachtige en toekomstbestendige organisatie te creëren. We streven ernaar om niet alleen de korte termijn behoeften van onze medewerkers te ondersteunen, maar ook om hen te voorzien van de nodige vaardigheden, middelen en ondersteuning om succesvol te zijn gedurende hun gehele loopbaan.

We monitoren de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers binnen de gesprekkencyclus, waarbij we gebruikmaken van de methode van waarderend onderzoeken. Indien nodig worden tijdig interventies ingezet om de gezondheid en employability van onze medewerkers te bevorderen. Met deze preventieve aanpak streven we ernaar om ziekteverzuim en personeelsuitstroom zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken. Door te investeren in de

duurzame inzetbaarheid van ons personeel, willen we een omgeving creëren waarin onze medewerkers zich gewaardeerd, gesteund en gemotiveerd voelen om hun beste werk te leveren, zowel nu als in de toekomst.

Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning vormt een essentiële pijler in ons HR-beleid. Een van de belangrijkste initiatieven op dit gebied is het bevorderen van interne mobiliteit binnen onze organisatie. Momenteel ervaren we nog beperkte interne mobiliteit onder het personeel van OPOZ. Medewerkers voelen zich sterk verbonden met hun huidige school en maken daardoor niet snel de overstap naar andere OPOZ-scholen, hoewel dit gezien de personeelstekorten op sommige scholen wenselijk zou zijn. Om de juiste mensen op het juiste moment op de juiste plek te kunnen inzetten, is het van cruciaal belang dat de interne mobiliteit wordt gestimuleerd.

Door medewerkers aan te moedigen om hun vaardigheden en ervaringen op verschillende scholen binnen onze organisatie in te zetten, kunnen we beter inspelen op de behoeften van onze leerlingen en lokale personeelstekorten opvangen door flexibel gebruik te maken van ons eigen personeelsbestand. Vorig jaar hebben we een eerste inventarisatie uitgevoerd om de bereidheid onder medewerkers te vergroten om tijdelijk of structureel op een andere OPOZ-school te gaan werken. Uit deze inventarisatie bleek dat een gebrek aan kennis over andere scholen en collega's een drempel vormt. Daarom hebben we ingezet op het vergroten van de samenwerking tussen onze scholen door actief kennis, expertise en personeel te delen. Elke school is gekoppeld aan één of twee 'maatjescholen'. Dit initiatief moet uiteindelijk leiden tot een versterkte gemeenschapsgeest en een gevoel van verbondenheid binnen onze organisatie en moet helpen om knelpunten in de personeelsbezetting tussen scholen op te lossen door gezamenlijk te zoeken naar creatieve oplossingen, zoals het uitwisselen van personeel op basis van specifieke behoeften en capaciteiten. De eerste stappen zijn hierin gezet.

In 2023 zijn we ook gestart met het maken van zogenaamde 'schoolfoto's'. In samenwerking met de directies hebben we per school een kwalitatieve en kwantitatieve analyse gemaakt van het personeelsbestand om inzicht te krijgen in hoeverre het team qua samenstelling, formatie en competenties aansluit op de behoeften van de school en de organisatie om de gestelde doelen te bereiken. Deze schoolfoto's zullen jaarlijks worden voortgezet en dienen als basis voor het vormgeven en bijstellen van het personeelsbeleid op zowel school- als organisatieniveau.

Daarnaast hebben we ons gericht op het scholen en opleiden van medewerkers. Door te investeren in scholingsprogramma's kunnen we niet alleen de vaardigheden van ons huidige personeel versterken, maar ook potentiële vacatures invullen door medewerkers op te leiden voor specifieke functies waarvoor een tekort aan gekwalificeerd personeel bestaat. In 2023 is de regeling 'Inzet en beloning van onderwijsassistenten en leraarondersteuners' binnen OPOZ ontwikkeld en geïmplementeerd. Deze regeling beschrijft hoe we binnen OPOZ omgaan met onderwijsassistenten en leraarondersteuners die zelfstandig voor de klas staan en hoe we hen belonen. Het uitgangspunt is dat er altijd een bevoegde leerkracht voor de klas staat. Wanneer dat door bezettingsproblemen niet mogelijk is, kunnen onderwijsassistenten en leraarondersteuners onder voorwaarden tijdelijk een leerkracht vervangen. Zij ontvangen hiervoor een beloning die in verhouding staat tot de taken en verantwoordelijkheden die zij hebben, hun opleidingsachtergrond en de beloning van leerkrachten. Daarnaast stimuleren we hen tot het volgen van een opleiding. Schooljaar 2023–2024 dient als overgangsjaar. De invoering van deze regeling heeft ertoe geleid dat meer onderwijsassistenten en leraarondersteuners een opleiding zijn gaan volgen of overwegen om dat te gaan doen.

4.2 Personeelsbestand

In het verslagjaar 2023 telde OPOZ 503 personeelsleden (peildatum 31/12), 371,7 fte (1-1-2021: 374,6 fte), 15% mannen en 85% vrouwen. Van alle medewerkers was 77% in vaste dienst, 23% had een tijdelijke aanstelling. 73% van de medewerkers werkte parttime, 27% werkte fulltime. Het gemiddelde aantal fte in 2023 bedroeg 379,8 per maand. Dat is ca. 4 fte meer dan het jaar daarvoor. De kosten voor het inhuren van personeel zijn ongeveer gelijk gebleven (€ 1.339.420 in 2023 t.o.v. € 1.362.412 in 2022). Verhoudingsgewijs werden medewerkers in loondienst in 2023 ca. 3 fte minder extra ingezet ten behoeve van vervanging of tijdelijke vacatures.

De opbouw van het personeelsbestand op 1-1-2023 en 31-12-2023 staat in tabel 4.1 weergegeven. In de tellingen zijn medewerkers die voor vervanging werden ingezet meegerekend. Stagiaires zijn buiten beschouwing gelaten.

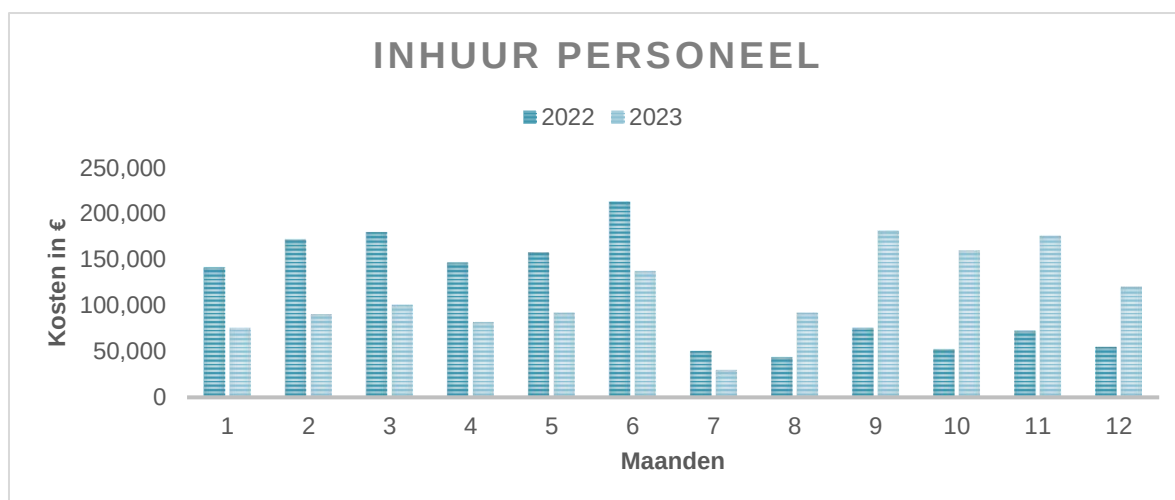
Functies	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Directie	29	5,5	24,37	31	6,2	27,67
Leraar in opleiding	9	1,7	5,2	3	0,6	1,8
Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	51	9,7	36,37	51	10,1	35,47
Onderwijsondersteunend personeel	79	15	50,89	85	16,9	61,4
Onderwijzend personeel	340	65,5	245,49	318	63,2	233,74
Zij-instromer	13	2,5	10,3	15	3	11,6
Eindtotaal	527	100	374,62	503	100	371,67

Geslacht	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Man	74	14	63,9	76	15	64,8
Vrouw	453	86	310,72	427	85	306,87
Eindtotaal	527	100	374,62	503	100	371,67

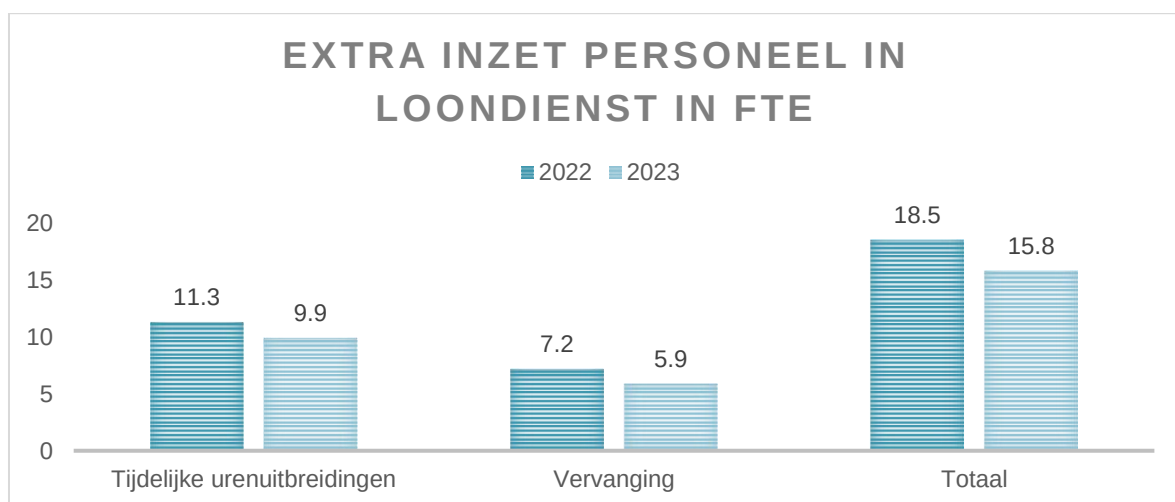
Dienstverband	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Vast	404	77	306,66	385	77	304,89
Tijdelijk	123	23	67,96	118	23	66,78
Eindtotaal	527	100	374,62	503	100	371,67

Arbeidsomvang	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Fulltime	141	27	141	138	27	138
Parttime	386	73	233,62	365	73	233,67
Eindtotaal	527	100	374,62	503	100	371,67

Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2022 en 31-12-2023

Tabel 4.2: Kosten inhuur personeel 2022 - 2023

Tabel 4.3: Extra inzet personeel in loondienst in fte 2022 - 2023

4.3 Verzuim

Landelijk en in de sector primair onderwijs is het ziekteverzuim de afgelopen jaren gestegen (bronnen: DUO 'verzuimkengetallen 2020-2022' en CBS 'ziekterverzuim'). Bij OPOZ is het verzuimpercentage gedaald of nagenoeg gelijk gebleven. Daar staat tegenover dat het verzuimpercentage van OPOZ relatief hoog was ten opzichte van de sector en het landelijke gemiddelde. De afgelopen jaren zijn deze verschillen kleiner geworden, maar nog niet volledig teruggebracht.

Het ziekteverzuim in 2023 was 6,6% (exclusief zwangerschapsverlof). De meldingsfrequentie (het aantal ziekmeldingen gedeeld door het aantal werknemers) bedroeg 1,3. Er is sprake van een dalende trend zien, maar de meldingsfrequentie is nog hoog vergeleken met de periode voor de coronapandemie. We zien dat medewerkers zich sinds de coronapandemie opvallend vaker ziekmelden dan daarvoor. Daarnaast loopt het langdurig verzuim weer op. Deze ontwikkelingen zien we ook landelijk.

Omdat ziekteverzuim de kwaliteit van het onderwijs onder druk zet, de personeelstekorten vergroot en tot hoge kosten voor de organisatie leidt, zien we ons genoodzaakt het verzuim verder

terug te dringen. Hierbij ligt de focus op het verlagen van de meldingsfrequentie en scholen met een bovengemiddeld hoog verzuim. Het doel is dat we het ziekteverzuim verder terugdringen tot op of onder het niveau van de sector primair onderwijs door een preventieve en gerichte aanpak per school.

Verzuimgegevens	2019	2020	2021	2022	2023
Verzuimpercentage	5,64	8,17	6,6	6,7	6,55
Meldingsfrequentie	1,14	1,28	1,08	1,84	1,31
Nulverzuim in %	43,74	37,28	41,67	21,25	35,71
Gemiddelde verzuimduur in dagen	16,98	16,37	34,03	13,68	19,08

Tabel 4.4: Verzuimcijfers OPOZ 2019 – 2023

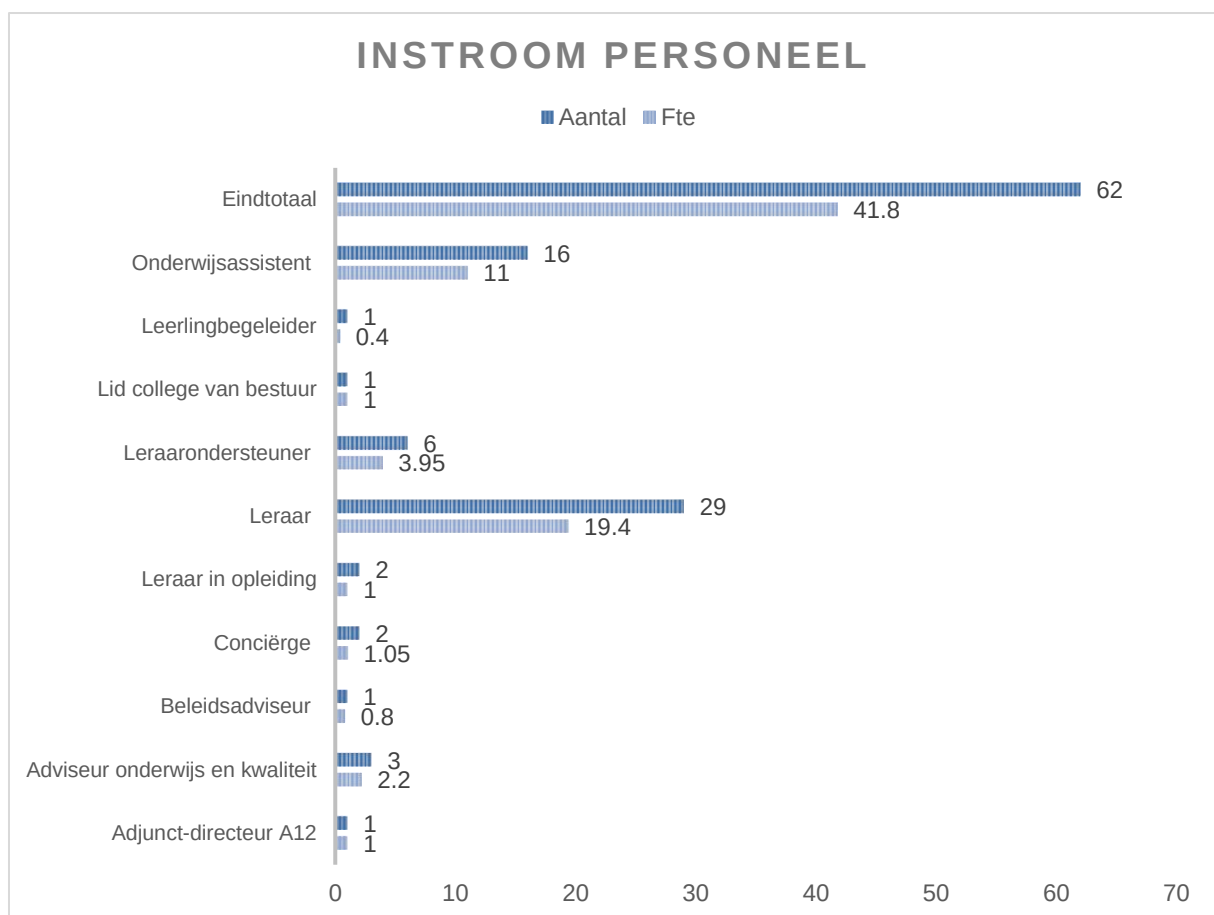
	Sector PO		OPOZ	
	VP	MF	VP	MF
2020	5,8	0,9	8,2	1,3
2021	6	1,0	6,6	1,1
2022	6,4	1,5	6,7	1,8
2023	-	-	6,6	1,3

Tabel 4.5: Verzuimcijfers sector PO – OPOZ 2020 - 2023

4.4 Instroom en uitstroom personeel

Instroom

In 2023 zijn in totaal 70 nieuwe medewerkers (41,8 fte) in dienst getreden (exclusief medewerkers die zijn aangesteld voor vervanging). Dat zijn acht medewerkers minder dan vorig jaar. Ongeveer de helft van alle nieuwe medewerkers is onderwijzend personeel. In totaal zijn 29 nieuwe leerkrachten aangesteld.

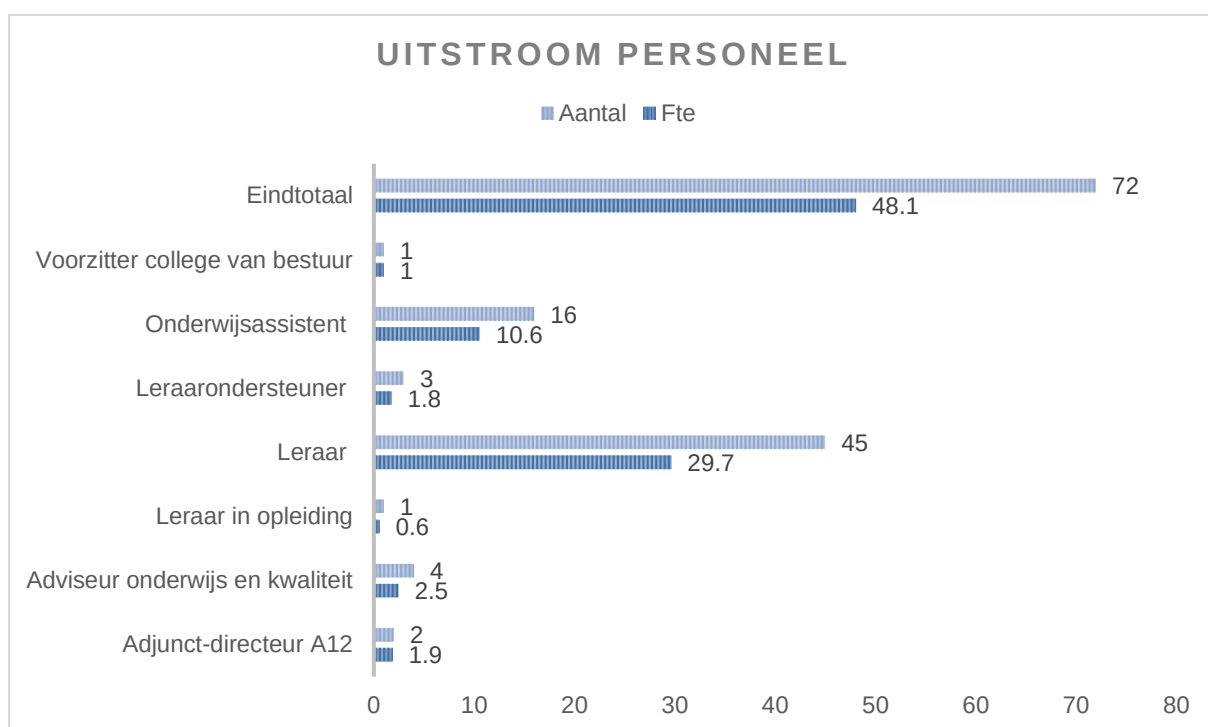
Tabel 4.6: Instroom medewerkers 2023

Uitstroom

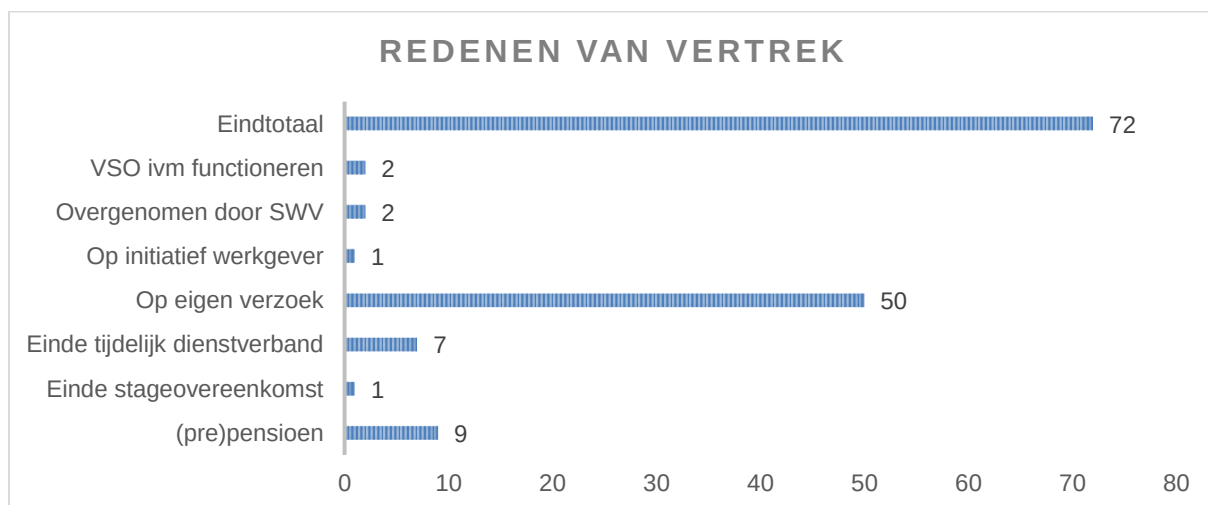
In 2023 zijn 72 medewerkers (48,1 fte) uit dienst gegaan (exclusief vervangers). Dat zijn er in aantal 15 meer dan vorig jaar. Er zijn meer medewerkers uitgestroomd dan aangenomen, in totaal 10 (6,3 fte). Van alle medewerkers die de organisatie hebben verlaten, waren er 45 leerkracht.

Het merendeel van de medewerkers ging uit dienst op eigen verzoek (64%). Daarnaast zijn negen medewerkers vertrokken in verband met (vroeg)pensioen. Bij ongeveer tien medewerkers is het dienstverband op initiatief van OPOZ beëindigd of niet voortgezet om formatieve redenen of wegens functioneren. Vergelijken met vorig jaar zijn verhoudingsgewijs minder medewerkers op eigen verzoek uit dienst gegaan en dubbel zoveel medewerkers wegens (pre)pensioen. De redenen voor het ontslag op eigen verzoek lopen uiteen van reisafstand en privéomstandigheden tot een maken van een carrièrestap in het kader van persoonlijke ontwikkeling en het volgen van ambities.

Voor de beëindiging van arbeidsovereenkomsten anders dan op verzoek van de medewerker, is in 2023 in totaal € 16.334,35 uitgekeerd aan transitievergoedingen. Dit bedrag is inclusief de vergoedingen die zijn uitbetaald aan medewerkers met tijdelijke dienstverbanden voor vervanging en is ruim € 50.000,- lager dan voorgaande twee jaren.

Tabel 4.7: Uitstroom medewerkers 2023

Tabel 4.8: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2023

5 Financiën

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de exploitatie- en balansgegevens van de OPOZ over kalenderjaar 2023 toegelicht.

Continuïteit

Het financiële beheer van OPOZ is erop gericht om de financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van de organisatie te waarborgen. Het uitgangspunt is dat OPOZ opereert binnen de kaders van de 'Governancecode', wet- en regelgeving en een strikte scheiding van privaat en publiek vermogen.

OPOZ streeft ernaar om te werken met een sluitende begroting uitgaande van een stabiel leerlingaantal. Binnen het primair onderwijs vindt de bekostiging plaats op kalenderjaar. De bekostiging wordt door OCW beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1-systematiek. Dit betekent dat de leerlingen per 1 februari 2022 de bekostiging voor 2023 bepalen. In geval van groei van het leerlingaantal is er dan sprake van voorfinanciering en indien het leerlingenaantal daalt, ontstaat het tegenovergestelde effect. Wel ontvangen PO-instellingen jaarlijks groeibekostiging boven een bepaald percentage instroom.

OPOZ heeft als beleid om de uitgaven inzake uitkeringen na ontslag te beheersen. De uitgaven van de WIA en WW zijn per 31 december 2023 in beeld gebracht. De uitkeringsgerechtigden worden periodiek gemonitord. Bij mogelijke vacatures wordt bij WW-gerechtigden bekeken of de functie passend is.

Het onderhoud en de investeringen moeten binnen de kaders van de meerjarig opgestelde plannen blijven. In de MJB 2023-2027 is voor het totale onderhoud uitgegaan van € 750.000. In de realisatie wordt hiervan € 410.000 gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening en wordt € 340.000 ingezet voor onderhoudskosten en contracten die rechtstreeks in de exploitatie worden opgenomen.

Voor de investeringen is in de meerjarenbegroting jaarlijks een bedrag van gemiddeld € 643.000 gereserveerd. Dit gemiddelde investeringsbedrag is inclusief investeringen waarvan de afschrijvingslasten t.l.v. de NPO-middelen worden/zijn geboekt. Verder streeft OPOZ ernaar om beleid en middelen zoveel mogelijk te koppelen. De schoolleiding komt steeds meer in de rol van integraal verantwoordelijke voor zowel de onderwijsresultaten als de toegekende budgetten. Daarbij wordt het principe gehanteerd dat elke school binnen de met het CvB afgesproken begroting blijft.

Afboeking vordering OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een materieel knelpunt geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor OPOZ neer op € 1.301.000 (exclusief prijscompensatie vanuit OCW voor 2022).

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar

scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties.

OPOZ heeft samen met circa 220 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom is besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog en het is niet bekend wanneer hierin uitspraak volgt.

Wijziging voorziening groot onderhoud

Tot nu toe hanteerde OPOZ, net als veel andere schoolbesturen, een voorziening groot onderhoud voor de verwerking van de kosten groot onderhoud. In 2018 kwamen er steeds meer signalen dat deze verwerking van de kosten via deze voorziening niet juist toegepast werd. Als gekozen wordt voor de methode van verwerking van de kosten van groot onderhoud via de voorziening, dan dienen de toevoegingen aan de voorziening te worden bepaald op basis van de geschatte bedragen per component en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt (tijdsevenredige opbouw). OPOZ gebruikt daarentegen de egalisatiemethode bij de berekening van de hoogte van de voorziening, waarbij geen tijdsevenredige opbouw per component plaatsvindt. Dit leidde in de praktijk over het algemeen tot lagere voorzieningen dan wanneer de RJ juist zou worden toegepast. En om die reden moet de verwerking van de kosten groot onderhoud nu gewijzigd worden.

In de eerste helft van 2024 zal de beslissing genomen worden hoe deze aanpassing vorm zal krijgen.

5.2 Algemeen

Het resultaat 2023 bedraagt minus € 67.168. Dit is € 18.004 lager dan begroot, maar wel € 133.138 hoger dan de prognose in oktober.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Prognose 2023 obv oktober	Realisatie 2022	Vershil begroot 2023 / realisatie 2023	Vershil prognose realisatie	Vershil realisatie 2023 / realisatie 2022
Rijksbijdrage OCW	38.998.173	37.275.419	38.664.659	37.002.212	1.722.754	333.514	1.995.961
Overige overheidsbijdrage	1.133.950	1.033.782	945.331	864.209	100.168	188.619	269.741
Overige baten	792.896	507.783	685.456	721.274	285.113	107.440	71.622
TOTAAL BATEN	40.925.019	38.816.984	40.295.446	38.587.695	2.108.036	629.573	2.337.324
Personele lasten	33.863.778	32.448.431	33.609.480	31.833.862	1.415.347	254.298	2.029.916
Afschrijvingen	855.108	865.586	853.248	733.115	-10.478	1.860	121.993
Huisvestingslasten	2.763.633	2.367.051	2.546.363	2.233.948	396.582	217.270	529.685
Overige instellingslasten	3.911.832	3.209.875	3.766.661	3.704.722	701.957	145.171	207.110
TOTAAL LASTEN	41.394.351	38.890.942	40.775.752	38.505.647	2.503.408	618.599	2.888.704
Financiële baten en lasten	402.163	24.795	280.000	10.834	377.368	122.163	391.329
Saldo baten en lasten	-67.168	-49.164	-200.306	92.882	-18.004	133.138	-160.050

Tabel 5.1: Exploitatieoverzicht 2023

Zowel de totale baten als de totale lasten zijn meer dan € 2 miljoen hoger dan begroot. Met name de CAO-aanpassing in 2023 (10% verhoging) en de dekking daarvan in de rijksbijdrage verklaren deze toename. In onderstaande paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

5.3 Toelichting exploitatie 2023 t.o.v. begroting 2023

In deze paragraaf worden de voornaamste verschillen tussen de realisatie 2023 en de door het CvB vastgestelde begroting 2023 nader toegelicht.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil begroot 2023 / realisatie 2023	Percentage afwijking tov begroot
Rijksbijdrage OCW	38.998.173	37.275.419	1.722.754	5%
Overige overheidsbijdrage	1.133.950	1.033.782	100.168	10%
Overige baten	792.896	507.783	285.113	56%
TOTAAL BATEN	40.925.019	38.816.984	2.108.036	5%
Personele lasten	33.863.778	32.448.431	1.415.347	4%
Afschrijvingen	855.108	865.586	-10.478	-1%
Huisvestingslasten	2.763.633	2.367.051	396.582	17%
Overige instellingslasten	3.911.832	3.209.875	701.957	22%
TOTAAL LASTEN	41.394.351	38.890.942	2.503.408	6%
Financiële baten en lasten	402.163	24.795	377.368	1522%
Saldo baten en lasten	-67.168	-49.164	-18.004	37%

Tabel 5.2: realisatie 2023 t.o.v. begroot 2023

Het resultaat over 2023 is € 18.004 lager dan begroot.

5.3.1 Toelichting baten

Rijksbijdragen OCW

De totale baten zijn ruim € 2 miljoen hoger dan begroot.

Rijksbijdrage OCW/EZ

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Rijksbijdrage OCW	36.851.474	35.835.168	1.016.306	2,84%
Niet-geoordeelde OCW-subsidies	635.983	320.000	315.983	98,74%
Ontv. Doorbet. Rijksbijdr. SWV	1.510.716	1.120.251	390.465	34,86%
Totaal rijksbijdragen	38.998.173	37.275.419	1.722.754	

Tabel 5.3: Realisatie Rijksbijdrage t.o.v. begroot

Zoals eerder is aangegeven is de reguliere rijksbijdrage OCW door de compensatie van de CAO toegenomen. In de begroting was reeds rekening gehouden met een compensatie voor de toenemende loonkosten, maar deze is hoger uitgevallen dan begroot. Hiertegenover staat dat deze extra inkomsten één op één in hogere loonkosten zijn gaan zitten.

Door de ontvangst van de subsidie basisvaardigheden (€ 271.304), welke niet begroot waren, vallen de inkomsten uit niet geoordeelde OCW-subsidies aanzienlijk hoger uit dan begroot.

De inkomsten vanuit het Samenwerkingsverband zijn hoger uitgevallen door de ontvangst van extra ondersteuningsmiddelen vanuit het samenwerkingsverband.

Overige overheidsbijdrage

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Gemeente	1.118.581	1.030.782	87.799	8,52%
Overige overheden	15.370	3.000	12.370	412,33%
Totaal overige overheidsbijdrage	1.133.950	1.033.782	100.168	

Tabel 5.4: Realisatie Overige overheidsbijdrage t.o.v. begroot

Door indexering van de gemeentelijke subsidies zijn deze iets hoger uitgevallen dan begroot. De inkomsten van overige overheden betreffen met name inkomsten vanuit Koninklijke Visio Experticecentrum voor speciale ondersteuning. Deze worden altijd defensief begroot.

Overige baten

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Baten medegebruik	266.774	94.627	172.147	181,92%
Detachering	143.742	107.000	36.742	34,34%
Ouderbijdrage	336.834	263.456	73.378	27,85%
Overige overige baten	45.546	42.700	2.846	6,66%
Totaal overige baten	792.896	507.783	285.113	

Tabel 5.5: Realisatie Overige baten t.o.v. begroot

De hogere baten medegebruik betreffen met name medegebruik door kinderopvang en vergoedingen van de gemeente.

De inkomsten uit detachering betreffen detachering aan de het SWV (€ 23.011) en aan de Haagse Hogeschool (€ 121.731). Met name de detacheringsofbrengsten van de Haagse Hogeschool zijn hoger (€ 81.000) uitgevallen dan begroot. Doordat halverwege 2023 het personeelslid dat gedetacheerd was naar het SWV is overgenomen vallen de detacheringssinkkosten vanuit het SWV lager uit dan begroot (€ 44.258).

De ouderbijdrage is € 73.378 hoger dan begroot. Hiertegenover staan ook hogere uitgaven vanuit deze oudergelden. Het saldo van de baten en lasten van de oudergelden wordt per school op de bestemmingsreserve oudergelden geboekt.

De overige overige baten bestaan onder andere uit oud papier subsidie en sponsorlopen.

5.3.2 Toelichting lasten

De totale lasten zijn in 2023 € 2,5 miljoen hoger dan begroot. In deze paragraaf wordt dit nader toegelicht.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 1.415.347 hoger uitgevallen dan begroot.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Lonen en salarissen	30.692.611	30.054.224	638.388	2,12%
Dotatie personele voorzieningen	479.728	80.000	399.728	499,66%
Personeel niet in loondienst	1.679.270	586.205	1.093.065	186,46%
(na)scholing	752.594	262.996	489.598	186,16%
Overig	587.883	1.665.006	-1.077.123	-64,69%
Af: Uitkeringen	-328.309	-200.000	-128.309	64,15%
Totaal personele lasten	33.863.778	32.448.431	1.415.347	

Tabel 5.6: Realisatie Personele lasten t.o.v. begroot

Lonen en salarissen

De lasten voor lonen en salarissen zijn € 638.388 hoger dan begroot. De hogere kosten worden veroorzaakt door de nieuwe CAO. Wel is in 2023 minder FTE's ingezet dan begroot, waardoor de totale toename van de kosten voor lonen en salarissen lager is dan de CAO verhoging.

Indien de in de begroting opgenomen bedragen voor vervanging in eigen dienst en inzet NPO worden omgerekend in fte's geeft dit onderstaand beeld.

	Realisatie 2023	Begroot 2023
Directie	25,86	25,47
OP	256,42	250,15
OOP	97,52	86,43
Totaal	379,8	362,05
Loonkosten NPO niet benoemd in FTE		16
Loonkosten vervanging in FTE		9
TOTAAL	379,8	387,05

Tabel 5.7: Inzet personeel 2023

Ten opzichte van de begroting is dus 7,25 fte minder ingezet. Hiertegenover staat echter wel een aanzienlijk hogere inzet van extern personeel. Dit wordt later toegelicht.

Dotaties personele voorzieningen

Door meer langdurige zieken is de dotatie aan de personele voorzieningen aanzienlijk hoger dan begroot. Begroot was dat de dotatie voor langdurig zieken € 25.000 zou bedragen. Uiteindelijk is dit € 372.757 geworden.

Personeel niet in loondienst

De kosten voor inhuur van personeel is € 1.093.065 hoger uitgevallen dan begroot.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Externe inhuur				
Schoolmaatschappelijk werk (jeugdformaat)	94.021	17.000	77.021	453,06%
Inhuur personeel voor vervanging formatie	762.929	385.825	377.104	97,74%
Schoolbegeleidingsdienst Onderwijs advies	245.829	105.500	140.329	133,01%
Inhuur extern NPO	576.491	77.880	498.611	640,23%
TOTAAL	1.679.270	586.205	1.093.065	

Tabel 5.8: Externe inhuur 2023

Ook in deze kosten speelt de CAO-verhoging een rol. Daarnaast was het, door de schaarste op de arbeidsmarkt, vaker noodzakelijk extern personeel in te huren.

(Na)scholing

De kosten voor (na)scholing zijn € 489.598 hoger dan begroot. Vanuit de nog beschikbare NPO-gelden is extra in (na)scholing en ontwikkeling geïnvesteerd.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn lager uitgevallen. Dit omdat onder de overige personele lasten de post "overige personele kosten NPO niet benoemd" van € 1,2 miljoen was opgenomen. In de realisatie is de besteding van dit budget onder de betreffende grootboekrekeningen opgenomen.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn vrijwel conform begroting

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen	26.352	23.872	2.480	10,39%
Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	39.928	34.087	5.841	17,14%
Afschrijvingskosten machines en installaties	2.359	1.443	916	63,42%
Afschrijvingskosten meubilair	175.958	172.292	3.666	2,13%
Afschrijvingskosten inrichting speelplaats/terrein	9.316	0	9.316	
Afschrijving ICT	450.436	476.332	-25.896	-5,44%
Afschrijving leermethoden	149.914	156.708	-6.794	-4,34%
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	844	852	-7	-0,83%
Totaal afschrijvingslasten	855.108	865.586	-10.478	

Tabel 5.9: Realisatie Afschrijvingen t.o.v. begroot

De afschrijvingslasten zijn rechtstreeks het gevolg van de investeringen in eerdere jaren en van de investeringen in 2023. Deze zijn onderstaand weergegeven.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Gebouwen en terreinen	176.984	7.500	169.484	2259,79%
Inventaris en apparatuur	34.807	3.500	31.307	894,49%
Machines en installatie	6.060	0	6.060	
Meubilair	257.935	187.852	70.083	37,31%
Speelplaats/toestellen	221.340	0	221.340	
Digiborden	60.449	0	60.449	
ICT	413.425	385.601	27.824	7,22%
Leermethoden	265.034	323.500	-58.466	-18,07%
Totaal investeringen	1.436.034	907.953	528.081	

Tabel 5.10: Investerings 2023 t.o.v. begroot

In 2023 is € 528.081 meer geïnvesteerd dan begroot. Deze hogere investeringen betreffen:

- € 101.547 als voorschot voor de bouw van 2 lokalen bij de Piramide.
- € 24.125 voor het onderhoud van toiletten bij de Watersnip.

- € 162.731 voor de aanleg van een natuurtuin bij de Tjalk.
- € 50.783 voor de inrichting van het schoolplein bij de Da Vinci.

Huisvestingslasten

De totale huisvestinglasten zijn € 396.582 hoger dan begroot.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Huurlasten/lasten medegebruik	425.893	428.093	-2.200	-0,51%
Onderhoudslasten	499.095	62.030	437.065	704,60%
Energie en water	550.430	430.028	120.402	28,00%
Schoonmaak	714.681	625.000	89.681	14,35%
Belastingen en heffingen	105.525	69.400	36.125	52,05%
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	-340.000	-45,33%
Overige	58.009	2.500	55.509	2220,36%
Totaal huisvestingslasten lasten	2.763.633	2.367.051	396.582	

Tabel 5.11: Realisatie Huisvestingslasten t.o.v. begroot

Binnen de huisvestingslasten zijn de onderhoudslasten € 437.065 hoger dan begroot. Dit komt voor een groot deel doordat deze lasten in de begroting onder de "Dotatie onderhoudsvoorziening" zijn opgenomen. Deze dotatie van € 750.000 is te splitsen in € 410.000 voor de dotatie aan de voorziening groot onderhoud (voor het planmatige onderhoud) en € 340.000 ter dekking van de dagelijkse onderhoudslasten. Indien dit verrekend wordt, is de overschrijding in de onderhoudslasten € 97.065. Dit betreft met name onderhoud door de Gemeente Zoetermeer uitgevoerd.

Door de stijging van de prijzen voor gas en elektra zijn de kosten voor energie € 120.402 (28%) hoger uitgevallen dan begroot. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een verdere stijging van deze kosten.

De schoonmaakkosten zijn op vrijwel alle scholen hoger uitgevallen dan begroot. Dit betreft enerzijds meer uitgevoerde werkzaamheden en anderzijds de indexering van het contract.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 701.957 hoger dan begroot.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Administratie en beheer	1.003.491	775.556	227.935	29,39%
Inventaris en apparatuur	798.222	737.650	60.572	8,21%
Leer- en hulpmiddelen	716.378	524.058	192.320	36,70%
Overige	1.393.741	1.172.611	221.130	18,86%
Totaal overige lasten	3.911.832	3.209.875	701.957	

Tabel 5.12: Realisatie overige lasten t.o.v. begroot

Alle posten binnen de overige lasten zijn hoger dan begroot.

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie- en beheerlasten: kosten voor het administratiekantoor, accountantskosten, deskundigheidsbevordering, drukwerk, kantoor, telefonie, kosten RvT en beheer & bestuurskosten.
- Inventaris & apparatuur: dit betreffen kopieerkosten en ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-licenties, kleine hardware en overige ICT-kosten
- Leer- en hulpmiddelen: dit betreffen de leermiddelen (gebruiksmiddelen) op de scholen en de ICT-gerelateerde kosten.
- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, PR en marketing, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen, reproductie scholen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf kleine inventaris.

Administratie & beheerlasten

De administratie en beheerlasten zijn € 227.935 hoger dan begroot. Met name de advieskosten zijn hoger dan begroot. In de begroting was uitgegaan van € 203.946; de realisatie bedraagt echter € 388.273 en is daarmee € 184.327 hoger dan begroot. Dit betreft met name advies op het gebied van huisvesting (€ 134.000) en kosten voor de externe controller (€ 95.000).

Inventaris & apparatuur

Binnen de post inventaris en apparatuur is de post reproductie € 64.204 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal kopieën hoger is geweest dan begroot.

Leermiddelen & hulpmiddelen

De uitgave voor leer en hulpmiddelen zijn € 192.320 hoger dan begroot. Op één school na hebben alle scholen meer uitgegeven op deze post. Deze overschrijdingen worden door veel scholen bekostigd uit de NPO-subsidie, de subsidie basisvaardigheden of gemeentelijke subsidie. De overschrijding op het reguliere budget bedraagt € 72.000 en komt met name door het duurder worden van de materialen.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn € 221.130 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de hogere kosten voor leerlingenzorg. Hier was € 258.744 voor begroot maar is uiteindelijk € 510.577 op uitgegeven. Dit is € 251.833 meer dan begroot. Deze hogere kosten worden ruim gedekt uit de eerdergenoemde hogere inkomsten van het samenwerkingsverband.

Financiële baten en lasten

Het financiële resultaat is door de toegenomen rente aanzienlijk hoger dan begroot. Daarnaast is in de rente de effecten van de contant waarde opgenomen van de voorziening jubileum.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil begroot / realisatie 2023	% afwijking
Rente baten	412.218	33.000	379.218	1149,15%
Rente lasten	-10.055	-8205	-1.850	22,54%
Totaal financiële baten en lasten	402.163	24.795	377.368	

Tabel 5.13: Realisatie financiële baten en lasten t.o.v. begroot

5.4 Toelichting exploitatie 2023 t.o.v. exploitatie 2022

Ten opzicht van 2022 is het exploitatieresultaat over 2023 € 152.550 lager.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Rijksbijdrage OCW	38.998.173	37.002.212	1.995.961	5%
Overige overheidsbijdrage	1.133.950	864.209	269.741	31%
Overige baten	792.896	721.274	71.622	10%
TOTAAL BATEN	40.925.019	38.587.695	2.337.324	
Personele lasten	33.863.778	31.833.862	2.029.916	6%
Afschrijvingen	855.108	733.115	121.993	17%
Huisvestingslasten	2.763.633	2.233.948	529.685	24%
Overige instellingslasten	3.911.832	3.704.722	207.110	6%
TOTAAL LASTEN	41.394.351	38.505.647	2.888.704	
Financiële baten en lasten	402.163	10.834	391.329	3612%
Saldo baten en lasten	-67.168	92.882	-160.050	0%

Tabel 5.14: Exploitatie 2023 t.o.v. exploitatie 2022

Zowel de baten als de lasten waren in 2023 aanzienlijk hoger dan in 2022. Een belangrijke oorzaak hiervan is de CAO verhoging, welke leidt tot hogere personele lasten en in de rijksbijdrage gecompenseerd is.

Rijksbijdrage

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Rijksbijdrage OCW	36.851.474	34.982.633	1.868.841	5,34%
Niet-geoormerkte OCW-subsidies	635.983	436.896	199.087	45,57%
Ontv. Doorbet. Rijksbijdr. SWV	1.510.716	1.582.683	-71.967	-4,55%
Totaal rijksbijdragen	38.998.173	37.002.212	1.995.961	

Tabel 5.15: Rijksbijdrage 2023 t.o.v. 2022

De totale rijksbijdragen zijn bijna 2 miljoen hoger dan begroot. De rijksbijdrage OCW is met € 1.868.841 toegenomen. Dit bestaat uit een toename van de reguliere rijksbijdrage OCW van € 3,6 miljoen (als compensatie van de gestegen kosten voor de nieuwe CAO) en een afname van de middelen die ontvangen zijn in het kader van de NPO. Deze subsidie was in juli 2023 afgelopen. Hierdoor daalde deze inkomsten met € 1,7 miljoen.

De niet geoormerkte OCW-subsidies stegen met € 199.087. Hierin is de subsidie Basisvaardigheden opgenomen. In 2023 is hier € 271.304 aan baten op geboekt. De inkomsten voor opvang vreemdelingen zijn in 2023 € 69.000 lager uitgevallen dan in 2022. In de NPO-periode waren de voorwaarde om subsidie hiervoor te krijgen ruimer.

Overige overheidsbijdrage

De overige overheidsbijdrage zijn € 269.741 hoger dan in 2022.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Gemeente	1.118.581	843.584	274.997	32,60%
Overige overheden	15.370	20.625	-5.255	-25,48%
Totaal overige overheidsbijdrage	1.133.950	864.209	269.741	

Tabel 5.16: Overige overheidsbijdrage 2023 t.o.v. 2022

De hogere overige overheidsbijdrage komt door hogere bijdrage vanuit de gemeente. In 2022 zijn er niet bestede middelen over 2021 en 2022 terugbetaald aan de gemeente. In 2023 is deze terugbetaling veel lager. Daarnaast is in 2023 een compensatie van de gemeente ontvangen voor de gestegen loonkosten.

Overige baten

De overige baten zijn € 79.122 hoger dan in 2022.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Baten medegebruik	266.774	113.636	153.138	134,76%
Detachering	143.742	62.607	81.135	129,59%
Ouderbijdrage	336.834	338.056	-1.222	-0,36%
Overige overige baten	45.546	206.975	-161.429	-77,99%
Totaal overige baten	792.896	721.274	71.622	

Tabel 5.17: Overige baten 2023 t.o.v. 2022

Met name de baten uit medegebruik is hoger dan in 2022. Dit zijn met name inkomsten vanuit de kinderopvang. In totaal is door de verschillende kinderopvangorganisaties in 2023 €190.571 betaald. Daarnaast is € 60.203 van de gemeente ontvangen als verrekening exploitatiekosten medegebruik.

Personeelslasten

De totale personele lasten zijn € 2.029.916 hoger dan in 2022

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Lonen en salarissen	30.692.611	29.221.067	1.471.544	5,04%
Dotatie personele voorzieningen	479.728	113.599	366.129	322,30%
Personeel niet in loondienst	1.679.270	1.362.412	316.858	23,26%
(na)scholing	752.594	606.470	146.124	24,09%
Overig	587.883	767.829	-179.946	-23,44%
Af: Uitkeringen	-328.309	-237.515	-90.794	38,23%
Totaal personele lasten	33.863.778	31.833.862	2.029.916	

Tabel 5.18: Personele lasten 2023 t.o.v. 2022

Door de CAO-verhoging zijn de kosten voor lonen en salarissen met € 1.471.544 toegenomen. Deze toename is lager dan op grond van de CAO-verhoging van 10% verwacht mocht worden. Dit komt omdat er een verschuiving heeft plaats gevonden van onderwijzend personeel naar onderwijsondersteunend personeel. Het totaal aantal ingezette FTE is in 2023 ongeveer gelijk aan 2022.

Overige personele lasten

De dotaties aan de personele voorziening is aanzienlijk hoger dan in 2021. Dit komt door een hogere dotatie aan de voorziening langdurige zieken.

De kosten voor personeel niet in loondienst zijn met € 316.858 toegenomen. Dit is vanuit de NPO-subsidie bekostigd.

Afschrijvingen

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen	26.352	22.311	4.041	18,11%
Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	39.928	26.720	13.208	49,43%
Afschrijvingskosten machines en installaties	2.359	1.373	986	71,81%
Afschrijvingskosten meubilair	175.958	171.191	4.767	2,78%
Afschrijvingskosten inrichting speelplaats/terrein	9.316	0	9.316	
Afschrijving ICT	450.436	377.395	73.041	19,35%
Afschrijving leermethoden	149.914	133.180	16.734	12,56%
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	844	945	-101	-10,64%
Totaal afschrijvingslasten	855.108	733.115	121.993	

Tabel 5.19: Afschrijvingen 2023 t.o.v. 2022

Ten opzichte van 2022 zijn de afschrijvingslasten met € 121.993 toegenomen. Met name de investeringen en daarmee de afschrijvingskosten op het gebied van ICT worden steeds hoger.

Huisvestingslasten

De huisvestingskosten zijn in 2023 € 495.036 hoger dan in 2022.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Huurlasten/lasten medegebruik	425.893	430.654	-4.761	-1,11%
Onderhoudslasten	499.095	411.208	87.887	21,37%
Energie en water	550.430	343.325	207.105	60,32%
Schoonmaak	714.681	552.817	161.864	29,28%
Belastingen en heffingen	105.525	62.528	42.997	68,77%
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	410.000	0	0,00%
Overige	58.009	23.416	34.593	147,73%
Totaal huisvestingslasten lasten	2.763.633	2.233.948	529.685	

Tabel 5.20: Huisvestingslasten 2023 t.o.v. 2022

Ondanks dat in 2023 75% van de gaskosten en 50% van de elektriciteitskosten waren vastgezet zijn deze kosten ten opzichte van 2022 met € 207.105 toegenomen. Door indexering zijn de kosten voor schoonmaak ook hoger uitgevallen dan in 2022.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn €207.110 hoger dan in 2022.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Vershil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Administratie en beheer	1.003.491	922.055	81.436	8,83%
Inventaris en apparatuur	798.222	824.454	-26.232	-3,18%
Leer- en hulpmiddelen	716.378	654.895	61.483	9,39%
Overige	1.393.741	1.303.318	90.423	6,94%
Totaal overige lasten	3.911.832	3.704.722	207.110	

Tabel 5.21: Overige instellingslasten 2023 t.o.v. 2022

Binnen de kosten voor administratie en beheer zijn met name de advieskosten hoger dan in 2022. Deze namen toe van €323.265 in 2022 naar €388.273 in 2023. Een toename van €65.008. Dit betreft met name advieskosten op het gebied van huisvesting.

Bij de overige overige instellingslasten zijn de kosten voor leerlingzorg toegenomen van €415.015 in 2022 naar €510.577 in 2023.

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Vershil realisatie 2023 / realisatie 2022	Percentage afwijking tov realisatie 2022
Rente baten	412.218	33.690	378.528	1123,56%
Rente lasten	-10.055	-22.856	12.801	-56,01%
Totaal financiële baten en lasten	402.163	10.834	391.329	

Tabel 5.22: Financiële baten en lasten 2023 t.o.v. 2022

Door de gunstige renteontwikkeling in 2023 zijn de rente baten veel hoger dan in 2022.

5.5 Toelichting balans

Onderstaand is de balans per 31-12-2023 opgenomen na resultaat verwerking.

BALANS	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA		
Vaste activa	4.943.246	4.351.321
Vorderingen	1.356.060	552.920
Liquide middelen	9.590.212	9.834.383
TOTAAL ACTIVA	15.889.520	14.738.624
PASSIVA		
Eigen vermogen	4.826.738	5.223.909
NPO	2.332.205	2.002.201
Voorzieningen	3.476.986	3.111.575
Kortlopende schulden	5.253.591	4.400.939
TOTAAL PASSIVA	15.889.520	14.738.624

Tabel 5.23: Balans 2023 t.o.v. 2022

5.5.1 Toelichting activa

Vaste activa

De materiële vaste activa is ten opzichte van 2022 met € 580.926 toegenomen tot €4.925.496. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de investeringen in 2023 hoger waren dan de afschrijvingen.

	2023
Investerings 2023	1.436.034
Afschrijvingen 2023	855.108
Effect op materiële vaste activa	580.926

Tabel 5.24: Materiële vaste activa 2023

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreft een borg (€ 17.750) die een school heeft betaald voor Snappet tablets.

Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2023 zijn € 1.356.060 en zijn ten opzichte van 2022 met € 803.140 toegenomen. Deze toename komt hoofdzakelijk door:

- Het debiteurensaldo is met € 201.804 toegenomen. Er zitten eind 2023 geen dubieuze debiteuren tussen.
- Vordering verbonden partij is met € 210.331 toegenomen. Dit betreft een betaling vanuit het samenwerkingsverband die pas begin 2024 over 2023 gedaan is.
- Te ontvangen interest € 102.791. De rente over de laatste maanden van 2023 wordt pas in 2024 ontvangen

Liquide middelen

De banktegoeden en kasmiddelen zijn ten opzichte van 2022 met € 244.172 afgenomen. Dit door het hoge investeringsniveau.

5.5.2 Toelichting passiva

Eigen vermogen

Het resultaat over 2023 van minus € 67.168 wordt als volgt verdeeld.

	Ultimo 2022	mutatie 2023	Ultimo 2023
Algemene reserve	5.092.510	-378.182	4.714.328
Bestemmingsreserve NPO	2.002.201	330.004	2.332.205
Bestemmingsreserve ouders	131.400	-18.990	112.410
Totaal eigen vermogen	7.226.111	-67.168	7.158.943

Tabel 5.25: Eigen vermogen 2023

Algemene reserve

De algemene reserve is met € 323.959 afgenomen en bedraagt per ultimo 2023 € 4.714.328.

Bestemmingsreserves NPO

De bestemmingsreserve NPO-middelen is per 31 december 2021 gevormd (de van het ministerie OCW ontvangen NPO-middelen minus de bestede NPO-lasten in de jaren 2021 tot en met 2023). Aan de bestemmingsreserve wordt toegevoegd of onttrokken de per kalenderjaar ontvangen NPO-middelen minus de kosten van de NPO-activiteiten die hiermee gedekt worden. De berekening vindt per school plaats. Deze middelen zullen in 2024 en 2025 ingezet gaan worden.

Bestemmingsreserve ouders

Er is er een bestemmingsreserve ouderbijdragen gecreëerd. Dit betreffen de gereserveerde ouderbijdragen van een aantal scholen van OPOZ.

Voorzieningen

De totale voorzieningen zijn met €365.412 toegenomen. Met name de voorziening langdurig zieken is toegenomen.

	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Duurzame inzetbaarheid	75.366	32.857
Jubilea	442.725	499.312
Langdurig zieken	372.757	45.507
Transitievergoeding	0	5.520
Onderhoud	2.586.138	2.528.378
Totaal voorzieningen	3.476.986	3.111.574

Tabel 5.26: Voorzieningen 2023

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In 2023 is er € 45.507 onttrokken en € 372.757 gedoteerd. Het betreft een voorziening voor 8 personeelsleden.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen ter dekking van werkelijk gespaarde uren vermenigvuldigd met het uurloon van de medewerker. Het uurtarief in kalenderjaar 2023 is

bepaald op basis van het bruto maandsalaris exclusief sociale lasten. Er is in 2023 € 53.851 gedoteerd en € 11.342 onttrokken.

Voorziening transitievergoedingen

Sinds 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) van kracht. Onderdeel hiervan is dat vanaf 1 januari 2020 iedere medewerker, ongeacht de arbeidsduur (tijdelijk of onbepaald) recht heeft op een transitievergoeding als hij/zij zijn/haar baan verliest op initiatief van de werkgever. Het gevolg hiervan is dat een extra voorziening bepaald dient te worden. Dit betekent dat voor alle tijdelijke arbeidsovereenkomsten een inschatting gemaakt dient worden of deze worden verlengd. Voor de contracten waarvan de inschatting is dat deze niet verlengd worden, dient de hoogte van de transitievergoeding worden bepaald. Ultimo 2023 was deze voorziening nihil.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voorziening onderhoud gebouwen is opgenomen op basis van een algehele schouw van alle gebouwen en is verwerkt in een meerjarenonderhoudsbegroting tegen de nominale kosten. Er heeft in 2023 een dotatie plaatsgevonden van € 410.000 en een onttrekking van € 352.240.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn ultimo 2023 € 852.652 hoger dan ultimo 2022. Dit betreft met name vooruit ontvangen subsidie basisvaardigheden vanuit OCW (€ 752.466).

5.6 Kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie gelden twee aspecten: het vermogensbeheer en het budgetbeheer.

5.6.1 Vermogensbeheer OPOZ

Bij de beoordeling van het vermogensbeheer kan gekeken worden naar het kengetal solvabiliteit. Dit kengetal geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit 2 kent een signaleringswaarde OCW van 30%. Voor de solvabiliteit 1 heeft OCW geen signaleringswaarde gedefinieerd.

Waarde	2023	2022	Interne norm	Signaleringswaarde OCW
Solvabiliteit (EV/TV)	45,1%	49,0%	40-45%	
Solvabiliteit (EV+VZ/TV)	66,9%	70,1%	60-65%	> 30%
Weerstandvermogen incl. MVA	17,5%	18,7%		

Tabel 5.27: Vermogenskengetallen 2023

Solvabiliteit 1 OPOZ

Solvabiliteit 1 is gedefinieerd als eigen vermogen/ totaal vermogen. De solvabiliteit is in 2023 gedaald naar 45,1% (2021: 49,0%). Het eigen vermogen is gedaald door het negatieve exploitatieresultaat in 2023 (heeft een dalend effect op de solvabiliteit). Het balanstotaal is per 31-12-2023 gestegen (heeft ook een dalend effect op de solvabiliteit), waardoor de solvabiliteit 1 in 2023 per saldo lager is dan in 2022.

Solvabiliteit 2 OPOZ

De solvabiliteit 2 is gedefinieerd als (eigen vermogen + voorzieningen)/ totaal vermogen. Deze bedraagt 66,9% (2021: 70,1%). De toename van de voorzieningen is groter dan de afname van het eigen vermogen (heeft een stijgend effect op de solvabiliteit). Echter de toename van het balanstotaal is per 31-12-2023 is verhoudingsgewijs groter, waardoor de solvabiliteit 2 toch is afgenomen.

Weerstandsvermogen OPOZ

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen/ totale baten en kan worden omschreven als het vermogen dat kan worden aangewend om onvoorziene tegenslagen op te vangen (risicobuffer). Het weerstandsvermogen is in 2023 met 17,5% lager dan in 2022 (18,7%). Enerzijds is het eigen vermogen per 31 december 2023 gestegen (heeft een verhogend effect op het weerstandsvermogen) maar anderzijds zijn de totale baten gestegen door de CAO-verhoging (heeft een verlagend effect op het weerstandsvermogen).

Normatief eigen vermogen

Waarde	2023	2024	Interne norm	Signaleringswaarde OCW
Normatief eigen vermogen in €	6.823.834	7.128.773		
Eigen vermogen OPOZ in €	7.158.943	5.355.544	4.275.000	
Algemene reserve €	4.714.328	4.332.929		
Verschil normatief en algemene reserve	335.109	-1.773.229		

Tabel 5.28: Normatief vermogen 2023

In 2020 is door de Onderwijsinspectie een nieuwe indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt en vanaf 2020 in het jaarverslag moet worden opgenomen en toegelicht. Deze signaleringwaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn. Het normatief eigen vermogen wordt als volgt berekend: $(0,5 \times \text{de aanschafwaarde van gebouwen} \times 1,27) + (\text{boekwaarde overige materiële vaste activa}) + (5\% \text{ van de totale baten})$

Het normatief eigen vermogen van OPOZ is per 31 december 2023 € 6.821.516. Een analyse van het normatief eigen vermogen t.o.v. het gerealiseerde eigen vermogen is opgenomen in de continuïteitsparagraaf. Het normatief eigen vermogen is per 31 december 2023 hoger dan 31 december 2022 vanwege de hogere boekwaarde van de materiële vaste activa en de hogere baten in 2023.

5.6.2 Budgetbeheer OPOZ

Bij het beoordelen van het budgetbeheer wordt een aantal kengetallen gehanteerd. Voor een beoordeling van de liquiditeitspositie kennen we het kengetal current ratio. Dit kengetal geeft aan in welke mate OPOZ aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Aan de hand van het kengetal rentabiliteit wordt gekeken welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten.

Waarde	2023	2022	Interne norm	Signaleringswaarde OCW
Liquiditeit (VA/VS)	2,1	2,4	2,0	<0,75
Rentabiliteit	-0,2%	0,2%	0,0%	
Huisvestingsratio	6,7%	5,9%	6-6,5%	

Tabel 5.29: Budgetbeheer kengetallen 2023

Liquiditeit (current ratio) OPOZ

De liquiditeit is gedefinieerd als vlottende activa/ kortlopende schulden en bedraagt 2,1 (2022: 2,4). Ondanks de stijging van de kortlopende activa (vorderingen plus liquide middelen) is er sprake van een daling van dit kengetal. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de kortlopende schulden verhoudingsgewijs meer toename.

Rentabiliteit OPOZ

De rentabiliteit wordt gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering/ totale baten uit gewone bedrijfsvoering (totale baten) x 100%. De rentabiliteit is in 2023 -/- 0,2% (0,2% in 2021). Dit wordt veroorzaakt door het negatieve exploitatieresultaat.

Huisvestingsratio OPOZ

De huisvestingsratio is (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen/ totale lasten). De huisvestingsratio in 2023 is door de gestegen kosten voor huisvesting hoger dan in 2022.

Reserves

Het CvB streeft er naar het eigen vermogen op zodanig niveau te handhaven dat de continuïteit van OPOZ gewaarborgd blijft. Het streven is dat het exploitatieresultaat bij een stabiel aantal leerlingen minimaal € 0 is.

Per 31-12-2022 is het eigen vermogen van OPOZ gedaald van € 7.226.110 naar € 7.158.834. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve exploitatieresultaat van -/-€ 67.168.

5.7 Professionalisering, begeleiding van startende leraren en schoolleiders

Het oorspronkelijke doel van de regeling Prestatiebox was om de prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten en daarnaast om de samenhang binnen het leergebied kunstzinnige oriëntatie te vergroten. Zo wordt ook de kwaliteit van cultuureducatie verhoogd. Vanaf 1 augustus 2021 is de regeling gewijzigd. Het grootste deel van het bedrag is toegevoegd aan de basisbekostiging. Het resterende bedrag (€ 95,30 per leerling) is volledig beschikbaar gesteld voor professionalisering en begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Binnen OPOZ zijn deze middelen toegevoegd aan het nascholings-, opleidings- en deskundigheidsbevorderingsbudget. Zo is er een traineeship voor potentiële (adjunct-)directeuren gestart en er is een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers ontwikkeld.

5.8 Werkdrukmiddelen

Sinds kalenderjaar 2023 zijn de werkdrukgeden ondergebracht binnen de basisbekostiging. Voor 2023 is er een bedrag van € 261,91 (basisonderwijs) en € 392,87 (speciaal basisonderwijs) per leerling beschikbaar. De in 2023 ontvangen middelen zijn gebruikt voor het terugdringen van de werkdruk bij het personeel en is voor 100% toegevoegd aan het budget van de schoolformaties. In overleg met de schoolteams is gedeeltelijk gekozen voor uitbreiding van het onderwijzend personeel en gedeeltelijk voor extra onderwijsondersteunend personeel.

Totaal werd in 2023 voor de verlaging van de werkdrukmiddelen € 1.243.157 ontvangen. In onderstaande tabel zijn de uitgaven in 2023 t.l.v. de werkdrukmiddelen op hoofdlijnen gespecificeerd.

Bestedingscategorie	Inzet in 2023	Eventuele toelichting
Personeel	95,5%	Uitbreiding onderwijzend en ondersteunend personeel
Materieel	1,5%	O.a. ICT-gerelateerde aanschaf
Professionalisering	3,0%	Nascholing, team- en individuele coaching en OPOZ-brede trajecten in kader van het nieuwe Koersplan, netwerkbijeenkomsten

Tabel 5.30 Inzet werkdrukmiddelen 2023

6. Bedrijfsvoering

6.1 Organisatieontwikkeling

OPOZ is in transitie. Sinds het aantreden van het bestuur in 2019 is de besturingsfilosofie veranderd en is er toegewerkt naar een organisatie waarin scholen beleidsvrijheid hebben om zich te ontwikkelen tot 'autonoom' opererende scholen. De directies van de scholen zijn daarbij integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust ligt deze verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Uiteindelijk zal het op de scholen moeten gebeuren. Het bestuursbureau heeft daarbij een dienstverlenende en faciliterende rol binnen de organisatie gekregen.

In het Koersplan 2020-2024 zijn vier kernwaarden geformuleerd die de basis vormen van het handelen van iedereen binnen OPOZ:

- Samen
- Ontwikkeling
- Vertrouwen
- Verantwoordelijkheid

In het schooljaar 23/24 is het traject gestart om te komen tot een nieuw Koersplan voor de periode 24-28. Deels parallel aan dit traject schrijven alle scholen een nieuw schoolplan voor dezelfde planperiode. Deze schoolplannen moeten nadrukkelijker aansluiten bij de strategische koerspijlers vanuit het Koersplan. Het nieuwe Koersplan en de nieuwe schoolplannen 2024-2028 moeten ervoor zorgen dat de komende jaren de meerjarenbegroting nog beleidsrijker opgesteld kan worden.

In de komende jaren zal ontwikkeling centraal blijven staan: ontwikkeling van onze leerlingen, onze collega's, onze scholen en van OPOZ als organisatie. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen. Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren.

De interim-controles 2023, uitgevoerd in november 2023, geven het beeld dat de processen binnen OPOZ op orde zijn. Het plan van aanpak die het College van Bestuur zichzelf hierin had gegeven, is inmiddels afgerond. Alle procesbeschrijvingen zijn vastgelegd in een Handboek AO/IB.

6.2 Code Goed bestuur

OPOZ opereert binnen de gestelde kaders van wet- en regelgeving, sectorbeleid en Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. Er is in november 2020 een nieuwe Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs opgesteld en deze code geeft schoolbesturen een leidraad bij het realiseren van goed bestuur. De Code Goed Bestuur PO is opgebouwd uit vier principes:

1. Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.
2. Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
3. Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.
4. Het bestuur werkt integer en transparant.

Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van de code. Zo is de Code ook een instrument voor reflectie. Bij de vier principes hoort het beginsel 'doen en verantwoorden'. Dit betekent dat bestuur en intern toezicht zichtbaar maken hoe zij de code toepassen in hun handelen. Hoe zij deze toepassen is dus contextafhankelijk en daarom is het van nadrukkelijk belang dat bestuur, intern toezicht en andere belanghebbenden het gesprek erover voeren. Zo wordt recht gedaan aan de veelzijdigheid van bestuur en organisatie in het primair onderwijs en wordt bijgedragen aan een adequaat en

betrouwbaar beeld van de manier waarop de sector invulling geeft aan zijn maatschappelijke opgave.

Bij ieder principe is een aantal uitwerkingen beschreven. Deze zijn behulpzaam bij het invulling geven aan de principes en de verantwoording hierover. Sommige van deze uitwerkingen zijn direct toepasbaar in veel onderwijsorganisaties, terwijl andere vooral bedoeld zijn als startpunt voor het onderlinge gesprek. Daar waar, in een specifieke context, een eigen uitwerking beter is, stimuleert de code deze te formuleren, uit te voeren én zichtbaar te maken. De verplichtende bepalingen zijn hiervan uitgezonderd. Dit zijn eenduidig geformuleerde minimumeisen van integer en transparant bestuurlijk handelen, die op alle leden van de PO-Raad van toepassing zijn.

OPOZ onderschrijft de code Goed Bestuur PO.

6.3 Medezeggenschap

In het kader van de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is binnen OPOZ een GMR ingesteld. Deze GMR denkt met het CvB mee, brengt advies uit en stemt in met OPOZ-brede (bovenschoolse) regelingen en beleid. De GMR bestond in 2023 uit 17 leden waarvan 8 ouders en 9 leerkrachten. Zij zijn gekozen door de medezeggenschapsraden van de afzonderlijke OPOZ scholen.

De leden van de GMR zijn verdeeld over verschillende werkgroepen die gespecialiseerd zijn op bepaalde onderwerpen zoals onderwijs, financiën, huisvesting en communicatie. De werkwijze met expertgroepen is dit jaar versterkt zodat er onder de GMR-leden expertise kan worden opgebouwd op verschillende dossiers.

Dit jaar zijn er verschillende (jaarlijks terugkerende) inhoudelijke stukken behandeld zoals de meerjarenbegroting, verschillende protocollen en regelingen en het huishoudelijk reglement en statuut van de GMR. Verder zijn de bestuurlijke ontwikkelingen op de voet gevolgd, zoals de wisseling van een lid van het CvB, het bezoek van de onderwijsinspectie en het traject naar een nieuw koersplan. Daarnaast heeft de GMR dit jaar op diverse momenten contact gehad met de Raad van Toezicht.

Het dagelijks bestuur van de GMR is dit jaar gewisseld. Maarten Krol (ouder) is sinds de zomer voorzitter en Maarten Verheul (ouder) is de nieuwe secretaris. Zij volgen Ravi van Leeuwen op die zich de afgelopen jaren hard heeft ingezet voor het organiseren van de GMR.

6.4 AVG

Het onderwijs is in toenemende mate afhankelijk van informatie en ICT. De hoeveelheid informatie, waaronder persoonsgegevens, neemt toe door o.a. ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ICT. Het is belangrijk om informatie goed te beschermen en veilig en verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. De afhankelijkheid van ICT en persoonsgegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee, ook voor de privacy van de betrokkenen. Het goed regelen van informatiebeveiliging en privacy (afgekort tot IBP) in een IBP-beleid is noodzakelijk om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

In maart/april 2022 heeft de FG van OPOZ een AVG-audit uitgevoerd. N.a.v. deze audit is een rapportage met bevindingen opgesteld. Algehele constatering was dat OPOZ 'in control' is qua AVG, maar dat nog een aantal stappen gezet kan worden om volledig 'AVG-compliant' te zijn. De aanbevelingen hadden betrekking op:

- de implementatie van IBP-afspraken en -procedures op de scholen. Het beleid op OPOZ-niveau is over het algemeen goed op orde; de uitvoering op de scholen kan beter. Een voorbeeld betreft het opschonen van (digitale) leerlinggegevens.
- het opstellen van DPIA-beleid en vastleggen welke DPIA's nog moeten uitgevoerd;
- het vaststellen van IT-veiligheidsbeleid;
- blijven werken aan kennis en bewustwording onder alle medewerkers.

Samen met de Rolf groep en Privacy op School is het IT-beveiligingsbeleid in 2023 opgesteld en zijn MFA (Multi-Factor Authentication) en beveiligd mailen buiten de organisatie bij HR en AOK-ers in gang gezet. De verplichte DPIA's zijn uitgevoerd. Daarnaast wordt aan de AVG en aan gerelateerd OPOZ-beleid aandacht geschonken tijdens de netwerkbijeenkomsten voor AOK-ers, ICT-coördinatoren en administratief medewerkers, doordat Privacy op School regelmatig aansluit. In het schooljaar 24/25 zal opnieuw een leerlijn (e-learning of webinars) worden opgezet voor alle medewerkers van OPOZ, om blijvend te kunnen werken aan bewustwording van alle collega's.

6.5 Huisvesting

Goede onderwijshuisvesting is een belangrijke voorwaarde voor prestaties in het onderwijs. Kinderen moeten zich er goed kunnen ontwikkelen in een gezonde en inspirerende leeromgeving. Medewerkers moeten zich thuis, gezond en veilig voelen. Samen met onze partners, de gemeente Zoetermeer (IHP: voorzien in voldoende en het vervangen verouderde locaties) en de kinderopvang (IKC: pedagogische samenwerking voor kinderen van 0-13 jaar), zijn we kritisch op de kwaliteit van de huidige gebouwen en stemmen we af over het vervangen van verouderde gebouwen. Hierbij is van belang dat we de scholen goed kunnen inzetten voor het hedendaags onderwijs en voldoen aan de wet- en regelgeving.

Masterplan

In Zoetermeer wordt meer dan 95% van het primair onderwijs verzorgd door de schoolbesturen van Unicoz en OPOZ. Gezamenlijk willen wij kwalitatief hoogstaand en passend onderwijs aanbieden aan alle Zoetermeerse kinderen in de basisschoolleeftijd. Als gevolg van landelijke, demografische, maatschappelijke, stedelijke en technologische ontwikkelingen is er de urgentie voor beide schoolbesturen om gezamenlijk op te trekken op het gebied van onderwijshuisvesting.

De kwaliteit van het onderwijs staat onder druk door het gebruik van enkelstroomsscholen waarin weinig ruimte is om in te spelen op fluctuaties in leerlingenstromen en continuïteit van het onderwijzend team. Verstoringen hebben een grote impact op de begroting en continuïteit van de school. Ook zijn voorzieningen zoals bewegingsonderwijs en cultuur lastiger in te passen op kleine scholen door een beperkt aantal leerlingen en recht op vierkante meters.

Bovenstaande situatie maakt deze scholen kwetsbaar als gevolg van relatief kleine onderwijsteam die op deze scholen werkzaam zijn. Uitval van een leerkracht op kleine scholen, bijvoorbeeld door ziekte, is in de regel lastiger op te vangen door collega's. Daar komt bij dat leerkrachten in kleine teams meer bordjes in de lucht moeten houden, waardoor er veelal minder ruimte wordt ervaren om te werken aan de eigen professionalisering en verbetering van het onderwijs door innovatie. Daarnaast zien we door de doorontwikkeling van IKC's dat de kinderopvang ruimte in schoolgebouwen nodig heeft.

Verder zijn er financiële en technische factoren die maken dat de actuele huisvestingssituatie voor beide schoolbesturen onhoudbaar is. Zo is de schoolgrootte (aantal leerlingen) niet duurzaam en (op termijn) onbetaalbaar.

Er wordt op dit moment nog veel gebruik gemaakt van relatief oude schoolgebouwen die kwalitatief ondermaats zijn als het gaat om technische kwaliteit, energieverbruik, gezonde lucht en goede temperatuurregulatie. De eisen aan gebouwen zijn in de laatste jaren flink toegenomen en vertaald naar eisen op het gebied van Frisse Scholen en de transitie naar gebouwen met een lage CO2 voetprint. Het grootste deel van de onderwijshuisvesting in Zoetermeer vraagt een impuls om te voldoen aan deze eisen.

De lage technische kwaliteit en ongunstige bouwvorm leidt tot onnodig hoge onderhoudskosten. Daarnaast zijn deze gebouwen veelal niet compact gebouwd, in een bouwlaag, waardoor er relatief veel vierkante meters, gevel en dak, wordt gebruikt dat zich niet direct terugvertaalt in extra ruimte voor leerlingen en personeel.

Om een oplossing te vinden voor de kwaliteitsslag zien we dat renovatie van schoolgebouwen in de regel financieel en technisch moeilijker te realiseren is dan sloop nieuwbouw.

OPOZ heeft daarom, samen met Unicoz, bij de gemeente meer aandacht gevraagd voor de langetermijnvisie op onderwijshuisvesting. De ambities van de gemeente en de opgave om in 2040 150.000 inwoners te huisvesten (toename van circa 1.000 leerlingen), vragen nu al om na te denken over de toekomstige huisvesting van onderwijs en de afstemming met andere besturen over de te maken keuzes op de korte termijn. Daarbij komt dat door ontwikkelingen in de stad de leerlingen op andere plekken wonen en er een herverdeling van onderwijshuisvesting noodzakelijke is om passende scholen te realiseren op de juiste plek.

De gemeente heeft begin 2023 het IHP voor de jaren 2023-2026 vastgesteld en we zijn in overleg met de gemeente om het Masterplan een plek te laten krijgen in het volgende IHP. De uitwerking van het IHP is in 2023 gestart en dat heeft concreet geleid tot de start van de projecten om IKC De Waterlelie, IKC De Edelsteen te verduurzamen en voor IKC het Zwanenbos een project te formuleren dat in 2024 opgestart gaat worden.

Ventilatie (SUVIS)

OPOZ heeft samen met de gemeente Zoetermeer in 2021 een aanvraag SUVIS gedaan om het klimaat in enkele scholen te verbeteren. Samen met de gemeente heeft dit in 2023 concreet geleid tot het project voor de Florence Nightingale. Dat project is in 2023 uitgevoerd en zit in een afrondende fase. Inmiddels is de regeling SUVIS vervangen door de subsidie DUMAVA waarvoor we aan het onderzoeken zijn welke projecten in aanmerking kunnen komen.

Coördinatie beheer & onderhoud

In 2023 heeft OPOZ het onderzoek afgerond om het beheer en onderhoud voor de scholen zelf op te pakken. Dit heeft zich vertaald in een aanbesteding om een nieuwe partner te vinden voor de uitvoering van het beheer en onderhoud. Lakerveld heeft de aanbesteding gewonnen en gaat ons de komende jaren ondersteunen bij de uitvoering van het onderhoud. Daarnaast hebben wij in overleg met de gemeente de documenten overgedragen gekregen om het beheer goed uit te kunnen voeren. Dit dossier was niet volledig en heeft ons doen besluiten om in 2024 dit verder op te pakken een schouw voor de gebouwen uit te laten voeren om beter grip te krijgen op de kwaliteit van de gebouwen. Hiervoor worden onder andere nieuwe meerjarenonderhoudsplannen opgesteld voor de komende periode aansluitend bij de nieuwe regelingen per 1-1-2023 voor het onderhoud.

6.6 Inkoop en investeringen

OPOZ is van mening dat het inkopen van producten en diensten veelal centraal dient te geschieden om zo de publieke middelen zo efficiënt en doelmatig mogelijk in te zetten. Daarnaast biedt het de mogelijkheid aan wet- en regelgeving te voldoen en verantwoording af te leggen over inkooptransacties.

Indien dat organisatievoordelen inhoudt, zal OPOZ gezamenlijk met andere scholen of met brancheorganisaties (PO-Raad, VOS/ABB) producten en/of diensten inkopen.

OPOZ heeft een inkoopbeleid vastgesteld, inclusief algemene inkoopvoorwaarden. Daarnaast beschikt OPOZ over een contractregister en dit contractenregister is tevens vertaald naar een aanbestedingskalender voor de komende jaren.

Investerings die gedaan worden moeten steeds bijdrage aan de doelstellingen van de organisatie of dienen ter vervanging van activa waarvan de levensduur is afgelopen. Investerings worden jaarlijks in de meerjarenbegroting opgenomen.

6.7 Horizontale verantwoording

In de transitie van OPOZ wordt ook de horizontale verantwoording geprofessionaliseerd. Publieke verantwoording en medezeggenschap zijn binnen de nieuwe besturingsfilosofie kernbegrippen. In een goede en professionele organisatie ligt de sleutel in cultuur en gedrag van medewerkers, medezeggenschap, schoolleiding, bestuur en toezichthouders en de onderlinge professionele dialoog. Medezeggenschap van medewerkers, ouders en leerlingen is vanzelfsprekend en tegenspraak wordt gestimuleerd. Horizontale en verticale verantwoording vinden plaats en wij verantwoorden ons publiekelijk voor ons handelen en de besteding van middelen.

In het kader van de horizontale verantwoording zijn de contacten met alle belangrijke interne en externe stakeholders bestendigd. Intern gaat het om de (G)MR, ouders en kinderen (leerlingraden).

Extern gaat het om de volgende belangrijke stakeholders: collega-besturen in het Zoetermeerse onderwijs en de regio, de gemeente, partners in de Kinderopvang, het Samenwerkingsverband, de Opleidingsschool, alle ondersteunende instanties, zoals Jeugdzorg, de Inspectie, de PO-Raad en OCW.

Wij vinden het belangrijk dat externe, onafhankelijke, partijen ons feedback geven op ons onderwijs en onze bedrijfsvoering. OPOZ publiceert reeds diverse documenten op de website vanuit de principes van transparantie en open(baar)heid:

- Bestuursverslagen
- Statuten
- Koersplan 2020-2024
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Inkoopbeleid
- Integriteitscode

In 2023 heeft de RvT een nieuw toezichtkader opgesteld, gebaseerd op de beginselen van Policy Governance. Policy Governance beoogt om op basis van gezamenlijk geformuleerde ijkpunten de governance binnen OPOZ op een hoger niveau te brengen, de rollen in de governancekolom te verstevigen en verhelderen en de uitvoering van de maatschappelijk opdracht en het toezicht daarop te concretiseren.

6.8 Samenwerking en verbonden partijen

Samenwerking is één van de vijf ambities vanuit het huidige Koersplan van OPOZ. Samen met zijn maatschappelijke partners heeft OPOZ een verantwoordelijkheid voor het Zoetermeerse kind van 0 tot 13 jaar. OPOZ ziet kansrijke trends en uitdagende ontwikkelingen op zich afkomen die van invloed zijn op het onderwijs en waar de scholen - samen met ouders en de maatschappelijke partners - een antwoord op willen geven. Denk aan de steeds sneller veranderende samenleving, het lerarentekort, de verruwing van de maatschappij, de technologie en de stadsontwikkeling van Zoetermeer. In de beleidsontwikkeling blijft het kind echter altijd centraal staan.

Alle OPOZ-scholen zijn IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn gro-up (voormalig Kern Kinderopvang) en Junis. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling gerealiseerd. In de komende jaren zal ook vanuit het nieuwe Koersplan ingezet worden op het versterken van die samenwerking. Er wordt toegewerkt naar meer vormen van integraal samenwerken. Voor iedere school zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

Er is een langdurige samenwerking met de gemeente Zoetermeer. Vanuit het openbare karakter is OPOZ nog meer aan de gemeente gelinkt dan andere schoolbesturen. In de komende jaren zal die

samenwerking verder worden geïntensiveerd. De stad Zoetermeer wordt voor grote uitdagingen gesteld en heeft ambitieuze plannen om binnen twee decennia van 125.000 naar 150.000 inwoners te groeien. Kwalitatief goed onderwijs en kwalitatieve en duurzame huisvesting zijn in die ambitie daarbij onontbeerlijk. OPOZ en UNICOZ hebben de handen ineengeslagen om samen een robuust toekomstscenario vorm te geven dat de onderwijshuisvesting op een hoger niveau brengt. Daartoe is in 2022 het masterplan onderwijshuisvesting 2022-2040 opgesteld en dat is bestuurlijk bekrachtigd met een overeenkomst tussen de bevoegde gezagen van Unicoz en OPOZ.

We zullen nieuwe keuzes maken en willen ook de positie van de scholen in de wijk versterken tot brede scholen met een netwerkfunctie. Dat doet OPOZ graag met zijn partners in de stad en de wijk. De uitspraak "It takes a village to raise a child" is hierbij toepasbaar: samenwerking rondom het kind.

6.9 Toegankelijkheid en Toelating

Alle OPOZ-scholen zijn toegankelijk voor alle leerlingen en onze schoolgebouwen voldoen aan alle gestelde eisen en voorwaarden. Ons toelatingsbeleid voldoet aan de wettelijke kaders. Ouders mogen hun kind aanmelden bij een van onze scholen vanaf het moment dat het kind 3 jaar wordt (WPO art. 40 lid 2). Vanuit onze openbare identiteit staan wij open voor alle gezindten. Als een school meer aanmeldingen ontvangt dan zij capaciteit heeft, wordt gewerkt met een wachtlijst.

Op basis van het SOP brengt elke school concreet in beeld welke ondersteuningsbehoefte kan worden geboden. Daarnaast is er extra ondersteuning mogelijk in samenwerking met het Samenwerkingsverband.

6.10 Risicomanagement

In de Continuïteitsparagraaf zijn de risico's uitgewerkt en zijn de financiële consequenties voor het weerstandsvermogen berekend.

6.11 Benoeming en rol van de accountant

De externe accountant wordt benoemd door de raad van toezicht en ontvangt van de raad van toezicht de opdracht om jaarlijks de interim-controle, jaarrekeningcontrole, bekostigingscontrole en de gemeentelijke subsidiecontrole uit te voeren. Er is met De Jong&Laan (voorheen Horlings Nexia) een contract afgesloten voor de jaarrekeningcontrole 2023. Dit contract wordt medio 2024 geëvalueerd door de RvT.

De accountant rapporteert in het najaar de uitkomsten van de interim-controle in een managementletter (administratieve organisatie en interne beheersing) en in het voorjaar de uitkomsten van de jaarrekening-, subsidie- en bekostigingscontrole. De aanbevelingen van de accountant worden opgenomen in een notitie. De voortgang hierop wordt periodiek besproken met de RvT.

6.12 Klachten

In het kalenderjaar 2023 zijn 13 klachten binnengekomen bij het College van Bestuur. Dit waren klachten van ouders. De externe vertrouwenspersoon is bij enkele klachten ingeschakeld door de ouders.

Wanneer klachten binnenkomen bij het bestuur, wordt altijd eerst gevraagd of ouders/verzorgers de klacht reeds op school hebben besproken met de desbetreffende leerkracht en/of directeur. Bij 2 van de 13 klachten bleek dit niet het geval te zijn en heeft de directie van de school de desbetreffende ouders eerst uitgenodigd. Deze klachten zijn op schoolniveau opgelost.

Bij alle overige klachten nodigen we ouders/verzorgers eerst uit voor een gesprek op het bestuursniveau. Daarna volgt veelal een tweede gesprek, waarbij ook de school is vertegenwoordigd. Niet in alle gevallen zijn deze klachten naar tevredenheid van ouders opgelost en zijn ouders op zoek gegaan naar een andere school.

In algemene zin signaleren we een toenemend aantal klachten. Daarnaast merken we dat ouders/verzorgers zich regelmatig gelijktijdig wenden tot de Geschillencommissie, de Inspectie en/of de externe vertrouwenspersoon zonder de klacht eerst bij het bestuur te hebben besproken.

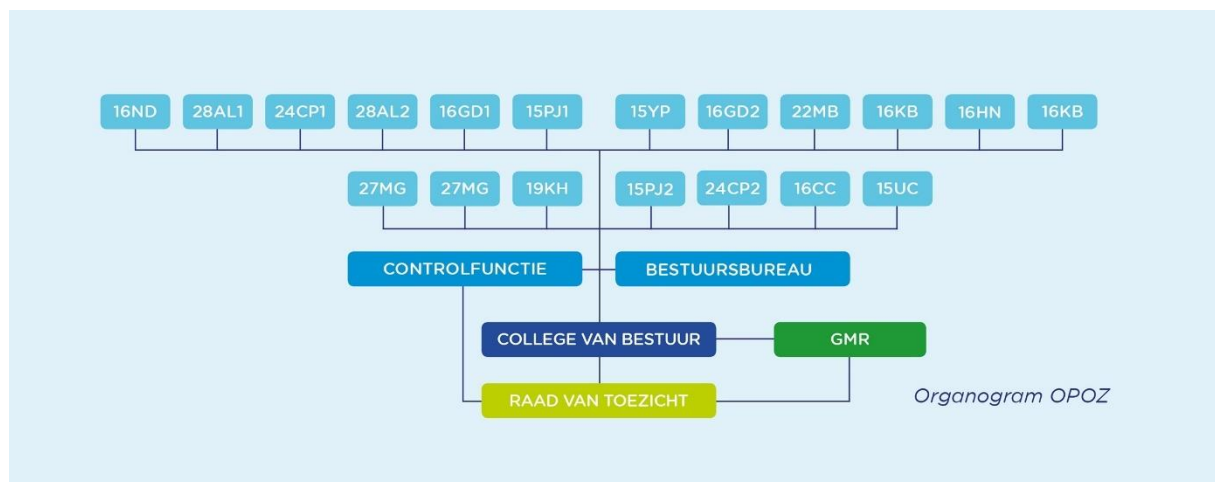
7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Inleiding

In december 2023 is de meerjarenbegroting (MJB) 2024-2028 vastgesteld door het CvB.

Het proces van de begroting 2024 is gestart in september 2023.

OPOZ hanteert een decentrale besturingsfilosofie en legt daarmee de verantwoordelijkheid daar waar die hoort, namelijk laag in de organisatie: op de scholen. Daarnaast geeft deze begroting OPOZ inzicht en maakt OPOZ transparant welke keuzes gemaakt zijn. In het onderstaande organogram geeft OPOZ weer hoe de verantwoordelijkheid wordt gezien. De medewerkers van het bestuursbureau en het College van Bestuur zijn ondersteunend, dienstverlenend en faciliterend aan de scholen.

Tabel 7.1: Organigram

De begroting is opgedeeld in een beleidsdeel en een financieel deel.

In de meerjarenbegroting 2024-2028 gaat OPOZ sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen. De komende jaren zal OPOZ maximaal de middelen inzetten voor de kwaliteit van het primaire proces; professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van kinderen, collega's, scholen en van OPOZ als organisatie.

7.2 Allocatie van middelen

De begroting is vanuit kostenplaatsen opgebouwd. Elke school is een kostenplaats, er is een kostenplaats voor het bestuursbureau en er is een kostenplaats 'gezamenlijk'.

Kostenplaats bestuursbureau

Op de kostenplaats bestuursbureau zijn alle kosten begroot die te maken hebben met de locatie Blauw-roodlaan (huisvesting, personeel, kosten RvT, bestuurskosten, etc.).

Kostenplaats 'gezamenlijk'

Op de kostenplaats gezamenlijk zijn kosten van posten begroot waarvan OPOZ ook in de toekomst de lasten gezamenlijk blijft dragen (denk aan administratiekantoor, bedrijfsarts/arbo, dotaties aan de voorzieningen en gemeenschappelijke activiteiten).

De kostenplaatsen gezamenlijk en bestuursbureau kennen niet of nauwelijks extra inkomsten. Deze uitgaven worden gedekt door een bijdrage vanuit alle scholen. De verdeelsleutel is het leerlingaantal, omdat de bekostiging van de scholen daar ook op is gebaseerd. Extra inkomsten op

schoolniveau vanuit het Samenwerkingsverband en de gemeente leiden dus niet tot een hogere afdracht. Binnen OPOZ gaan alle middelen vanuit OCW en de gemeente rechtstreeks naar de scholen ('geld volgt de leerling').

De RvT heeft voorafgaand goedkeuring verleend aan de meerjarenbegroting en de meerjarenbegroting is daarna vastgesteld door het CvB. De meerjarenbegroting is besproken met de GMR.

7.3 Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's

De leerlingenaantallen en het aantal fte's (per ultimo) ontwikkelen zich naar verwachting de komende jaren als volgt:

	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2027	1-2-2028
Aantal leerlingen	4.514	4.723	4.757	4.745	4.745
Bezetting	2024	2025	2026	2027	2028
Directie	27,3	26,4	25,8	25,8	25,8
Op	222,3	218	214,2	213	212,3
OOP	88,6	80,5	81,2	81	79,2
TOTAAL	338,2	324,9	321,2	319,8	317,3

Tabel 7.2 Ontwikkeling leerlingen aantal en inzet personeel

Het aantal leerlingen laat, na de daling in 2024, de komende jaren een stijging zien. De prognoses van DUO laten de komende jaren een dalend beeld zien van het aantal leerlingen in Zoetermeer. Echter is daarbij geen rekening gehouden met de omgevingsvisie Zoetermeer 2040, waarbij wordt uitgegaan van 11.000 extra nieuwe woningen in Zoetermeer in 2040. Deze omgevingsvisie gaat in de leerlingenprognoses gepaard met een stijging van het aantal leerlingen vanaf 2025. Vanaf 1 januari 2023 is de nieuwe bekostiging ingegaan en daarbij wordt de teldatum van 1 februari gehanteerd en vindt de financiering plaats op basis van kalenderjaar.

In het meerjarenperspectief dalen de loonkosten over de periode 2024 tot en met 2026, omdat de inzet van fte's t.l.v. de NPO-middelen wordt afgebouwd tot eind 2025.

Daarnaast daalt het aantal fte's licht, omdat er met een aantal scholen afspraken zijn gemaakt om de formatie meer in evenwicht te brengen met het aantal leerlingen (verhoging gemiddelde groepsgrootte).

7.4 Meerjaren exploitatierekening 2024-2028¹

7.4.1 Algemeen

Op basis van het bovenstaand aantal leerlingen en inzet van medewerkers is een meerjarige exploitatierekening opgesteld.

De cijfers in de staat van baten en lasten in de continuïteitsparagraaf wijken af van die in de meerjarenbegroting als gevolg van het hanteren van de gerealiseerde balans en staat van baten en lasten over 2023 welke nog niet bekend waren op moment van opstellen van de MJB.

¹ De cijfers in de balans en staat van baten en lasten in de continuïteitsparagraaf wijken af van die in de meerjarenbegroting als gevolg van het hanteren van de gerealiseerde balans en staat van baten en lasten over 2023 welke nog niet bekend waren op moment van opstellen van de MJB.

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Rijksbijdrage OCW	38.998.173	37.203.020	35.536.055	36.051.132	36.397.021	36.358.739
Overige overheidsbijdrage	1.133.950	955.782	955.782	930.782	930.782	930.782
Overige baten	792.896	572.090	572.090	572.090	572.090	572.090
TOTAAL BATEN	40.925.019	38.730.892	37.063.927	37.554.004	37.899.893	37.861.611
Personele lasten	33.863.778	32.986.550	31.300.156	31.120.549	31.202.357	31.250.499
Afschrijvingen	855.108	921.991	935.625	960.618	903.579	844.162
Huisvestingslasten	2.763.633	2.677.712	2.657.548	2.587.548	2.587.548	2.587.548
Overige instellingslasten	3.911.832	4.189.833	3.531.948	3.261.348	3.255.348	3.248.348
TOTAAL LASTEN	41.394.351	40.776.086	38.425.278	37.930.063	37.948.832	37.930.558
Financiële baten en lasten	402.163	241.795	241.795	241.795	241.795	241.795
Saldo baten en lasten	-67.168	-1.803.399	-1.119.556	-134.265	192.855	172.849

Tabel 7.3 Meerjaren exploitatierekening

Het begrote negatieve resultaat over 2024 en 2025 wordt veroorzaakt door de besteding van de NPO-reserve van ruim € 2,2 miljoen. Zonder deze besteding komt het resultaat op:

2024: -/- € 381.222
 2025: -/- € 270.009
 2026: -/- € 134.265

7.4.2 Baten

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW bestaan uit de basisbekostiging, aanvullende bekostiging voor onderwijsachterstandenbeleid, professionalisering & begeleiding en de NPO-middelen. Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2024 tot en met 2028 uit subsidie voor zij-instromers en bekostiging asielzoekerskinderen en overige vreemdelingen. Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband onder de Rijksbijdragen verantwoord.

De rijksbijdrage zal in 2024 en 2025 afnemen door:

- Beëindiging in 2023 van de NPO-subsidies
- Beëindiging in 2025 van de subsidie basisvaardigheden
- De afname van het aantal leerlingen in 2024

Vanaf 2026 zal de rijksbijdrage onder invloed van de toename van het aantal leerlingen toenemen, en daarna stabiliseren.

Overige overheidsbijdrage

De opgenomen gemeentelijke subsidie is gebaseerd op de van de gemeente ontvangen informatie voor de komende jaren, en is in de jaren 2024 en 2025 constant gehouden. Daarna is een beperkte afname begroot.

Overige baten

De overige baten bestaan uit verschillende posten waarvan het gebruik van ruimte, uitgaande detacheringen en de ouderbijdragen de belangrijkste zijn. Deze zijn zoveel mogelijk aan de scholen toegerekend.

In de meerjarenbegroting 2024 tot en met 2028 zijn de overige baten gelijk gehouden.

7.4.3 Lasten

Personele lasten

De kosten voor lonen en salarissen zijn gebaseerd op de formatie van het najaar 2023. Er is een doorrekening gemaakt van de loonkosten naar de toekomst waarbij de premiepercentages (sociale lasten en pensioenen) gelijk zijn gebleven aan het niveau van de tweede helft 2023. Indien deze aangepast worden, zal compensatie met Rijksbekostiging volgen. Er is meerjarig geen rekening gehouden met een stijging van de cao-lonen en werkgeverslasten. De recent afgesloten cao-verhoging is wel verwerkt in de begroting. Het uitgangspunt is dat een stijging van de loonkosten volledig wordt gecompenseerd door OCW. Voor 2024 is uitgegaan van een inzet van 350 fte, in 2025 van 331 fte waarna deze tot 2028 zal dalen naar 319 fte. Dit is exclusief ziekte- en zwangerschapsvervangingskosten. Deze zijn als financiële post opgenomen in de begroting.

Door de het in evenwicht brengen van de kosten voor lonen en salarissen met de lagere inkomsten zullen de kosten voor lonen en salarissen in 2024 gelijk blijven aan die van 2023 en zullen ze in 2025 met bijna € 1 miljoen afnemen, en in 2026 met € 200.000. Daarna zullen ze redelijk stabiliseren.

Personeel niet in loondienst.

In de meerjarenbegroting is ervan uitgegaan dat er de komende jaren een afbouw zal plaatsvinden van de kosten voor personeel niet in loondienst. Dit met name ook omdat in 2023 € 576.000 was ingehuurd vanuit het NPO-budget. Zonder deze extra inhuur komt de inhuur over 2023 op € 1,1 miljoen. In de meerjarenbegroting is ervan uitgegaan dat dit de komende jaren zal dalen naar € 500.000.

Overige personele lasten

Binnen de overige personele lasten is rekening gehouden met het beëindigen van de NPO-subsidie en in 2025 met de beëindiging van de subsidie basisvaardigheden. Een deel van deze middelen wordt namelijk ingezet voor (na) scholing.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de tot en met 2023 geïnvesteerde bedragen en de meerjarige investeringsplannen van de scholen. Op basis van deze gegevens zullen de afschrijvingskosten de komende jaren rond de € 915.000 liggen.

Investeringskosten

De afschrijvingskosten zijn een rechtstreeks gevolg van de investeringen die gepland zijn voor de komende jaren.

	Realisatie	Begroot				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Gebouwen, verbouwingen en terreinen	176.984	207.543				
Inventaris en apparatuur	34.807	72.689	0	0	0	0
Machines en installaties	6.060	3.000	0	0	0	0
Meubilair	257.935	215.839	47.010	81.618	4.841	7.686
Speelplaats/toestellen	221.340	90.000	0	0	0	0
Digiborden	60.449	36.000	63.000	12.000	60.000	0
ICT	413.425	356.586	358.024	491.486	614.701	269.386
Leermiddelen	265.034	398.800	258.000	193.500	155.000	124.000
Totaal	1.436.034	1.380.457	726.034	778.604	834.542	401.072

Tabel 7.4: Meerjaren investeringsoverzicht

In 2024 worden er een aantal eenmalige investeringen gedaan.

Huisvesting

Het medegebruik is begroot op de scholen die gebruik maken van de medegebruik locaties. Deze worden voornamelijk door de gemeente in rekening gebracht. Ook hebben wij een locatie (IKC De Baanbreker) via Unicoz in gebruik. Verder huren wij een locatie voor het bestuursbureau. In de meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat deze kosten gelijk blijven.

Op advies van Energie voor scholen zijn de kosten voor energie in 2024 en verder verhoogd met gemiddeld 13-17% t.o.v. de realisatie 2023. De bedragen voor schoonmaak zijn opgenomen op basis van de in 2020 afgesloten overeenkomst. Voor schoonmaak is de meerjarenbegroting aangepast o.b.v. de laatste indexaties, waaronder de recente cao-verhoging in de schoonmaakbranche.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is in de meerjarenbegroting volgens de "oude" systematiek opgenomen en bedraagt € 41.000. Er is besloten om in 2024 een keuze te maken hoe de nieuwe richtlijnen rond groot onderhoud vorm zullen krijgen.

Overige lasten

De overige lasten zijn begroot op basis van de informatie die eind 2023 beschikbaar was. Hierbij is gekeken naar de prognose voor 2023 en de te verwachte prijsontwikkelingen.

Financiële baten en lasten

De rente baten zijn defensief begroot, en zijn daarmee in de meerjarenbegroting jaarlijks € 85.000 lager dan de realisatie 2023.

7.5 Meerjarenbalans

Op basis van de meerjarenbegroting 2024 – 2028 en de realisatie gegevens 2023 is een meerjarenbalans opgesteld. Hieruit komt naar voren dat er sprake is van een positief werkkapitaal.

Aangezien in de meerjarenbalans in de meerjarenbegroting gebaseerd was op prognosegegevens over 2023, en de realisatie 2023 daarvan afwijkt, is de meerjarenbalans zoals deze in deze paragraaf is opgenomen aangepast aan de realisatie 2023 en wijkt daarmee af van de meerjarenbalans zoals deze in de meerjarenbegroting is opgenomen.

7.5.1 Algemeen

Onderstaand is de meerjarenbalans opgenomen.

BALANS	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
ACTIVA						
Vaste activa	4.943.246	5.401.713	5.192.121	5.010.107	4.941.070	4.497.980
Vorderingen	1.356.060	1.356.060	1.356.060	1.356.060	1.356.060	1.356.060
Liquide middelen	9.590.212	6.971.567	6.332.003	6.250.296	6.142.819	6.613.969
TOTAAL ACTIVA	15.889.519	13.729.340	12.880.185	12.616.463	12.439.950	12.468.009
PASSIVA						
Eigen vermogen	4.826.738	4.445.339	4.175.783	4.041.519	4.234.374	4.407.223
NPO	2.332.205	910.205	60.205	0	0	0
Voorzieningen	3.476.986	3.120.205	3.390.605	3.321.354	2.951.985	2.807.196
Kortlopende schulden	5.253.591	5.253.591	5.253.591	5.253.591	5.253.591	5.253.591
TOTAAL PASSIVA	15.889.520	13.729.340	12.880.185	12.616.463	12.439.950	12.468.009

Tabel 7.5: Meerjaren balans

7.5.2 Toelichting balans

Activa:

- Materiële vaste activa: de post materiële vaste activa zal in 2024 toenemen en in de jaren daarna dalen, omdat dan de afschrijvingslasten hoger zijn dan de investeringen.
- De financiële vaste activa: dit betreft een borg voor Snappet-tablets (€ 150 per tablet).
- Vorderingen: de verwachting is dat de vorderingen vanaf 2024 stabiel blijven. De vorderingen bestaan dan nog uit vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen subsidies.
- Liquide middelen: de verwachting is dat de liquide middelen de komende jaren dalen door de besteding van de NPO-middelen.

Passiva:

- Eigen vermogen: door de besteding van de NPO-reserves zal het eigen vermogen afnemen.
- Voorzieningen: bij de voorzieningen is ervan uitgegaan dat de huidige voorziening groot onderhoud zal blijven bestaan.
- Kortlopende schulden: de verwachting is dat de kortlopende schulden de komende jaren stabiel blijven. Dit zijn de vooruitbetaalde subsidies, nog te betalen belastingen, sociale premies en pensioenen, crediteuren en het gereserveerde vakantiegeld en vakantiedagen.

7.6 Financiële kengetallen

Waarde	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Interne norm	Signaleringswaarde OCW
Liquiditeit (VA/VS)	2,1	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	2,0	<0,75
Rentabiliteit	-0,2%	-4,7%	-3,0%	-0,4%	0,5%	0,5%	0,0%	
Huisvestingsratio	6,7%	6,6%	7,0%	6,8%	6,8%	6,8%	6-6,5%	
Normatief eigen vermogen in €	6.823.834	7.128.773	6.869.710	6.735.780	6.707.617	6.286.193		
Eigen vermogen OPOZ in €	7.158.943	5.355.544	4.235.988	4.042.519	4.235.374	4.408.223	4.275.000	
Algemene reserve €	4.715.328	4.333.929	4.064.373	3.930.109	4.122.964	4.295.813		
Verschil normatief en algemene reserve	335.109	-1.773.229	-2.633.721	-2.693.261	-2.472.243	-1.877.970		

Tabel 7.5 Meerjaren financiële kengetallen

De solvabiliteit zakt in de loop van de jaren onder de intern gesteld norm, maar blijft ruim boven de minimumnorm van OCW.

Ook de liquiditeit daalt onder de interne norm maar blijft ook boven de minimumwaarde van OCW.

De rentabiliteit is de komende jaren (mede door de inzet van de reserve NPO) onder de interne streefwaarde. Vanaf 2027 is deze echter weer positief en daarmee boven de interne norm.

Door de Onderwijsinspectie is een indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt. Deze signaleringswaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn.

Het normatief eigen vermogen is momenteel lager dan het totale eigen vermogen. Dit zou impliceren dat OPOZ momenteel te veel eigen vermogen heeft. Het normatief eigen vermogen van OPOZ daalt de komend jaar door de daling van de baten (geen NPO-subsidie meer). Binnen het eigen vermogen is er sprake van een bestemmingsreserve NPO deze bestemmingsreserves worden de komende jaren besteed (zie ook de meerjarenexploitatiekening). Hierdoor zal het eigen vermogen van OPOZ dalen tot onder de hoogte van het normatief eigen vermogen. Er is dan ook geen sprake van bovenmatig vermogen.

7.7 Treasury

In 2023 zijn de liquide middelen afgenomen van € 9.834.383 naar € 9.590.212. De daling van de liquiditeit komt door de negatieve kasstroom uit operationele activiteiten, waaronder het negatieve exploitatiesaldo 2023. Er is in 2023 voor € 1.436.033 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Dit betreft een uitgaande kasstroom.

Er zijn geen beleggingen of beleningen binnen OPOZ.

In december 2021 is het Treasurystatuut aangepast. In het Treasurystatuut worden het treasurybeleid, de verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de organisatie en informatievoorziening vastgelegd. Het Treasurystatuut wordt door het College van Bestuur (CvB) vastgesteld en na goedkeuring vooraf door de Raad van Toezicht (RvT).

Treasury heeft als algemene doelstelling het waarborgen van de financiële continuïteit van OPOZ. Aan deze algemene doelstelling wordt inhoud gegeven door de volgende 6 subdoelstellingen:

- Zorgdragen voor effectief en efficiënt betalingsverkeer.
- Waarborgen financierbaarheid op korte en lange termijn.
- Beheersen van financiële risico's.
- Minimaliseren van de financieringskosten.
- Inzetten financiële instrumenten.
- Risicomijdend beleggen.

OPOZ voldoet aan de regeling belenen, beleggen & derivaten 2016.

7.8 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem

OPOZ beschikt over een planning & control-cyclus vastgesteld door het CvB. Er is een inkoopbeleid, een inkoopprocedure (inclusief betaalprocedure met vier-ogen-principe) en een procuratieregeling vastgesteld. OPOZ beschikt over een contractregister en deze is vertaald naar een aanbestedingskalender.

De belangrijkste personele en financiële procedures zijn uitgewerkt en deze procedures zijn eind 2023 samengevoegd in één handboek AO/IC.

Het Koersplan en de schoolplannen zijn in 2020 vastgesteld en zijn in 2022 nader geconcretiseerd. Op basis van de planning & control-cyclus is een Financieel Beleidsplan opgesteld en dit is in april 2022 vastgesteld. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting opgesteld en er wordt periodiek gerapporteerd op basis van de kwartaalrapportages. Capisci wordt gebruikt als begrotings- en rapportagesysteem.

Voorafgaand aan het jaarlijkse begrotingsproces van OPOZ wordt in de zomer een kaderbrief opgesteld met de kaders en uitgangspunten voor de komende begrotingsperiode. Jaarlijks voor 1 mei wordt er een bestuursformatieplan vastgesteld.

In 2023 is er in het 1^e, 2^e en 3^e kwartaal door het CvB gerapporteerd aan de RvT over de voortgang t.o.v. de door het CvB vastgestelde begroting 2023. Verder is er in de werkoverleggen tussen het CvB en de directeuren de financiële, personele en onderwijsvoortgang gesproken. Met de scholen zijn halfjaarlijks kwaliteitsgesprekken.

7.8.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment

Risicoanalyse OPOZ

OPOZ heeft in maart 2021 een risicoanalyse uitgevoerd. Er zijn zeven strategische risico's geïnterpreteerd, waarvan vijf risico's een endogeen en twee risico's een exogeen karakter hebben. Onderstaand staan de risico's beschreven en is per risico op basis van het Koersplan 2020-2024 aangegeven welke ambities er kunnen worden gekoppeld aan dit risico. De risico's zijn geclusterd

naar vijf risicocategorieën. Vanaf Q2-2021 is gestart met risicomonitoring en -rapportage over de voortgang. Het risicomanagement is sindsdien geïntegreerd in de planning & control-cyclus. Concreet betekent dit dat risicomanagement een vast onderdeel gaat vormen van de begroting en van de kwartaalrapportages. OPOZ legt de regie daarvoor bij de controller.

A. Personeel

Risico's

- Onvoldoende gekwalificeerd personeel (OP, OOP en directie); Niet in staat zijn om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden door bijvoorbeeld gebrek aan goed werkgeverschap (aantrekkelijke werkgever), geografische ligging van de school en/of de schaarste op de arbeidsmarkt.
- Medewerkers zijn niet duurzaam inzetbaar, vallen langdurig uit en er ontstaan vervolgens verplichtingen voor OPOZ in de vorm van werkloosheids- of arbeidsongeschiktheids-uitkeringen.

Gerelateerde ambities Koersplan

- Professionele cultuur (ambitie 2)
- Samenwerking (ambitie 4)

Gevolg

- Niet voldoende gekwalificeerde leraren voor de klas, waardoor de kwaliteit van het onderwijs daalt.
- Onvoldoende richting geven aan de onderwijsvernieuwing.
- Slecht imago, waardoor de leerlingeninstroom vermindert.

Voortgang beheersmaatregelen risico's personeel

- In 2023 is de regeling "Inzet en Beloning van Onderwijsassistenten en Leraarondersteuners" binnen OPOZ ontwikkeld en geïmplementeerd. Deze regeling biedt duidelijke kaders en richtlijnen voor het inzetten van onbevoegden voor de klas en stimuleert onderwijsassistenten en leraarondersteuners om een opleiding te volgen.
- Vanaf het schooljaar 2023-2024 zijn de "Maatjesscholen" geïntroduceerd om de samenwerking tussen onze scholen te bevorderen door actief kennis, expertise en personeel te delen. Dit initiatief beoogt een versterkte gemeenschapsgeest en een gevoel van verbondenheid binnen onze organisatie te creëren en helpt bij het oplossen van knelpunten in de personeelsbezetting tussen scholen. De eerste stappen zijn hierin gezet.
- In 2023 zijn we gestart met het maken van zogenaamde 'schoolfoto's'. In samenwerking met de directies hebben we per school een kwalitatieve en kwantitatieve analyse gemaakt van het personeelsbestand om inzicht te krijgen in hoeverre het team qua samenstelling, formatie en competenties aansluit op de behoeften van de school en de organisatie om de gestelde doelen te bereiken. Deze schoolfoto's zullen jaarlijks worden voortgezet en dienen als basis voor het vormgeven en bijstellen van het personeelsbeleid op zowel school- als organisatieniveau.
- Om personeelsbehoud te bevorderen, hebben we verschillende initiatieven geïmplementeerd om de betrokkenheid, motivatie en tevredenheid van ons personeel te vergroten, zoals onderwijscafés, de kerstmarkt, de OPOZ-campus en de denktank 'Meesterbreinen'.
- In 2023 hebben we onze wervingscampagne verder ontwikkeld, gericht op het individu en op de persoonlijke beleving van kandidaten. We hebben ons gericht op het werven met onderscheidende vacatures, zoals die voor "superleerkracht" en een traineeship voor schoolleiders, en hebben een magazine ontwikkeld voor potentiële nieuwe medewerkers. Daarnaast hebben we "meet & greet"-bijeenkomsten georganiseerd.
- Voor nieuwe medewerkers hebben we een onboardingprogramma geïntroduceerd om hen te verbinden met en goed te laten landen in de organisatie.
- Omdat ziekteverzuim de kwaliteit van het onderwijs onder druk zet, de personeelstekorten vergroot en tot hoge kosten voor de organisatie leidt, hebben we in 2023 onverminderd

geïnvesteed in het voorkomen en reduceren van ziekteverzuim. We monitoren de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers binnen de gesprekkencyclus en door maandelijks overleg met de directies. Indien nodig worden tijdig interventies ingezet om de gezondheid en employability van onze medewerkers te bevorderen.

B. Kwaliteit onderwijs

Risico's

- Cognitieve competenties: feitelijke onderwijsopbrengsten blijven achter bij de (innovatieve) ambities van de scholen, van OPOZ en bij de deugdelijkheidseisen vanuit het Onderzoekskader van de Inspectie.
- Sociaal emotioneel en maatschappelijke competenties: leerlingen onvoldoende kunnen voorzien van goed onderwijs waarvan sprake is als er onvoldoende invulling wordt gegeven aan zowel de socialiserende als persoonsvormende functie van het onderwijs.

Gerelateerde ambities Koersplan

- Onderwijskwaliteit (ambitie 1)
- Professionele cultuur (ambitie 2)
- Onderwijsinnovatie (ambitie 3)
- Profilerings (ambitie 5)

Gevolg

- Kwaliteit van het onderwijs is niet toereikend, met het risico dat een OPOZ-school het predicaat "onvoldoende" of "zwak" van de Inspectie krijgt.
- Als kwaliteit structureel achterblijft, heeft dit onherroepelijk impact op de concurrentiepositie (wordt slechter) en het leerlingaantal (daalt).
- Slecht imago, waardoor leerlingen en medewerkers kiezen voor andere scholen.

Voortgang beheersmaatregelen risico's onderwijs:

- In het kader van het NPO zijn de vertragingen en voorsprongen via de schoolanalyses in kaart gebracht. Hieraan zijn interventies gekoppeld. Alle scholen hebben daartoe een schoolprogramma opgesteld met interventies en beoogde doelen en de monitoring wordt gedaan op basis van de NPO-monitor die OPOZ heeft opgesteld. Hiermee worden zowel inhoudelijk als financieel periodiek de plannen gevolgd en verantwoord (aug-dec 2021, jan-mrt 2022 en apr – jul 2022 en jul 2023). Monitoring en verantwoording gebeuren op school- en bestuursniveau.
- In sept/okt 2021 is gestart met de kwaliteitsgesprekken tussen de schooldirecties, het CvB en de beleidsmedewerkers HR en kwaliteitszorg op basis van o.a. de (tussen)resultaten, de jaarverslagen en de jaarplannen van de scholen. Geconstateerd kan worden dat de kwaliteitsgesprekken met vrijwel alle directies inhoudelijk steeds meer diepgang krijgen en dat het kwaliteitsbewustzijn sterk is verbeterd.
- Op basis van de aanbevelingen vanuit het bestuursonderzoek van de Inspectie, worden scholen met een kwaliteitsopdracht uitdrukkelijker gemonitord. In 2023 is daartoe een bestuursmonitor opgesteld.
- In 2023 heeft de Inspectie bij 5 scholen een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Mede op basis van die bevindingen zijn bij de overige 14 scholen externe audits afgenomen. De aandachtsscholen die hieruit naar voren zijn gekomen, worden meegenomen in de bestuursmonitor.
- In 2023 heeft OPOZ een 2^e beleidsmedewerker O&K aangetrokken, mede om de scholen meer nabij te kunnen ondersteunen.

3. Huisvesting

Risico's

- MJOP voorziet onvoldoende in een adequate instandhouding en onderhoud van de schoolgebouwen van OPOZ. Nieuwbouw, klimaataanpassingen en verduurzaming van gebouwen is afhankelijk van de financiering en besluitvorming van de gemeente.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- Onderwijsinnovatie (ambitie 3).
- Profilerings (ambitie 5)

Gevolg

- Nieuwbouw, renovatie, klimaatverbouwingen en verduurzaming komen niet van de grond.
- Gedateerde inrichting.
- Geen duidelijke planning en communicatie van de nieuwbouw, renovatie, klimaataanpassingen.
- Verslechtering imago door uitgestelde renovatie, klimaataanpassingen, verduurzaming en nieuwbouw.

Voortgang beheersmaatregelen risico's huisvesting:

- Er is een nieuwe m.b.t. het onderwijshuisvestingsbeleid in Zoetermeer (Kadernotitie). Dat heeft geleid tot een Masterplan huisvesting PO (samen met Unicoz) en het Masterplan geeft input aan de nieuwe IHP's voor de periode 2027-2040. Het Masterplan moet ervoor zorgen dat de gebouwen toekomstbestendig zijn voor het onderwijs en de organisatieontwikkeling en moet financiële continuïteit bieden op het gebied van onderwijshuisvesting.
- In 2024 wordt gewerkt aan een nieuw MJOP waarin ook de nieuwe componentenmethode verwerkt zal zijn. In de nieuwe MJOP zal zowel rekening gehouden zijn met het planmatig als het dagelijks onderhoud.
- Er wordt continu gewerkt aan een goede relatie en overlegstructuur met de gemeente.
- OPOZ werkt samen met Unicoz op het gebied van huisvesting (Masterplan en het uitvoeren op het gebied van beheer & onderhoud).
- OPOZ heeft samen met een kinderopvangorganisatie een kostprijsmodel uitgewerkt voor het doorbelasten van kosten voor medegebruik m.b.t. de kinderopvang. Dit model wordt in 2024 besproken met de gemeente.

C. ICT

Risico

- De ICT en de beveiliging rondom ICT (inclusief AVG-maatregelen) zijn niet up to date.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- *Professionele cultuur (ambitie 2)*

Gevolg

- Risico op hoge boetes als gevolg van een overtreding van de AVG-wetgeving.
- Ransomware aanval.
- Imago schade door negatieve publiciteit.

Voortgang beheersmaatregelen risico ICT:

- In 2020 zijn in het kader van de AVG achtereenvolgens het IBP-beleid, het Privacyreglement, de Gedragscode en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. Deze documenten worden periodiek tegen het licht gehouden en bijgesteld.
- In 2021 is een verwerkingsregister opgesteld. Dit wordt continu geactualiseerd.

- Met onze externe IT- en AVG-adviseurs is in 2023 IT-beveiligingsbeleid opgesteld. Daarnaast is in 2023 het beveiligd inloggen (MFA) ingevoerd op alle scholen. Daarbij zijn het bestuursbureau en de scholen aangemerkt als veilige locaties; daarbuiten is MFA verplicht.
- Er is een netwerk ICT-coördinatoren o.l.v. een adjunct-directeur om de operationalisering van beveiligingsbeleid, AVG-beleid en IT-beleid te faciliteren.
- De medewerkers worden frequent met actieve communicatie bewust gemaakt van een veilige omgang met betrekking ICT.

D. Veiligheid

Risico

Het risico op sociale onveiligheid, (seksuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school (zowel in- als extern) richting/onder medewerkers.

Bij dit risico wordt een onderscheid gemaakt tussen interne veiligheid (sociale veiligheid voor de medewerkers en de kinderen en is beheersbaar) en externe veiligheid (komt van buitenaf door een veiligheidsincident en is nauwelijks beheersbaar).

Gerelateerde ambities Koersplan

- *Onderwijskwaliteit (ambitie 1)*
- *Professionele cultuur (ambitie 2)*
- *Profilering (ambitie 5)*

Gevolg

Incidenten kunnen zeer verstrekken gevolgen hebben (publicitair) voor medewerkers en kinderen met als gevolg minder leerlingen en grote financiële consequenties.

Voortgang beheersmaatregelen risico Veiligheid:

- In 2023 zijn bij de meeste scholen tevredenheidsonderzoeken afgenomen bij het personeel. Uit de uitkomsten blijkt dat veiligheid niet als aandachtspunt bij het personeel naar voren is gekomen. Wel zien we soms dat de veiligheid op scholen in het geding komt als toenemende problematiek rond kinderen met bepaalde ondersteuningsvraagstukken door lange wachttijden van diverse instanties niet adequaat kan worden opgepakt. Dan wordt er naar bevind van zaken gehandeld.
- Veiligheidscoördinatoren/preventiemedewerkers zijn, afhankelijk van de schaalgrootte van de school, aangesteld of gecombineerd in een functionaris. Sinds eind 2022 vormen deze functionarissen een netwerk, onder voorzitterschap van een van de directeurs van OPOZ.
- Op de scholen worden de preventiemedewerkers begeleid en geschoold. In 2024 streven we ernaar om de kennis en vaardigheden van preventiemedewerkers te vergroten door middel van trainingen en het maken van boven schoolse afspraken. Door continu te blijven leren en nieuwe inzichten op te doen, willen we de rol van de preventiemedewerker verdiepen. Dit stelt ons in staat om adequaat te reageren op veranderende veiligheidsbehoeften binnen de scholen en om een nog veiligere en gezondere omgeving voor leerlingen en personeel te waarborgen.
- In 2023 zijn alle RI&E's afgerond. In 2024 wordt op alle scholen opnieuw een RI&E uitgevoerd en wordt het daarbij behorende plan van aanpak herzien.
- OPOZ heeft een klachtenregeling, een integriteitscode en een klokkenluidersregeling. Deze laatste is in 2023 aangepast o.b.v. nieuwe Europese richtlijnen.
- Op alle scholen zijn interne vertrouwenspersonen aangesteld. OPOZ-breed zijn er twee externe vertrouwenspersonen aangesteld.
- Veiligheidsoefeningen maken onderdeel uit van het Arbo- en BHV-beleid van de scholen en krijgen een plek in de schoolveiligheidsplannen.
- In de kwaliteitsgesprekken is specifiek aandacht voor de uitkomsten van de jaarlijkse Veiligheidsmonitor (leerlingen groep 7 en 8).

7.9 Rapportage toezichthoudend orgaan

In hoofdstuk 8 beschrijft het toezichthoudend orgaan op welke wijze het College van Bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiën.

8 Verslag Raad van Toezicht

8.1 Inleiding

In dit verslag legt de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer verantwoording af over zijn werkzaamheden en het gevoerde intern toezicht in 2023.

2023 was een intensief jaar voor de Raad van Toezicht, mede doordat de Raad bij de start van het jaar niet compleet was. Het jaar stond in het teken van de werving van een nieuw lid van de Raad van Toezicht, een nieuw lid van het College van Bestuur en de verbetering van de onderwijskwaliteit op de verschillende scholen van OPOZ, in het bijzonder de 5 scholen die door de Onderwijsinspectie zijn bezocht. Ook heeft dit jaar het bestuursonderzoek van de inspectie plaatsgevonden.

Zowel voor het aantrekken van een nieuw lid van de Raad van Toezicht als voor het nieuwe lid van het College van Bestuur, heeft de Raad gebruik gemaakt van de diensten van externe werving en selectiebureaus. Bij de werving van een lid voor de Raad van Toezicht met een onderwijskundig profiel, is gekozen voor een bureau dat is gespecialiseerd in het werven en selecteren van kandidaten met een niet westerse migratieachtergrond. Dit heeft geresulteerd in de voordracht en toetreding van mevrouw F. Deug tot de Raad van Toezicht.

De voorzitter van het CvB, de heer drs. M. Schoon, kondigde in maart zijn vertrek per 1 augustus 2023 aan. De RvT heeft hem in de laatste gezamenlijke vergadering van 15 juni bedankt voor zijn inzet voor OPOZ en voor de door hem behaalde resultaten in zijn functie als voorzitter van het CvB. Na gesprekken met de heer M. Krul heeft de RvT besloten de heer Krul te benoemen als voorzitter. Voor de werving van het nieuwe lid van het CvB heeft de RvT een wervingsbureau betrokken. Dit heeft geresulteerd in de benoeming van mevrouw drs. F. van der Vloed als lid van het CvB. In beide selectietrajecten heeft de GMR van OPOZ een actieve rol gehad. Bij de selectie van het lid van het College van Bestuur waren daarnaast ook medewerkers van het bestuursbureau en schooldirecteuren betrokken.

Eind 2022 en begin 2023 heeft de Onderwijsinspectie vijf scholen van OPOZ bezocht. Het betrof scholen waarvan het CvB al in beeld had dat er op onderdelen ruimte was voor verbetering. De onderzoeken op deze scholen hebben geleid tot het eindoordeel 'onvoldoende' voor vier scholen en tot het eindoordeel 'zeer zwak' voor één school. Het CvB heeft de RvT uitgebreid geïnformeerd over de voortgang op de scholen ten aanzien van het kwaliteitsbesef, de uitvoering van kwaliteitsbeleid en de voortgang van de herstelplannen. Onderwijskwaliteit blijft nadrukkelijk aandacht van de RvT houden. In navolging van de schoolbezoeken, heeft de Onderwijsinspectie in juni 2023 het bestuursonderzoek bij OPOZ afgenomen. Daarin is onder meer gesproken met de GMR en met de RvT. De Inspectie oordeelde over veel zaken positief, maar benoemde ook een aandachtspunt. De inspectie acht het wenselijk dat in relatie tot de interne verantwoordelijkheidsverdeling tussen CvB en de interne toezichthouder, het (op dat moment nog) concept toezichtkader verder uitgewerkt wordt om helder te krijgen op welke wijze en waarover de RvT vanuit de toezichthoudende rol het CvB bevraagt. De inspectie heeft aangegeven dat er een stevige basis is gelegd en komt tot het eindoordeel 'voldoende'. CvB en RvT onderschrijven dit.

Daarop aansluitend is dit jaar, zoals was voorgenomen, het nieuwe Toezichtkader vastgesteld. Het Toezichtkader is gebaseerd op de principes van Policy Governance en is in goed overleg met het CvB tot stand gekomen. Het Toezichtkader beoogt de rolhelderheid te vergroten en schetst de kaders voor uitvoering en resultaat. De RvT en het CvB geven in dialoog invulling aan de IJkpunten in het kader. Op 12 september 2023 heeft een zeer constructieve eerste verkenning plaatsgevonden tussen de RvT en het CvB over de invulling van de ijkpunten en de nieuwe werkwijze.

8.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden.

De samenstelling van de RvT was op 1 januari 2023 als volgt:

1. De heer M. Bosman, zelfstandig managementconsultant en interimmanager te Zoetermeer, voorzitter RvT van de Nederlands Campervereniging NKC en voorzitter van de auditcommissie;
2. De heer Ö. Gölpinar, freelance adviseur Media en Cultuur, kroonlid Raad voor Cultuur Den Haag en voorzitter onderwijskwaliteitcommissie;
3. De heer M. Oskam, zelfstandig organisatieadviseur te Zoetermeer, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC) & Partners te Zoetermeer, voorzitter van de RvT en lid van de remuneratiecommissie;
4. Mevrouw C. Walther, advocaat bij de gemeente Katwijk, lid van de auditcommissie en voorzitter van de remuneratiecommissie.

Met ingang van de maand juli 2023 was de RvT operationeel compleet, toen mevrouw F. Deug toetrad. Zij was toegehoord in de vergaderingen tot aan haar formele benoeming door de gemeenteraad op 11 september 2023.

Mevrouw F. Deug is voorzitter van de RvT van antidiscriminatiebureau Radar, voorzitter RvT Esprit scholen Amsterdam, voorzitter van het bestuur van Mores.online, Regent bij de Fundatie van Renswoude, lid RvT van de Vereniging Openbaar Onderwijs – VOO en lid van de onderwijscommissie. Met ingang van december 2023 heeft mevrouw F. Deug de rol van voorzitter van de onderwijscommissie overgenomen en is de heer O. Gölpinar lid van de onderwijscommissie. In de periode dat de RvT niet volledig was en er dus een vacature in de Onderwijskwaliteitscommissie bestond, hebben de overige RvT-leden om beurten deelgenomen aan vergaderingen van deze commissie.

8.3 College van Bestuur

Op 1 januari 2023 bestond het CvB uit de heer M. Schoon, voorzitter CvB, en de heer M. Krul, lid CvB. De heer M. Schoon heeft geen nevenfuncties.

De heer M. Krul was tot december 2023 lid van de Raad van Toezicht van stichting SkippyPepijn.

De heer M. Schoon heeft OPOZ per 1 augustus 2023 verlaten.

Per 1 augustus is mevrouw F. van der Vloed aangetreden als lid van het CvB en is de heer M. Krul voorzitter geworden van het CvB.

8.4 Werkwijze van de Raad van Toezicht

De RvT baseert zich voor het intern toezicht op de relevante wet- en regelgeving, de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs en het per 15 juni 2023 vastgestelde Toezichtkader.

8.5 Bijeenkomsten

De RvT heeft in 2023 vijf reguliere vergaderingen gehouden: 9 februari, 13 april, 15 juni, 2 november en 14 december.

Daarnaast heeft de RvT op 29 maart gesproken met de heer M. Krul over de rolverdeling binnen het College van Bestuur na het aangekondigde vertrek van de heer M. Schoon. Op 14 april heeft de laatste gezamenlijke sessies plaatsgevonden tussen RvT en CvB onder begeleiding van een externe gespreksleider in het kader van de totstandkoming van het concept Toezichtkader en de op te nemen IJkpunten.

Op 19 april en op 30 mei hebben de sollicitatiegesprekken plaatsgevonden voor respectievelijk het nieuwe lid van de RvT en het nieuwe lid van het CvB.

De RvT heeft op 23 mei gesproken met een afvaardiging van de GMR. Op de agenda stonden het huisvestingsbeleid en de inspectierapporten/onderwijskwaliteit.

Donderdag 20 april heeft de RvT een bezoek gebracht aan IKC De Meerpaal (nu IKC De Kasteeltuyn), één van de scholen die door de Inspectie een onvoldoende beoordeling kreeg op onderwijskwaliteit.

Op 27 oktober heeft in de ochtend een gezamenlijke heisessie plaatsgevonden waarbij mevrouw F. van der Vloed haar '100 dagen' reflectie presenteerde aan de RvT en gezamenlijk is gesproken over trends en ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op het nieuwe Koersplan van OPOZ.

Tot slot heeft een delegatie van de RvT op 30 november het Koerscafé van OPOZ bezocht waarin breder input werd verzameld voor het nieuwe koersplan.

Besproken agendapunten

In de reguliere vergaderingen is onder andere aandacht besteed aan:

- Kwartaalrapportages
- Het financieel beleidsplan (begroting 2023) en de Meerjarenbegroting 2024-2028
- Het Bestuursverslag 2022 en het accountantsverslag 2022
- De Managementletter 2022
- De kwaliteitsonderzoeken van de Onderwijsinspectie
- De plannen van aanpak van de 5 inspectiescholen
- Het bestuursonderzoek van de Onderwijsinspectie
- Het plan van aanpak Bedrijfsvoering
- Interne audits
- Onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten
- Verantwoordingsrapportage per IJkpunt
- Gesprekscyclus functioneren en beoordelen CVB

Sinds 2021 werkt de RvT met commissies: een audit-, een remuneratie- en een onderwijskwaliteitcommissie. Elke commissie bestaat uit twee leden en werkt volgens het eigen reglement, waarin doel en werkwijze van de commissies zijn vastgelegd. De commissievergaderingen vinden steeds voorafgaand aan de RvT-vergadering plaats. In deze vergaderingen worden onderwerpen uitgebreid inhoudelijk besproken.

Het bestuursverslag/jaarrekening 2022 (15 juni 2023) is voorafgaand goedgekeurd door de RvT. De RvT heeft (14 december 2023) goedkeuring vooraf gegeven aan de meerjarenbegroting 2024-2028. Vanwege de financiële ontwikkelingen heeft de RvT het CvB gevraagd de meerjarenbegroting kritisch te monitoren, de afgesproken taakstellingen uit te voeren, waar nodig tijdig in te grijpen en om de RvT goed te blijven informeren middels de periodieke (financiële) rapportages. In 2023 is er per kwartaal gerapporteerd over de financiële voortgang t.o.v. de begroting 2023. Tijdens de bespreking van de kwartaalrapportages en de meerjarenbegroting kwamen ook de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen aan bod.

Toeicht op de doelmatige bestedingen van de middelen:

- Periodiek worden door de organisatie managementrapportages opgesteld. Op basis hiervan vindt er een dialoog plaats tussen de Raad van Toeicht en het College van Bestuur over de doelmatigheid van de inzet van middelen. Een belangrijk topic hierbij is of de inzet van (extra) middelen bijdraagt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit;
- Ook tijdens de behandeling van de meerjarenbegroting en het jaarverslag wordt het bestuur uitgevraagd over welke doelen bereikt worden met de inzet van de begrote middelen.

- Daarnaast wordt er in de Raad van Toezicht regelmatig met het College van Bestuur besproken of de door het College van Bestuur geplande inzet van middelen bijdraagt aan het behalen van de doelen van organisatie.
- De Raad van Toezicht spreekt met het College van Bestuur in voltalligheid over deze vraagstukken. Ook heeft de RvT 3 commissies ingesteld (onderwijskwaliteit, audit en remuneratie) om eveneens langs een specifieke invalshoek de doelmatigheidsvraag te adresseren.

Toezicht op de rechtmatige bestedingen van de middelen:

- OPOZ beschikt over een businesscontroller die beschikt over de benodigde kennis op dit gebied. Deze keuze is bewust gemaakt door het voormalige College van Bestuur en werd ondersteund door de RvT. In eerste instantie werd deze functie extern ingevuld; inmiddels intern.
- Op basis van de managementrapportages, de meerjarenbegroting en het jaarverslag wordt door de Raad van Toezicht zicht gehouden op de rechtmatige besteding van middelen.
- Periodiek wordt door de organisatie een risicoanalyse opgesteld. Hiermee worden de risico's welke de organisatie loopt in kaart gebracht. Risico's op het gebied van onrechtmatige besteding of onrechtmatige verwerving van middelen worden daarbij zoveel mogelijk afgedekt met AO/IC beschrijvingen.
- De externe accountant vervult ook een belangrijke rol in deze controlecyclus.
- De Raad van Toezicht spreekt met het College van Bestuur en de externe accountant in voltalligheid over deze vraagstukken. Ook heeft de RvT 3 commissies ingesteld (onderwijskwaliteit, audit en remuneratie) om eveneens langs een specifieke invalshoek periodiek de vraag over de rechtmatige besteding te adresseren.

Toezicht op de rechtmatige verwerving van de middelen:

- Periodiek wordt door de organisatie een risicoanalyse opgesteld. Hiermee worden de risico's welke de organisatie loopt in kaart gebracht. Risico's op het gebied van onrechtmatige besteding of onrechtmatige verwerving van middelen worden daarbij zoveel mogelijk afgedekt met AO/IC beschrijvingen.
- Op basis van de meerjarenbegroting wordt onder meer zicht gehouden op de ontwikkeling van het leerlingaantal op de OPOZ-scholen. Hiermee wordt de belangrijkste bekostigingsparameter voor de rijksbijdrage gevolgd en bevraagd.
- De Raad van Toezicht spreekt met het College van Bestuur in voltalligheid over deze vraagstukken. Ook heeft de RvT 3 commissies ingesteld (onderwijskwaliteit, audit en remuneratie) om eveneens langs een specifieke invalshoek periodiek de vraag over de rechtmatige verwerving te adresseren.

8.6 Professionalisering en jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht

In januari 2023 was de RvT nog niet compleet. Het raadslid met een nadrukkelijk onderwijskwaliteitsprofiel had de Raad verlaten en er was nog geen vervanger gevonden. De overige RvT-leden hebben daarop geïnvesteerd in hun kennis op het gebied van onderwijskwaliteit en het kader van waaruit de Onderwijsinspectie opereert. Helder Onderwijsadvies heeft op 9 en 16 januari 2023 colleges verzorgd voor de Raad van Toezicht.

Op 14 april 2023 heeft de RvT een workshop 'Inclusief selecteren' gevolgd. Deze workshop werd gevolgd als voorbereiding op de selectiegesprekken voor de vacature binnen de RvT. Tot slot hebben individuele RvT-leden ten behoeve van hun eigen deskundigheidsbevordering deelgenomen aan een training of lunchcollege van de VTOI, de branchevereniging voor Toezichthouders in het Onderwijs en de kinderopvang. Zo is onder meer de training 'financieel toezicht voor niet-financiële toezichthouders' gevolgd.

Op 27 oktober 2023 heeft de RvT van OPOZ haar eigen functioneren geëvalueerd. Hier volgen delen uit het verslag van de zelfevaluatie.

De evaluatie is gestart met een individuele reflectieronde. Hieruit zijn de volgende rode draden gedestilleerd:

- Het samenspel tussen bestuur en toezicht;
- Het functioneren van de RvT als geheel;
- Bedrijfsvoering;
- Onderwijskwaliteit.

De inspectierapporten, het nieuwe toezichtkader en de voortdurende dialoog hebben de RvT in staat gesteld duidelijker te zijn in hoe zij haar rol ziet en welke accenten zij wil leggen in het toezicht. In lijn hiermee is de informatiebehoefte van de Raad (nog) duidelijker geworden. Ook heeft de Raad het afgelopen jaar nadrukkelijk proactiever opgetreden. Het – in samenspraak met het CvB – regie nemen in de werving en selectieprocedures van het nieuwe RvT-lid en de nieuwe bestuurder en het RvT deel in het bestuursverslag zijn hiervan concrete voorbeelden. Er is tevredenheid over het functioneren van de commissies en dit leidt tot betere en efficiëntere RvT-vergaderingen. In de individuele feedbackronde is onder meer stil gestaan bij het overnemen van elkaars taken in de tijd dat we als RvT niet volledig waren. Er wordt meer onderlinge ondersteuning ervaren. Wel wordt benoemd dat de Raad kwetsbaarder is als deze niet volledig is en dat het in die periode hard werken was.

8.7 Rooster van aftreden

Naam	Benoemd	Aftredend	Hernoembaar
Mw. C. Walther	1 mei 2023	30 april 2027	Nee
Dhr. Ö. Gölpinar	1 mei 2020	30 april 2024	Ja
Dhr. M. Oskam	20 december 2022	19 december 2026	Nee
Dhr. M. Bosman	28 juni 2022	27 juni 2026	Ja
Mw. F. Deug	11 september 2023	10 september 2027	Ja

8.8 Onkosten RvT

Specificatie kosten RvT	2022	2023
Vergoeding RvT	24.520	27.804
Scholing/ Professionalisering	3.581	1.790
Lidmaatschap VTOI	1.458	1.524
Overige kosten		9.620
Totaal	29.560	40.738

Lijst met afbeeldingen

Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren	4
Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2022 en 31-12-2023	16
Tabel 4.2: Kosten inhuur personeel 2022 - 2023	17
Tabel 4.3: Extra inzet personeel in loondienst in fte 2022 - 2023	17
Tabel 4.4: Verzuimcijfers OPOZ 2019 – 2023	18
Tabel 4.5: Verzuimcijfers sector PO – OPOZ 2020 - 2023	18
Tabel 4.6: Instroom medewerkers 2023	19
Tabel 4.7: Uitstroom medewerkers 2023	20
Tabel 4.8: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2023	20
Tabel 5.1: Exploitatieoverzicht 2023	22
Tabel 5.2: realisatie 2023 t.o.v. begroot 2023	23
Tabel 5.3: Realisatie Rijksbijdrage t.o.v. begroot	23
Tabel 5.4: Realisatie Overige overheidsbijdrage t.o.v. begroot	24
Tabel 5.5: Realisatie Overige baten t.o.v. begroot	24
Tabel 5.6: Realisatie Personele lasten t.o.v. begroot	25
Tabel 5.7: Inzet personeel 2023	25
Tabel 5.8: Externe inhuur 2023	26
Tabel 5.9: Realisatie Afschrijvingen t.o.v. begroot	26
Tabel 5.10: Investerings 2023 t.o.v. begroot	26
Tabel 5.11: Realisatie Huisvestingslasten t.o.v. begroot	27
Tabel 5.12: Realisatie overige lasten t.o.v. begroot	27
Tabel 5.13: Realisatie financiële baten en lasten t.o.v. begroot	28
Tabel 5.14: Exploitatie 2023 t.o.v. exploitatie 2022	29
Tabel 5.15: Rijksbijdrage 2023 t.o.v. 2022	29
Tabel 5.16: Overige overheidsbijdrage 2023 t.o.v. 2022	30
Tabel 5.17: Overige baten 2023 t.o.v. 2022	30
Tabel 5.18: Personele lasten 2023 t.o.v. 2022	30
Tabel 5.19: Afschrijvingen 2023 t.o.v. 2022	31
Tabel 5.20: Huisvestingslasten 2023 t.o.v. 2022	31
Tabel 5.21: Overige instellingslasten 2023 t.o.v. 2022	32
Tabel 5.22: Financiële baten en lasten 2023 t.o.v. 2022	32
Tabel 5.23: Balans 2023 t.o.v. 2022	33
Tabel 5.24: Materiële vaste activa 2023	33
Tabel 5.25: Eigen vermogen 2023	34
Tabel 5.26: Voorzieningen 2023	34
Tabel 5.27: Vermogenskengetallen 2023	35
Tabel 5.28: Normatief vermogen 2023	36
Tabel 5.29: Budgetbeheer kengetallen 2023	36
Tabel 5.30 Inzet werkdrukmiddelen 2023	37
Tabel 7.1: Organigram	45
Tabel 7.2 Ontwikkeling leerlingen aantal en inzet personeel	46
Tabel 7.3 Meerjaren exploitatierekening	47
Tabel 7.4: Meerjaren investeringsoverzicht	48
Tabel 7.5: Meerjaren balans	49
Tabel 7.5 Meerjaren financiële kengetallen	50

JAARREKENING 2023

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zoetermeer

Jaarrekening 2023

Balans per 31-12-2023 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.925.496	4.344.570
Financiële vaste activa	17.750	6.750
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>4.943.246</u>	<u>4.351.320</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	1.356.060	552.920
Liquide middelen	9.590.212	9.834.383
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>10.946.273</u>	<u>10.387.303</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>15.889.520</u>	<u>14.738.624</u>
Passiva	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Eigen vermogen	7.158.943	7.226.111
Voorzieningen	3.476.986	3.111.575
Kortlopende schulden	5.253.591	4.400.939
<u>Totaal passiva</u>	<u>15.889.520</u>	<u>14.738.624</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Baten			
Rijksbijdragen OCW	38.998.173	37.275.419	37.002.212
Overige overheidsbijdragen	1.133.950	1.033.782	864.210
Baten werk i.o.v. derden			
Overige baten	792.896	507.783	721.274
Totaal baten	40.925.019	38.816.984	38.587.696
Lasten			
Personeelslasten	33.863.778	32.448.431	31.833.861
Afschrijvingen	855.108	865.586	733.115
Huisvestingslasten	2.763.633	2.367.051	2.233.948
Overige lasten	3.911.832	3.209.875	3.704.722
Totaal lasten	41.394.351	38.890.942	38.505.645
Saldo baten en lasten	-469.331	-73.959	82.051
Financiële baten	412.218	33.000	33.690
Financiële lasten	10.055	8.205	22.856
Financiële baten en lasten	402.163	24.795	10.834
Resultaat	-67.168	-49.164	92.885
Resultaat na belastingen	-67.168	-49.164	92.885
Totaal resultaat	-67.168	-49.164	92.885

Kasstroomoverzicht over 2023

	2023 EUR	2022 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	-469.331	82.051
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	855.108	733.115
- Mutaties voorzieningen	365.410	275.406
- Koersresultaat FVA	0	0
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	<u>1.220.518</u>	<u>1.008.521</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-700.349	1.302.097
- Kortlopende schulden	774.687	696.344
	<u>74.338</u>	<u>1.998.441</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	825.524	3.089.013
Ontvangen interest	309.427	33.690
Betaalde interest	-10.055	-22.856
	<u>299.372</u>	<u>10.834</u>
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	1.124.897	3.099.847
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.358.068	-1.344.477
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	-11.000	0
Desinvesterings in financiële vaste activa	0	0
	<u>-1.369.068</u>	<u>-1.344.477</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.369.068	-1.344.477
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden		
	<u>-</u>	<u>0</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>-244.171</u>	<u>1.755.370</u>
Liquide middelen 1-1	9.834.383	8.079.013
Liquide middelen 31-12	9.590.212	9.834.383
Mutatie liquide middelen	<u><u>-244.171</u></u>	<u><u>1.755.370</u></u>

D. Grondslagen

1 Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Rechtsvorm: Stichting
Vestigingsadres: Blauw-Roodlaan 156
Zetel: Zoetermeer
Kamer van Koophandel: 27256285

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting OPOZ bedraagt per 31 december 2022 € 7.158.943 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Schattingswijzing

In de jaarrekening is een schattingswijziging doorgevoerd bij de berekening van de omvang van de voorziening voor jubileumgratificaties. De gehanteerde discontovoet is aangepast van 0% naar 2,5% (effect € 77.206).

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer of de moedermaatschappij van Stichting OPOZ en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en allen hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs

Er is per 31 december 2022 een bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gecreëerd. De bestemmingsreserve NPO-middelen is per 31 december 2022 gevormd door de van het ministerie OCW ontvangen NPO-middelen minus de bestede NPO-lasten. Aan de bestemmingsreserve wordt toegevoegd of onttrokken het per kalenderjaar ontvangen NPO-middelen minus de kosten van de NPO-activiteiten die hiermee gedekt worden.

Bestemmingsreserve Ouderbijdrage

Het bestemmingsfonds ouderbijdrage is gevormd uit van ouders van leerlingen ontvangen bijdrage ten behoeve van sociale, culturele en sportieve activiteiten. Aan het fonds wordt toegevoegd of onttrokken het per kalenderjaar ontvangen saldo van de ontvangen bijdrage minus de kosten van de activiteiten die hiermee gedekt worden. De berekening vindt per school plaats.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Een voorziening wordt tegen contante waarde gewaardeerd, wanneer de tijdswaarde van de voorziening materieel is. Dat is het geval bij de voorziening Jubileumuitkering die om die reden gewaardeerd is tegen contante waarde. De overige voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Vorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Vorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorzieningen wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud gedurende de planperiode van de gebouwen gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. De instelling maakt hierbij gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Vorziening jubileumuitkering

De voorziening jubilea is opgenomen voor de verwachte jubilea uitkeringen gedurende het dienstverband. De berekening is gebaseerd op gestandaardiseerd model dat gebruikelijk is in het primair onderwijs, voor de berekening van de van de voorziening is onder meer rekening gehouden met verwachte pensioenleeftijd en de blijfkans. De voorziening is berekend tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Vorziening Duurzame inzetbaarheid

De voorziening heeft betrekking op de regeling in de CAO PO op basis waarvan medewerkers uren kunnen sparen voor een bepaald doel in de toekomst. De per medewerker geregistreerde uren worden opgenomen tegen het tarief van de betreffende medewerker, exclusief een opslag voor werkgeverslasten.

Vorziening wachtgeld

De voorziening heeft betrekking op het deel van de wachtgeldregeling inclusief bovenwettelijke wachtgeldregeling van voormalig medewerkers dat voor rekening komt van de stichting. De voorziening is gebaseerd op het aantal deelnemers aan de regeling, de vastgestelde uitkeringen, verwachte indexatie, looptijd en uitstroomverwachting.

Voorziening Langdurig zieken

Deze voorziening is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten of arbeidsongeschikt.

Voorziening transitievergoedingen

Sinds 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) van kracht. Onderdeel hiervan is dat vanaf 1 januari 2020 iedere medewerker, ongeacht de arbeidsduur (tijdelijk of onbepaald) recht heeft op een transitievergoeding als hij/zij zijn/haar baan verliest op initiatief van de werkgever. Het gevolg hiervan is dat een extra voorziening bepaald dient te worden. Dit betekent dat als voor het aangaan van de tijdelijke arbeidsovereenkomsten een inschatting gemaakt wordt dat deze niet verlengd zal gaan worden de transitievergoeding moet worden toegerekend aan het jaar waarin deze wordt opgebouwd. Voor de verplichtingen die aan het einde van het jaar nog niet vervallen zijn, wordt een voorziening gevormd.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als een verschil tussen de baten en de hiermee verbonden, aan het boekjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiele vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Aanschafprijs 1-1-2023	243.191	9.858.932	2.762.663	12.864.786
Afschrijving cum. 1-1-2023	50.572	6.335.952	2.133.692	8.520.216
Boekwaarde 1-1-2023	192.619	3.522.980	628.971	4.344.570
Investerings 2023	398.324	772.676	265.034	1.436.034
Desinvesteringen 2023	0	0	0	0
Afschrijvingen 2023	35.668	668.682	150.758	855.108
Aanschafprijs 31-12-2023	641.515	10.631.608	3.027.697	14.300.820
Afschrijving cumulatief 31-12-2023	86.239	7.004.634	2.284.450	9.375.324
Boekwaarde 31-12-2023	555.275	3.626.974	743.247	4.925.496

Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven EUR 500,-.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

- Meubilair	10-20 jaar
- Inventaris	5 -10 jaar
- ICT	3 - 5 jaar
- Leermiddelen	8 jaar
- Overige materiële vaste activa	10 jaar

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Overige vorderingen	17.750	6.750
Totaal financiële vaste activa	17.750	6.750

Overige vorderingen	begin boekjaar	bij	af	einde boekjaar
Bankgarantie	-	10.550	-	10.550
Waarborgsommen	6.750	450	-	7.200
	6.750	11.000	-	17.750

Vlottende activa

Vorderingen

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Debiteuren	248.431	46.627
Kortlopende vorderingen op OCW/EZ	70.329	54.465
Gemeenten	42.257	6.078
Vorderingen verbonden partijen	272.779	62.448
Overige vorderingen	193.736	22.498
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	-
Vooruitbetaalde kosten	425.206	360.804
Verstrekte voorschotten	531	-
Te ontvangen interest	102.791	-
Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
Totaal vorderingen	1.356.060	552.920

Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Kasmiddelen	332	163
Tegoeden op bankrekeningen	403.942	358.620
Schatkistbankieren	9.185.939	9.475.600
Totaal liquide middelen	9.590.212	9.834.383

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

Passiva

Eigen vermogen

Eigen vermogen

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Algemene reserve		
Begin boekjaar	5.092.510	6.259.425
Resultaat	-378.182	1.166.915-
Overige mutaties		
Eind boekjaar	<u>4.714.328</u>	<u>5.092.510</u>

Bestemmingsreserve publiek

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs		
Begin boekjaar	2.002.201	757.698
Resultaat	330.004	1.244.503
Overige mutaties		
Eind boekjaar	<u>2.332.205</u>	<u>2.002.201</u>

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Bestemmingsreserve ouderbijdragen		
Begin boekjaar	131.400	116.103
Resultaat	-18.990	15.297
Overige mutaties		0
Eind boekjaar	<u>112.410</u>	<u>131.400</u>
Totaal eigen vermogen	<u>7.158.943</u>	<u>7.226.111</u>

Specificatie bestemmingsreserve ouderbijdragen per school

		Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2022
15MU	Mr. Verwers	11.182	9.067
15YP	De Piramide	1.765	5.956
16GD01	IKC Klimboom (A.M.G. Schmidt)	3.023	14.099
16GD02	'T Plankier	12.816	13.534
16HN	De Tjalk	18.472	21.405
16KB01	De Springplank (vh Segwaert)	8.202	11.261
16KB02	De Triangel	2.855	4.570
16ND	De Baanbreker	7.751	3.707
19KH	De Vuurtoren	238	0
22MB	De Saffier	2.842	0
24CP01	De Waterlelie	3.767	7.682
24CP02	De Edelsteen	2.516	3.342
27MG	De Trinoom	2.122	5.124
28AL02	Da Vinci	34.859	31.653
		112.410	131.400

Voorzieningen

Personele voorzieningen	2.2.1.2	2.2.1.4	2.2.1.6	2.2.1.7	2.2.1
	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	Voorziening jubilea	Voorziening langdurig zieken	Voorziening transitie- vergoedingen	Personele voorzieningen
Stand per 1-1-2023	32.857	499.312	45.507	5.520	583.196
Dotaties 2023	53.851	192.769	372.757	0	619.377
Onttrekking 2023	11.342	115.227	45.507	5.520	177.596
Vrijval 2023		56.923			56.923
Effect contante waarde		-77.206			-77.206
Saldo 31-12-2023	75.366	442.725	372.757	0	890.848
Kortlopend deel < 1 jaar	0	35.878	244.160	5.520	285.558
1<>5 jaar	0	136.418	0	0	136.418
Langlopend deel > 1 jaar	75.366	270.429	128.597	-5.520	468.872
	75.366	442.725	372.757	0	890.848

Onderhoudsvoorzieningen	2.2.3 Voorziening	Totaal
Stand per 1-1-2023	2.528.378	3.111.575
Dotaties 2023	410.000	1.029.377
Onttrekking 2023	352.240	529.837
Vrijval 2023	0	56.923
Effect contante waarde	0	-77.206
Saldo 31-12-2023	2.586.138	3.476.986
Kortlopend deel < 1 jaar	766.781	1.052.339
1<>5 jaar	1.819.357	1.955.775
Langlopend deel > 1 jaar	0	468.872
	2.586.138	3.476.986

Kortlopende schulden

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Schulden aan gemeenten	299.420	321.648
Vooruitgefactureerde termijnen		0
Crediteuren	541.687	322.843
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	1.542.216	1.407.785
Omzetbelasting	0	13.148
Premie sociale verzekeringen VF	0	813
Premie sociale verzekeringen PF	44.444	0
	1.586.661	1.421.745
Schulden terzake van pensioenen	424.154	788.508
Overige kortlopende schulden		
Salarissen	22.116	6.619
Overige schulden	327.858	374.134
	349.974	380.753
Vooruitontvangen subsidies OCW	864.506	65.164
Vooruitontvangen investeringssubsidies	34.320	12.000
Vooruitontvangen bedragen	6.342	35.144
Vakantiegeld en bindingstoelage		
Vakantiegeld	1.056.773	966.457
Bindingstoelage	89.757	86.677
	1.146.529	1.053.134
Totaal kortlopende schulden	5.253.591	4.400.939

Niet uit de balans blijken rechten en plichten

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft een huurcontract afgesloten voor het kantoorpand aan de Blauwroodlaan 156 te Zoetermeer. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met mei 2023 met een jaarlijkse verplichting van circa € 37.680. Deze overeenkomst is verlengd van 1 juni 2023 t/m 31 mei 2028.

Schoonmaakcontract met Effectief

OPOZ heeft in 2022 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de schoonmaak. Per 1 december 2022 is Effectief gecontracteerd voor de schoonmaak van de scholen en het bestuursbureau van OPOZ. Het schoonmaakcontract is ingegaan per 1 december 2022. De overeenkomst loopt t/m 30 november 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 30 november 2026. Waarde van het contract € 372.000 per jaar exclusief btw.

Multifunctionals ARP

OPOZ heeft in 2022 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de Multifunctionals. Per 1 januari 2022 is ARP gecontracteerd voor het beschikbaar stellen voor de multifunctionals op de scholen en het bestuursbureau. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2025 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2027. Waarde van het contract € 213.000 voor 60 maanden excl. btw.

Leermiddelen en kantoorartikelen

Per 1 januari 2022 is Heutink middels een Europese aanbesteding gecontracteerd voor het leveren van lesmethoden, licenties, kantoorartikelen (school-, kantoor- en creativiteitsmateriaal). Verder kantoor- (inclusief kopieerpapier) en leerlinggebonden verbruiksartikelen met uitzondering van toners en cartridges) en ontwikkelingsmateriaal. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026 (op basis van jaarlijkse bestelling).

School- en kantoormeubilair

Per 1 januari 2022 heeft OPOZ voor school- en kantoormeubilair drie leveranciers gecontracteerd middels een Europese aanbesteding; Eromesmarko, Heutink en Schilte & Zonen. Opdrachten onder de af te sluiten overeenkomst worden aan één van de drie opdrachtnemers gegund middels mini-tenders. Per opdracht (van minimaal € 20.000,- excl. BTW) wordt onder deze opdrachtnemers een mini-tender georganiseerd. Opdrachten onder de € 20.000,- excl. BTW mogen rechtstreeks aan één van de drie opdrachtnemers gegund worden. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van vier keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2028. (per opdracht > € 20.000 wordt een minicompentie gestart). De contractwaarde is afhankelijk van de jaarlijkse aankopen.

ICT Hardware

Per 1 januari 2022 heeft OPOZ voor ICT Hardware middels een Europese Aanbesteding (aanschaf van laptops, desktops, monitoren, iPads, Chromebooks en overige hardware) drie leveranciers gecontracteerd; Central Point Nijmegen BV, Unilogic BV en ARP Nederland BV. Een of twee keer per jaar wordt onder deze opdrachtnemers op basis van geactualiseerde specificaties een mini-tender georganiseerd voor de levering van ICT-Hardware voor het betreffende (half)jaar. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026 (op basis van vraagbehoefte wordt 2 x per jaar een minicompentie gestart).

Administratieve dienstverlening.

Voor de dienstverlening financiële administratie, personeels- en salarisadministratie en levering van een ERP-systeem heeft OPOZ een contract afgesloten voor 1 jaar voor kalenderjaar 2024 en dit contract eindigt van rechtswege op 31 december 2024 (€ 170.000 per jaar excl. Btw).

Levering ERP-systeem

Voor de levering van een ERP-systeem heeft OPOZ een contract afgesloten voor 1 jaar voor kalenderjaar 2024 en dit contract eindigt van rechtswege op 31 december 2024 (€ 80.000 per jaar excl. Btw).

ICT beheer

OPOZ heeft in 2022 het ICT-Beheer Europees aanbesteed. De nieuwe overeenkomst gaat per 1 januari 2023. Het gaat om het volledige beheer van het netwerk (inclusief WiFi-netwerk, serverbeheer, oplossen van storingen, onsite installeren van hardware en advisering over en beheer van ICT-Hardware. De overeenkomst loopt van 1 september 2022 (operationeel op 1 januari 2023) en eindigt op 31 december 2025 met de eenzijdige optie vanuit OPOZ om de overeenkomst drie maal met twee jaar te verlengen. Het jaarbedrag bedraagt € 37.750.

Energiecontracten

OPOZ heeft via een Inkoopcollectief Pro Mereor de Elektriciteit en gas Europees aanbesteed. Het contract van de elektriciteit loopt van 1 januari 2020 tot 1 januari 2024 bij Engie en het contract van gas loopt bij Greenchoice vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2023 met de mogelijkheid om het gascontract met twee keer 1 jaar te verlengen. De contractwaarde is afhankelijk van het jaarverbruik.

Vervangingspool

OPOZ heeft een aansluitingsovereenkomst voor onbepaalde tijd met Poolwest. Jaarlijks betaalt OPOZ € 31.000 'aansluitkosten'. Poolwest is een niet commerciële makelaar ter ondersteuning voor de werving van (vervangings)personeel.

Arbo-dienstverlening

OPOZ heeft in 2023 de Arbo-dienstverlening onderhands aanbesteed. De overeenkomst is per 1 september 2023 ingegaan. De overeenkomst loopt van 1 september 2023 en eindigt op 31 augustus 2024 met de optie om de overeenkomst drie maal met twaalf maanden te verlengen. De jaarlijkse kosten bedragen € 124.250.

Afboeking vordering OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2023/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2023 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 1.040.000. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het oude naar een nieuwe onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2023 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Zo is er in februari 2023 door de Raad van Jaarverslaggeving (RJ) een ontwerp-uiting gepubliceerd met betrekking tot de verwerking van groot onderhoud. De verwachting is dat deze uiting eind maart 2023 definitief wordt. De algemene verwachting van OCW is dat de onderhoudsvoorziening van de onderwijsinstellingen door de nieuwe verslaggevingsregels fors zal toenemen. Hierdoor wordt het eigen vermogen lager. Daarnaast willen wij de komende jaren extra investeringen in het onderwijs doen o.b.v. de Koers. Het toekennen van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2023 voor ons schoolbestuur zal leiden tot een andere wijze van financiering van deze middelen.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

Baten

Rijksbijdragen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Rijksbijdrage OCW/EZ	36.851.474	35.835.168	34.982.633
Overige subsidies OCW	635.983	320.000	436.896
Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.510.716	1.120.251	1.582.683
Totaal rijksbijdragen OCW	38.998.173	37.275.419	37.002.212

Toelichting Rijksbijdrage OCWEZ

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Rijksbijdragen OCW			
Reguliere bekostiging / personele lumpsum	32.204.775	31.262.768	19.609.220
Materiële instandhouding	-	-	3.720.264
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	-	-	5.429.304
Aanvullende bek. Onderwijsachterstandenbeleid	1.689.760	1.783.637	1.524.094
Bijzondere bek Nationaal Programma Onderwijs	1.381.479	2.076.907	2.944.906
Bijzondere bek Risico op achterstanden NPO	694.491	-	864.874
Bijzondere bek Arbeidsmarkttoelage NPO	397.024	250.795	429.195
Bijzondere bekostiging Professionalisering	483.945	461.061	460.777
	36.851.474	35.835.168	34.982.633

Overige subsidies OCW

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Overige subsidies OCW			
Subsidie voor studieverlof	5.311	-	8.031
Subsidie zij-instromers	78.289	10.000	85.000
Bijz. bekostiging asielzoekers kinder 2e jaar	50.065	90.000	93.783
Bijzonder bekostiging asielzoekers of vreemdeling	216.014	220.000	241.939
Subsidiebasisvaardigheden	271.304	-	-
Geoormerkte subsidies personeel	15.000	-	10.000
Niet geoormerkte subsidies personeel ministerie	-	-	1.858-
	635.983	320.000	436.896

Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
Bijdragen passend onderwijs	1.398.202	1.120.251	1.496.845
Arrangementen	112.514	-	85.838
	1.510.716	1.120.251	1.582.683

Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Vergoeding gemeente	1.118.581	1.030.782	843.584
Overige overheidsbijdragen	15.370	3.000	20.625
Totaal	1.133.950	1.033.782	864.210

Overige baten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Baten medegebruik	266.774	94.627	113.636
Detachering	22.742	107.000	62.607
Sponsoring	-	4.800	7.500
Ouderbijdragen	336.834	263.456	338.056
Overige	166.546	37.900	199.475
Totaal overige baten	792.896	507.783	721.274

Lasten

Personeelslasten

Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Brutolonen en salarissen	23.652.167	22.476.574	22.084.639
Sociale lasten	3.406.086	3.256.495	3.156.534
Premies participatiefonds	509.314	468.757	290.621
Premies vervangingsfonds	2	19.531	9.401
Pensioenpremies	3.125.042	3.832.867	3.679.872
Totaal	30.692.611	30.054.224	29.221.067

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	479.728	80.000	113.599
Personeel niet in loondienst	1.339.420	463.705	1.362.412
Overig	1.680.328	2.050.502	1.374.299
Totaal	3.499.476	2.594.207	2.850.309

Af: Ontvangen vergoedingen

Uitkeringen die de personele last	-328.309	-200.000	-237.515
	-328.309	-200.000	-237.515

Totaal personeelslasten	33.863.778	32.448.431	31.833.861
--------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Onder personeel niet in loondienst zijn opgenomen de kosten voor de inhuur van personeel voor passend onderwijs en de inhuur van onderwijsadviseurs.

Dotaties personele voorziening

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
- voorziening jubilea	58.640	30.000	71.163
- voorziening langdurig zieken	372.757	25.000	14.325
- voorziening werkloosheidsbijdragen	-	25.000	-
- voorziening Duurzame inzetbaarheid	53.851	-	25.872
- voorziening Transitievergoedingen	5.520	-	2.239
Totaal	479.728	80.000	113.599

Overige personele lasten	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Werkkostenregeling	153.161	95.697	119.858
Reiskosten woon-werk	105.859	43.655	91.386
Dienstreizen/Kilometervergoeding	5.993	1.500	5.618
Onkostenvergoeding	3.680	3.500	3.938
Wervingskosten	33.686	20.950	16.678
Schoolmaatschappelijk werk (jeugdformaat)	94.021	17.000	67.281
Schoolbegeleidingsdienst Onderwijs advies	245.829	105.500	144.099
Kantinekosten	58.732	36.850	49.081
(Na) scholing en cursussen	752.594	262.996	606.470
Opleiden in de school - zij-instroom	40.457	-	48.573
Reis en verblijf	-	450	1.072
Bedrijfsarts/Arbo	63.561	145.000	103.520
Overige personele kosten NPO	-	1.256.157	-
Eigen bijdrage Participatiefonds	462	-	-
Overige personele kosten	86.147	61.247	116.723
Vrijwilligersvergoedingen	36.145	-	-
	1.680.328	2.050.502	1.374.299

Onder de overige personele kosten zijn ondermeer kosten voor werving van personeel opgenomen.

Aantal personeelsleden

Over 2023 waren er gemiddeld 379,8 werkzame FTE's in dienst ten opzichte van 377,50 gemiddeld over 2022.

Toelichting naar functie niveau	2023	2022
Directie	26,2	25,3
Onderwijzend personeel	316,0	313,0
Onderwijs ondersteunend personeel	37,6	39,2
	379,8	377,5

Afschrijvingen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Materiële vaste activa	855.108	865.586	733.115
Totaal afschrijvingen	855.108	865.586	733.115

Toelichting afschrijvingslasten

Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen	26.352	23.872	22.311
Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	39.928	34.087	26.720
Afschrijvingskosten machines en installaties	2.359	1.443	1.373
Afschrijvingskosten meubilair	175.958	172.292	171.191
Afschrijvingskosten inrichting speelplaats/terrein	9.316	0	0
Afschrijving ICT	450.436	476.332	377.395
Afschrijving leermethoden	149.914	156.708	133.180
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	844	852	945
	855.108	865.586	733.115

Huisvestingslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Kosten Medegebruik	425.893	428.093	430.654
Onderhoud	499.095	62.030	411.208
Energie en water	550.430	430.028	343.325
Schoonmaakkosten	714.681	625.000	552.817
Belastingen en heffingen	105.525	69.400	62.528
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	410.000
Overige huisvestingslasten	58.009	2.500	23.416
Totaal huisvestingslasten	2.763.633	2.367.051	2.233.948

Overige lasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Administratie- en beheerslasten	1.003.491	775.556	922.055
Inventaris en apparatuur	798.222	737.650	824.454
Leer- en hulpmiddelen	716.378	524.058	654.895
Dotatie overige voorzieningen			
Overige	1.393.740	1.172.611	1.303.318
Totaal overige instellingslasten	3.911.831	3.209.875	3.704.722

Toelichting administratie- en beheerslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Kosten administratiekantoor	300.224	290.000	276.716
Accountantskosten	36.210	35.000	43.937
Telefonie/internet kosten scholen	41.581	47.350	41.617
Portikosten	1.714	4.200	2.479
Drukwerk	4.691	5.200	5.645
Kantoorbenodigdheden	12.546	7.060	7.596
RvT	40.738	32.500	29.560
Advieskosten	388.273	203.946	323.265
PR en marketing	151.482	124.550	159.431
Beheer en bestuur	25.806	25.000	31.594
Overige administratiekosten	226	750	215
	1.003.491	775.556	-
			922.055

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Onderzoek jaarrekening			
Controle jaarrekening 2020			-
Controle jaarrekening 2022	30.825	35.000	38.552
Andere controleopdrachten	5.385		5.385
Fiscale adviesdiensten			
Andere niet-controle-diensten			
	36.210	35.000	43.937

De andere controle-opdrachten betreffen subsidieverantwoordingen over meerdere jaren.

Toelichting Inventaris en apparatuur

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Aanschaf klein inventaris	19.398	26.700	34.713
ICT Hardware	40.506	42.250	38.012
ICT Software en licenties	391.531	406.500	423.339
Website	30.258	26.300	26.994
ICT Helpdesk	44.128	46.800	43.695
Overige ICT lasten	66.300	77.500	73.016
Mediatheek/bibliotheek	57.697	27.400	40.933
Reproductie scholen	148.404	84.200	143.753
	798.222	737.650	824.454

Toelichting Leermiddelen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Leermiddelen	716.378	524.058	654.895
	716.378	524.058	654.895

Toelichting Overige instellingslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Kabeltelevisie en overige rechten	6.963	9.300	5.061
Abonnementen	17.958	34.150	31.847
Contributies	120.107	121.500	125.055
Representatiekosten	4.657	5.850	8.653
Medezeggenschapsraad/Ouderraad	14.731	14.598	12.131
Overige verzekeringen	11.485	20.310	18.330
Culturele Vorming	61.173	83.006	76.133
Sportdagen en vieringen	179.596	97.511	163.309
Reizen en excursies	222.972	177.710	186.996
Leerlingzorg	510.577	258.744	415.015
Uitgaven Fonds cultuureducatie	4.321	-	395
Testen en toetsen	27.397	25.350	15.818
Schoolzwemmen	-	4.000	-
Bijdragen aan derden	-	-	305
Materiële kosten NPO tbv begroting	8.851	192.221	6.286
Overige onderwijslasten	133.065	45.980	182.681
Kosten activiteiten	6.895	-	1.794
Tussenschoolse opvang	62.992	82.381	53.509
	1.393.740	1.172.611	1.303.318

Financiële baten en lasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Financiële baten			
Rentebaten			
Rente op banktegoeden	335.012	33.000	33.690
Rente effect waardering contante v	77206	0	0
Totaal financiële baten	412.218	33.000	33.690
Waardevermeerderingen van financiële vaste activa			
		-	
Totaal financiële baten	-	-	-
Financiële lasten			
Rentelasten			
	10.055	8.205	22.856
Totaal financiële lasten	10.055	8.205	22.856
Saldo financiële baten en lasten	402.163	24.795	10.834
Jaarresultaat	67.167-	49.164-	92.885

Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in het volgende samenwerkingsverband Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
• Stg SWV 28-17	Zoetermeer	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs

Aangezien de jaarrekening over 2023 van de genoemde instelling nog niet voorhanden is kan geen inzicht worden gegeven in vermogen en resultaat over 2023. Er is geen sprake van een deelname of consolidatie.

G. Verantwoording van Subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed

Omschrijving	Toewijzing	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk		
			Ja/nee
Subsidie voor studieverlof	2022/2/19403968-136915	22-8-2022	ja
Subsidie voor studieverlof	2023/2/224517012	22-8-2023	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2021/2/1866844	22-6-2021	ja
Subsidie Zij-instroom	2021/2/1866844	22-6-2021	ja
Subsidie Zij-instroom	2021/2/17333412	22-11-2021	ja
Subsidie Zij-instroom	2021/2/16185981	20-7-2021	ja
Subsidie Zij-instroom	2022/2/21059099-226639999	22-11-2022	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2022/2/18526225-205439990	15-4-2022	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2022/2/18526225-205439989	15-4-2022	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2022/2/19097435-213239994	20-7-2022	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2023/2/22074095 -305239990	20-4-2023	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2023/2/22074095 -305239987	20-4-2023	onderhanden
Subsidie Zij-instroom	2023/2/22074095 -305239991	20-4-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5018	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-1301	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-2853	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-4378	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5003	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5010	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5013	31-5-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23P-0007	30-11-2023	onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23P-0009	30-11-2023	onderhanden
Subsidie Opleiding onderwijsassistent tot Leraar	SOOL22364	10-11-2022	onderhanden
Subsidie Opleiding onderwijsassistent tot Leraar	SOOL22769	10-11-2022	onderhanden
Subsidie Opleiding onderwijsassistent tot Leraar	SOOL23141	15-6-2023	onderhanden

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-20	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-20	Saldo nog te besteden 31-dec-20
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-20	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-20	Saldo nog te besteden 31-dec-20
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

H. WNT verantwoording 2023 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

De WNT is van toepassing op Stichting OPOZ. Het voor Stichting OPOZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 173.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 3, totale baten 6, aantal onderwijssoorten 2).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	M. Schoon	M. Krul	F.H. van der Vloed
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB / VZ CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/07	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.032	113.160	43.221
Beloningen betaalbaar op termijn	13.151	18.928	7.652
<i>Subtotaal</i>	92.183	132.088	50.873
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	100.482	173.000	72.518
Bezoldiging	92.183	132.088	50.873
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT

Gegevens 2022	M. Schoon	M. Krul	F.H. van der Vloed
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	NVT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12	NVT
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	NVT
Dienstbetrekking?	ja	ja	NVT
Bezoldiging			
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	123.903	103.826	NVT
Beloningen betaalbaar op termijn	22.177	18.061	NVT
<i>Subtotaal</i>	146.080	121.887	NVT
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	168.000	168.000	NVT
Bezoldiging	146.080	121.887	NVT

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in 2023 of 2022.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M. Oskam	M. Bosman	M. van der Heijden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	NVT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31-12	1/1 - 31/12	NVT
Bezoldiging			
Bezoldiging	7.847	5.787	NVT
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	25.950	17.300	NVT
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT	NVT
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT
Bezoldiging	7.847	5.787	NVT

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	M. Oskam	M. Bosman	M. van der Heijden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	28/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.751	3.518	4.751
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	25.200	8.607	16.800

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	C. Walther	Ö Golpinar	F. Deug
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	11/9 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	5.787	5.787	2.596
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.300	17.300	5.308
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT	NVT
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT
Bezoldiging	5.787	5.787	2.596

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	C. Walther	Ö Golpinar	F. Deug
Functiegegevens	Lid	Lid	NVT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	NVT
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.751	4.751	NVT
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.800	16.800	NVT

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of meer die aan deze categorie voldoen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband geweest aan topfunctionarissen in 2023 of 2022.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen,

Bestemming van het resultaat	2023	2022
Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt €	-67.168	92.885
Hiervan is te bestemmen:		
Algemene reserve	-378.182	-1.166.915
Nationaal Programma Onderwijs	330.004	1.244.503
Bestemmingsreserve ouderbijdragen	-18.990	15.297
Totaal	<u>-67.168</u>	<u>92.885</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die hier vermeld moeten worden.

K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

College van bestuur

M.L. Krul
Voorzitter

F. van der Vloed

Raad van Toezicht

M. Oskam
Voorzitter

C. Walther

Ö. Gölpinar

M. Bosman

F. Deug

Datum vaststelling jaarrekening 13-6-2024

Overige gegevens

Verwijzing controleverklaring

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire regeling omtrent de resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat goedkeuring door de Raad van Toezicht is vereist met betrekking tot de vaststelling van het jaarverslag, inclusief de daarin voorgestelde bestemming van het saldo van de staat van baten en lasten.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK ZOETERMEER

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 1 tot en met pagina 63);
- de overige gegevens (pagina 96);
- de gegevens over de rechtspersoon (pagina 101).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 19 juni 2024

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41390
 Naam instelling Stg Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Adres Blauw-Roodlaan 156
 Postcode / Plaats 2718 SK Zoetermeer
 Telefoon 079-32908525
 Internet-site www.opoz.nl

Contactpersoon M.L. Krul
 Telefoon 079-3290825

E-mail info@opoz.nl

Brin	Naam	Onderwijssoort
15MU	IKC De Gaerde	PO
15PJ	IKC De Meerpaal	PO
15UC	Het Zwanenbos	PO
15YP	IKC De Piramide	PO
16CC	IKC De Watersnip	PO
16GD	IKC Het Plankier	PO
16HN	IKC De Tjalk	PO
16KB	IKC De Springplank	PO
16ND	IKC De Baanbreker	PO
19KH	SBO De Vuurtoren	SBO
22MB	IKC De Saffier	PO
24CP	IKC De Waterlelie	PO
27MG	IKC De Trinoom	PO
28AL	Florence Nightingale	PO